

Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

Σχολή επιστημών του Ανθρώπου

Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης

Διπλωματική εργασία με θέμα: *"Η αξιοποίηση των ΤΠΕ σε Νηπιαγωγεία ως
συνάρτηση του βαθμού
επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών "*

Φοιτήτρια: Τούλα Χρυσούλα (Α.Μ. 0212043)

1ος Επιβλέπων: Καρασαββίδης Η., Επίκουρος Καθηγητής (ΠΤΠΕ)

2ος Επιβλέπων: Κόλλιας Β., Επίκουρος Καθηγητής (ΠΤΔΕ)

Βόλος, 2015

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ & ΚΕΝΤΡΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΛΛΟΓΗ «ΓΚΡΙΖΑ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ»**

Αριθ. Εισ.: 14995/1
Ημερ. Εισ.: 21-12-2016
Δωρεά: Συγγραφέας
Ταξιθετικός Κωδικός: ΠΤ - ΠΠΕ
2015
ΤΟΥ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα Πτυχιακή Εργασία αποτελεί μια έρευνα που εξετάζει την αξιοποίηση των ΤΠΕ σε Νηπιαγωγεία ως συνάρτηση του βαθμού επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών. Η συλλογή των δεδομένων πραγματοποιήθηκε με ημιδομημένες συνεντεύξεις από Νηπιαγωγούς που είχαν παρακολουθήσει επιμόρφωση σχετικά με τις ΤΠΕ επιπέδου Π2 και από κάποιες άλλες οι οποίες δεν είχαν παρακολουθήσει σεμινάρια επιμόρφωσης επιπέδου Π2, όπου υπηρετούσαν σε σχολικές μονάδες της περιοχής της Θεσσαλίας. Τα αποτελέσματα της έρευνας κατέγραψαν χρήση των ΤΠΕ, αλλά κυρίως πιο συστηματική χρήση των ΤΠΕ κυρίως από τις εκπαιδευτικούς με επιμόρφωση σχετικά με τις ΤΠΕ. Ακόμη, βρέθηκε ότι η έλλειψη υλικοτεχνικής υποδομής φαίνεται να εμποδίζει την ενσωμάτωση των ΤΠΕ στα Νηπιαγωγεία όπου υπηρετούσαν οι εκπαιδευτικοί που εξετάσαμε στην παρούσα έρευνα. Παράλληλα, βρέθηκε ότι η επιμόρφωση επιπέδου Π2 που έχουν λάβει οι εκπαιδευτικοί σχετικά με τις ΤΠΕ καθορίζει και τον τρόπο αξιοποίησης των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική πρακτική, χωρίς ωστόσο να υπάρχει έντονη διαφοροποίηση χρήσης των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία από τους εκπαιδευτικούς με επιμόρφωση και από τους εκπαιδευτικούς χωρίς επιμόρφωση. Η παρούσα ερευνητική προσπάθεια αποτελεί αφορμή για περαιτέρω έρευνες επί του θέματος. Παράλληλα, τα αποτελέσματά της παρούσας έρευνας μπορούν να χρησιμοποιηθούν για περαιτέρω ανάλυση των παραγόντων που εμποδίζουν την ενσωμάτωση των ΤΠΕ στο Νηπιαγωγείο παρά την παρακολούθηση σεμιναρίων επιμόρφωσης σχετικά με τις ΤΠΕ επιπέδου Π2..

Λέξεις κλειδιά: Νηπιαγωγείο, επιμόρφωση εκπαιδευτικών, τρόπος χρήσης ΤΠΕ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	2
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.....	3
ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ.....	5
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	6
ΜΕΡΟΣ Α'-ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ.....	8
1.1 Ορισμοί.....	8
1.2 ΤΠΕ και Αναλυτικό Πρόγραμμα.....	10
1.3 Παράγοντες που ενθαρρύνουν ή εμποδίζουν τη χρήση ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία.....	15
1.3.1 Εμπόδια πρώτης τάξης.....	16
1.3.1.1 Επιμόρφωση εκπαιδευτικών.....	17
1.3.1.2 Μοντέλα Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών.....	20
1.3.2 Εμπόδια δεύτερης τάξης.....	23
ΜΕΡΟΣ	B'-
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ.....	25
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2.....	25
2.1 Σκοπός και υποθέσεις της έρευνας.....	25
2.2 Μεθοδολογία της έρευνας.....	27
2.2.1 Εργαλεία της έρευνας.....	28
2.2.2 Δείγμα της έρευνας.....	28
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3.....	30
Αποτελέσματα.....	30
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4.....	53
4.1 Συζήτηση- Συμπεράσματα.....	53
4.2 Προτάσεις.....	59
4.3 Περιορισμοί-Μελλοντικές κατευθύνσεις.....	60
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	63
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....	6

Φύλλο

Παρατήρησης.....66

Συνευτεύξεις.....67

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θα ήθελα να ευχαριστήσω τους επιβλέποντες καθηγητές μου, τον Επίκουρο καθηγητή του τμήματος Προσχολικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας και καθηγητή μου, κ. Καρασαββίδη Ηλία και τον Επίκουρο Καθηγητή του Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας κ. Κόλλια Βασίλη, για τη πολύτιμη υποστήριξη και συμβολή τους σε όλη τη διαδικασία υλοποίησης της πτυχιακής αυτής εργασίας. Επίσης, θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά τις νηπιαγωγούς για τη συμμετοχή τους στην έρευνα και για το χρόνο που διέθεσαν. Τέλος, θα ήθελα να ευχαριστήσω την οικογένεια μου για την υποστήριξη τους καθ' όλη τη διάρκεια εκπόνησης της πτυχιακής μου εργασίας.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Είναι γεγονός ότι η ραγδαία εξέλιξη της Τεχνολογίας επηρεάζουν όλους τους τομείς της ανθρωπότητας. Επιπρόσθετα, οι τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας (ΤΠΕ) έχουν εισβάλλει στην καθημερινότητα των ανθρώπων. Συνεπώς, ο χώρος της εκπαίδευσης δε θα μπορούσε να μην επηρεαστεί από αυτές και πιο συγκεκριμένα από τον τομέα της εκπαίδευσης και ειδικότερα ο τομέας της προσχολικής αγωγής. Οι τεχνολογίες αυτές χρησιμοποιούνται από τις εκπαιδευτικούς και τα παιδιά με στόχο την υποστήριξη της εκπαιδευτικής διαδικασίας και της μάθησης.

Παρ' όλο που η συμβολή των Νέων Τεχνολογιών στην προσχολική αγωγή κρίνεται απαραίτητη, εν τούτοις δε γίνεται να εισάγονται τυχαία αλλά συστηματικά, σε συνδυασμό με συγκεκριμένες παιδαγωγικές πρακτικές όπου θα έχουν λάβει οι εκπαιδευτικοί από σχετικά σεμινάρια επιμόρφωσης σχετικά με τις ΤΠΕ. Ωστόσο, δημιουργούνται ερωτήματα σχετικά με το βαθμό και τον τρόπο που αξιοποιούνται οι ΤΠΕ στα Νηπιαγωγεία εάν υπάρχει σύνδεση μεταξύ του τρόπου αξιοποίησης των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία και του βαθμού επιμόρφωσης σχετικά με τις ΤΠΕ των εκπαιδευτικών.

Η παρούσα έρευνα καταγράφει τους διάφορους τρόπους που ανέφεραν χρήσης των ΤΠΕ στις σχολικές μονάδες όπου υπηρετούν οι εκπαιδευτικοί που εξετάστηκαν και γίνεται μια προσπάθεια εντοπισμού της σχέσης ανάμεσα στον τρόπο αξιοποίησης των ΤΠΕ και του βαθμού επιμόρφωσης σχετικά με τις ΤΠΕ των εκπαιδευτικών. Έπειτα από μια ανασκόπηση της βιβλιογραφίας, το θέμα προσεγγίζεται ερευνητικά παίρνοντας ημιδομημένες συνεντεύξεις σε δείγμα 8 ειδικών νηπιαγωγών, με ερευνητικά εργαλεία τη συνέντευξη. Πιο συγκεκριμένα, ερευνούνται οι τρόποι χρήσης των ΤΠΕ από τους εκπαιδευτικούς στα πλαίσια της διδασκαλίας. Παράλληλα, εξετάζεται η διαθεσιμότητα υλικοτεχνικού εξοπλισμού στα Νηπιαγωγεία όπου υπηρετούν οι εκπαιδευτικοί που εξετάστηκαν στη συγκεκριμένη έρευνα. Ταυτόχρονα, εξετάστηκε το επίπεδο επιμόρφωσης σχετικά με τις ΤΠΕ που έχει λάβει η κάθε εκπαιδευτικός και αν αυτό επηρεάζει τον τρόπο χρήσης των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική

πρακτική τους. Τα αποτελέσματα της έρευνας συγκρίνονται με αποτελέσματα άλλων ερευνών τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό.

Η παρούσα εργασία χωρίζεται σε δύο μέρη. Στο πρώτο μέρος της μελέτης πραγματοποιήθηκε η βιβλιογραφική ανασκόπηση, ενώ στο δεύτερο μέρος πραγματοποιήθηκε ανάλυση του ερευνητικού κομματιού της εργασίας.

Πιο συγκεκριμένα, στο πρώτο κεφάλαιο περιγράφεται ο ορισμός των τεχνολογιών της πληροφορίας και της επικοινωνίας (ΤΠΕ), ο τρόπος χρήσης των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία καθώς και τι ορίζει το ΔΕΠΠΣ(2008), το Αναλυτικό Πρόγραμμα και ο Οδηγός της Νηπιαγωγού για τη χρήση των ΤΠΕ στην προσχολική ηλικία. Στη συνέχεια, εξετάζονται οι παράγοντες που επηρεάζουν τους εκπαιδευτικούς ώστε να κάνουν χρήση των ΤΠΕ στην μαθησιακή διαδικασία. Τέλος το συγκεκριμένο κεφάλαιο επικεντρώνεται στην επιμόρφωση που λαμβάνουν οι εκπαιδευτικοί σχετικά με τις ΤΠΕ και τα μοντέλα επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών.

Στο δεύτερο κεφάλαιο, παρουσιάζεται η μεθοδολογία της παρούσας έρευνας. Διατυπώνεται η αναγκαιότητα της, ο σκοπός και τα ερευνητικά ερωτήματα. Επίσης, περιγράφονται οι συμμετέχοντες, τα εργαλεία που χρησιμοποιήθηκαν και η διαδικασία που ακολουθήθηκε κατά την διεξαγωγή της έρευνας.

Στο τρίτο κεφάλαιο παρουσιάζονται τα αποτελέσματα που προέκυψαν από την παρατήρηση και την ανάλυση του περιεχομένου των συνεντεύξεων, ενώ στο τέταρτο κεφάλαιο παρουσιάζονται τα συμπεράσματα όπου γίνεται προσπάθεια να δοθεί ερμηνεία στα αποτελέσματα. Επίσης, αναλύονται οι περιορισμοί της έρευνας και παρουσιάζονται προτάσεις για μελλοντικές έρευνες.

Τέλος, παρατίθεται η βιβλιογραφία που χρησιμοποιήθηκε καθώς και το παράρτημα που περιλαμβάνει τις ερωτήσεις των συνεντεύξεων καθώς και τις συνεντεύξεις των εκπαιδευτικών.

ΜΕΡΟΣ Α'-ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ

Κεφάλαιο 1

1.1 Ορισμοί

ΤΠΕ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Αποτελεί πλέον γεγονός ότι η εξέλιξη των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών-ΤΠΕ (ICT: Information and Communications Technologies) έχει επιδράσει σε όλη την ανθρωπότητα (οικονομία, επιστήμη, κοινωνία, βιομηχανία, πολιτισμό). (Κόμης,2004; Κόμης, 2005). Ο χώρος της εκπαίδευσης δε θα μπορούσε να μην επηρεαστεί από αυτές (Κόμης, 2004). Ο όρος “Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών-ΤΠΕ” αναφέρεται στα μέσα (συσκευές και εφαρμογές) όπως η τηλεόραση και ο ηλεκτρονικός υπολογιστής καθώς και στις υπηρεσίες που παρέχονται από αυτές προκειμένου να αντληθούν πληροφορίες και να βοηθήσουν την επικοινωνία (Κόμης, 2004; Βοσνιάδου, 2006). Οι όροι “Νέες Τεχνολογίες”, “Τεχνολογίες Πολυμέσων” και “Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών-ΤΠΕ” χρησιμοποιούνται με την ίδια ακριβώς σημασία στην παρούσα εργασία (Βοσνιάδου, 2006) .

Έτσι, οι ΤΠΕ έχουν εισαχθεί στην εκπαιδευτική διαδικασία σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, μέσω τροποποιήσεων των προγραμμάτων σπουδών (Κόμης, 2004). Η ένταξη των ΤΠΕ στην εκπαίδευση είναι συνάρτηση διάφορων παραμέτρων όπως: τα αναλυτικά προγράμματα, η βαθμίδα εκπαίδευσης στην οποία θα εισαχθούν και θα ενταχθούν, οι διδακτικοί στόχοι, με τις οικονομικές συγκυρίες της περιόδου ένταξής τους, με την τεχνολογική ανάπτυξη (Κόμης & Μικρόπουλος, 2001; Κόμης, 2004; Κόμης, 2005).

Η ένταξη των ΤΠΕ στην εκπαίδευση έγινε σε τέσσερις φάσεις. Αυτές είναι (Κόμης, 2004):

- Πρώτη φάση: πριν το 1970 (περίοδος εκπαιδευτικής τεχνολογίας) όπου γίνεται προσπάθεια ένταξης του βίντεο, της τηλεόρασης και του ραδιοφώνου στην εκπαίδευση.

- Δεύτερη φάση: (1970-1980), πληροφορική προσέγγιση όπου η Πληροφορική εισάγεται στα προγράμματα σποδών ως ανεξάρτητο γνωστικό αντικείμενο και η διδασκαλία του προγραμματισμού ως κύριο προσανατολισμό.
- Τρίτη φάση: (1980-1989), η πληροφορική ως μέσο και ως αντικείμενο εκπαίδευσης και σχετίζεται με την εισαγωγή και ένταξη της Πληροφορικής και των Τεχνολογιών και ως αυτόνομο αντικείμενο μάθησης αλλά και ως μέσο για τη διεξαγωγή άλλων γνωστικών αντικειμένων.
- Τέταρτη φάση: (μετά το 1990), οι ΤΠΕ ως μέσο διδασκαλίας και μάθησης.

Ωστόσο, κάποιοι ερευνητές(Κόμης,2004) υποστηρίζουν την ύπαρξη τριών μοντέλων για την ένταξη και χρήση των ΤΠΕ στη εκπαιδευτική διαδικασία, τα οποία είναι:

- Το **τεχνοκεντρικό μοντέλο** (κάθετο), στο οποίο οι ΤΠΕ διδάσκονται ως ανεξάρτητο και αυτόνομο γνωστικό αντικείμενο. Το μοντέλο αυτό επιδιώκει ο μαθητής να αποκτήσει γνώσεις σχετικά με τη λειτουργία του Ηλεκτρονικού Υπολογιστή και την αρχιτεκτονική του καθώς και στον προγραμματισμό αυτού.
- Το **ολιστικό ή ολοκληρωμένο μοντέλο**(οριζόντιο), στο οποίο οι ΤΠΕ εντάσσονται μέσα σε όλα τα μαθήματα του αναλυτικού προγράμματος καθώς οι Νέες Τεχνολογίες δεν αποτελούν ανεξάρτητο γνωστικό αντικείμενο για αυτόν ακριβώς το λόγο. Επειδή, η χρήση τους είναι ενσωματωμένη σε όλα τα γνωστικά αντικείμενα του αναλυτικού προγράμματος, συνεπώς στην καθημερινότητα του μαθητή. Στο Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγράμματος Σπουδών, γίνεται αναφορά για το συγκεκριμένο μοντέλο, ωστόσο στην Ελλάδα βραχυπρόθεσμα δεν μπόρεσε να εφαρμοσθεί εξαιτίας της έλλειψης κατάρτισης και εκπαίδευσης των εκπαιδευτικών, λόγω των αντιλήψεων των εκπαιδευτικών καθώς και στα προβλήματα του αναλυτικού προγράμματος(Κόμης, 2004).
- Τέλος, το **πραγματολογικό μοντέλο** (ενδιάμεσο), όπου αποτελεί έναν συνδυασμό των δύο παραπάνω μοντέλων, του τεχνοκεντρικού μοντέλου και του ολοκληρωμένου ή ολιστικού μοντέλου. Το πραγματολογικό μοντέλο οι ΤΠΕ αξιοποιούνται ως εργαλείο διδασκαλίας των μαθημάτων.

Οι ΤΠΕ μπορούν να ενταχθούν στην εκπαιδευτική διαδικασία με διάφορους τρόπους. Κάποια τέτοια παραδείγματα χρήσης του υπολογιστή στο σχολείο είναι (Ζαράνης & Οικονομίδης, 2009; Αρβανιτάκης, 1993):

- Χρήση των ΤΠΕ για το σχεδιασμό ,την προετοιμασία και τη διεξαγωγή του μαθήματος από τον εκπαιδευτικό
- Χρήση των ΤΠΕ από το μαθητή για εξάσκηση
- Για διασκέδαση
- Επικοινωνία(ηλεκτρονικό ταχυδρομείο)
- Στη Διοίκηση της Σχολικής Μονάδας
- Στην υποβοήθηση ατόμων με Ειδικές Ανάγκες
- Χρήση του Η/Υ ως εποπτικού μέσου
- Αξιολόγηση των μαθητών

Είναι γεγονός ότι οι ΤΠΕ μπορούν να βοηθήσουν τόσο το μαθητή όσο και τον εκπαιδευτικό στη διαδικασία της μάθησης. Ωστόσο, για να επιτευχθεί κάτι τέτοιο απαιτείται η αποτελεσματική χρήση του Η/Υ. Αυτή εξαρτάται από το είδος χρήσης του Η/Υ καθώς σημασία έχει το τι κάνουν οι μαθητές με αυτόν, η αξιοποίηση των δυνατοτήτων των ΤΠΕ. Επίσης εξαρτάται και η εκπαίδευση των εκπαιδευτικών καθώς αυτοί είναι που αποφασίζουν εάν και πως θα χρησιμοποιήσουν τις ΤΠΕ, και η επιδίωξη μη παραδοσιακών στόχων.

Αρχικά, οι ΤΠΕ είναι πιο ενδιαφέρουσες και ευχάριστες για τα παιδιά ακόμα και από την παραδοσιακή δραστηριότητα της ζωγραφικής (Βοσνιάδου, 2006). Οι ΤΠΕ συνδυάζουν εικόνα και ήχο, υπάρχει άμεση ανατροφοδότηση, αυθεντικότητα των δραστηριοτήτων με την έννοια ότι ο μαθητής καταλαβαίνει τη χρησιμότητα τους στην καθημερινότητα του, εκτός σχολείου. (Βοσνιάδου, 2006). Ταυτόχρονα, οι ΤΠΕ υποστηρίζουν τη συνεργασία ακόμη και αν είναι εξ αποστάσεως (Βοσνιάδου, 2006). Ακόμη επιδρά στην ανάπτυξη(κινητική, κοινωνική, συναισθηματική, γνωστική, μαθηματική, γλωσσική) και στην αγωγή του παιδιού (γνώση του κοινωνικού περιβάλλοντος) (Ζαράνης & Οικονομίδης, 2009).

1.2. ΤΠΕ και Αναλυτικό Πρόγραμμα

Οι ΤΠΕ στην Προσχολική Εκπαίδευση

Όσον αφορά την εισαγωγή των ΤΠΕ στο ελληνικό νηπιαγωγείο γίνεται επίσημα με Υπουργική Απόφαση Γ2/5051^ε/2001 (Φ.Ε.Κ. 1376/18.10.2001). Όμως, από πιο πριν υπήρχαν ιδιωτικά νηπιαγωγεία στην Ελλάδα όπου είχαν εξοπλιστεί με Η/Υ (Ζαράνης & Οικονομίδης, 2009). Το Πλαίσιο Προγράμματος Σπουδών Πληροφορικής, 1997 (ΕΠΠΣ, 1997) δεν έκανε αναφορά για την προσχολική εκπαίδευση (Κόμης, 2005). Με το Διαθεματικό Πλαίσιο Προγράμματος Σπουδών ΔΕΠΠΣ του 2003, γίνεται αναφορά για εισαγωγή και ένταξη της Πληροφορικής στην προσχολική εκπαίδευση (Κόμης, 2005). Εκεί γίνεται αναφορά για τις ΤΠΕ με τίτλο “Παιδί και Πληροφορική: Πρόγραμμα Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Δραστηριοτήτων Πληροφορικής” όπου άρχισε μία σταδιακή εφαρμογή από νηπιαγωγεία της Ελλάδας, αλλά υποχρεωτικά εφαρμόστηκαν από τη σχολική χρονιά 2006-2007 (Ζαράνης & Οικονομίδης, 2009). Η καινοτομία που επέφερε αυτό το νέο πρόγραμμα είναι ότι στην Ελλάδα για πρώτη φορά υπήρξε αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών που να υπάρχει ενότητα που να αναφέρεται στην εισαγωγή της Πληροφορικής στην προσχολική εκπαίδευση παρά τις ατέλειες που υπήρχαν (Ζαράνης & Οικονομίδης, 2009).

Σύμφωνα με το ΔΕΠΠΣ που δημοσιεύτηκε το 2003 (ΔΕΠΠΣ, 2003):

“Σκοπός της εισαγωγής της Πληροφορικής στο Νηπιαγωγείο είναι να εξοικειωθούν τα παιδιά με απλές βασικές λειτουργίες του υπολογιστή και να έλθουν σε μια πρώτη επαφή με διάφορες χρήσεις του, ως εποπτικού μέσου διδασκαλίας καθώς και ως εργαλείου ανακάλυψης, δημιουργίας και έκφρασης στο πλαίσιο των καθημερινών τους δραστηριοτήτων.” (Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγράμματος Σπουδών Πληροφορικής, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, Αθήνα, Νοέμβριος, 2003).

Από τα παραπάνω φαίνεται ότι επιλέγεται το πραγματολογικό μοντέλο ένταξης του Η/Υ στο νηπιαγωγείο (Κόμης & Παπανδρέου, 2005). Καθώς οι μαθητές θα πρέπει να εξοικειωθούν με τις βασικές λειτουργίες του υπολογιστή (ο Η/Υ ως γνωστικό αντικείμενο) και παράλληλα ο Η/Υ ως εκπαιδευτικό εργαλείο καθώς οι μαθητές θα πρέπει να τον χρησιμοποιούν σε δραστηριότητες στο νηπιαγωγείο (Κόμης, 2005).

Στο ΔΕΠΠΣ, 2003 προτείνεται μια σειρά δραστηριοτήτων στην ενότητα “Παιδί και Πληροφορική”. Ειδικότερα, οι στόχοι που πρέπει να επιτευχθούν είναι οι παρακάτω:

- *Να εντοπίζουν τα γράμματα και τους αριθμούς στο πληκτρολόγιο*
- *Να παίζουν με τα εργαλεία ελεύθερης σχεδίασης (μολύβι, πινέλο, σπρέι κ.λπ.) και τα έτοιμα γεωμετρικά σχήματα για να κάνουν τις δικές τους συνθέσεις*
- *Να αναγνωρίζουν τις κυριότερες μονάδες του υπολογιστή (κεντρική μονάδα, πληκτρολόγιο, ποντίκι, οθόνη, ηχεία, εκτυπωτή) και τον υπολογιστή ως ενιαίο σύστημα*
- *Να ταυτίζουν τον υπολογιστή με μια μηχανή που βοηθάει τον άνθρωπο στην εργασία του και που μπορεί να τον χρησιμοποιήσει για παιχνίδι και διασκέδαση*
- *Να κινούν το ποντίκι παρατηρώντας την ταυτόχρονη κίνηση του δείκτη στην οθόνη*
- *Να συνεργάζονται σε ομάδες για την παραγωγή κάποιου έργου και να σέβονται τις απόψεις και την εργασία των άλλων*
- *Να τοποθετούν το δείκτη του ποντικιού σε συγκεκριμένη θέση στην οθόνη*
- *Να χρησιμοποιούν κατάλληλο λογισμικό για να εκτελέσουν παιχνίδια εξερεύνησης και επίλυσης απλών προβλημάτων*
- *Να χρησιμοποιούν τα ειδικά πλήκτρα του κενού, της διαγραφής και του enter/return*
- *Να επιλέγουν με το ποντίκι (π.χ. έτοιμο σχήμα, σχέδιο ή εικόνα, εργαλείο σχεδίασης, χρώμα από την παλέτα κ.λπ.)*
- *Να γράφουν χρησιμοποιώντας κεφαλαία και πεζά γράμματα*
- *Να αντιλαμβάνονται τις επιπτώσεις των νέων τεχνολογιών στους διάφορους τομείς της ανθρώπινης δραστηριότητας*
- *Να χρησιμοποιούν έναν ψηφιακό δίσκο (CD-ROM) για να ακούσουν τραγούδια, μουσική, ιστορίες ή παραμύθια*
- *Να γνωρίζουν τη σωστή χρήση του υπολογιστή για τη δική τους ασφάλεια και προφύλαξη αλλά και για την προστασία της συσκευής.*
- *Να γνωρίζουν τη σωστή θέση του σώματός τους μπροστά στον υπολογιστή (πώς πρέπει να κάθονται, πώς να στηρίζουν τα χέρια τους κ.λπ.)”(Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγράμματος Σπουδών Πληροφορικής, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, Αθήνα, Νοέμβριος, 2003, σσ.614;615).*

Αξιοσημείωτο εδώ είναι και το γεγονός τοποθέτησης του Η/Υ στο χώρο του Νηπιαγωγείου. Όπως αναφέρει το ΔΕΠΠΣ,2003 η τοποθέτηση του Η/Υ θα πρέπει να γίνεται σε κεντρικό σημείο της τάξης όπου θα μπορούν να έχουν πρόσβαση σε αυτόν όλα τα παιδιά κάθε στιγμή ώστε να αποτελεί μέρος των δραστηριοτήτων τους(Κόμης, 2005).

Επίσης, στο ΔΕΠΠΣ δε γίνεται λόγος για συγκεκριμένο αριθμό ωρών απασχόλησης με την Πληροφορική (Κόμης, 2005).

Οδηγός Νηπιαγωγού

Σύμφωνα, με τον Οδηγό της Νηπιαγωγού (2006), στο κεφάλαιο 12 όπου αναφέρεται στον ηλεκτρονικό υπολογιστή κάνει λόγο για μια κοινωνία όπου αναπτύσσεται και εξελίσσεται ραγδαία και ο ηλεκτρονικός υπολογιστής υπάρχει στην καθημερινότητα των ανθρώπων (Οδηγός Νηπιαγωγού, 2006). Γεγονός το οποίο δεν θα μπορούσε να αγνοήσει το Νηπιαγωγείο(Οδηγός Νηπιαγωγού, 2006). Παρακάτω αναφέρει ότι τα παιδιά στο χώρο του Νηπιαγωγείου ασχολούμενα με τις Νέες Τεχνολογίες (φωτοτυπικό μηχάνημα, βιντεοκάμερα, σαρωτής, ψηφιακή φωτογραφική μηχανή, ηλεκτρονικός υπολογιστής) μπορούν να διευρύνουν τις δραστηριότητες τους και το παιχνίδι (κυρίως όμως με τον Η/Υ) (Οδηγός Νηπιαγωγού, 2006). Με τη βοήθεια ενός ενημερωμένου εκπαιδευτικού και με τη βοήθεια του υπολογιστή τα παιδιά μπορούν να ενδυναμώσουν τις κοινωνικές τους σχέσεις με τα υπόλοιπα παιδιά καθώς γίνονται ικανά στην επίλυση προβλημάτων (Οδηγός Νηπιαγωγού, 2006). <<Πιο συγκεκριμένα ο Η/Υ συμβάλλει:

- Στην ανάπτυξη της αυτονομίας των παιδιών (να παίρνουν πρωτοβουλίες, να κάνουν επιλογές και να λαμβάνουν αποφάσεις για την επίλυση προβλημάτων αλληλεπιδρώντας μεταξύ τους και με τον υπολογιστή, ο οποίος τους επιτρέπει να ελέγχουν άμεσα τα αποτελέσματα των πειραματισμών τους),
- Στην εξέλιξη γνώσεων, ικανοτήτων και δεξιοτήτων που συνδέονται με άλλες γνωστικές περιοχές, αλλά και με τη συνολική τους ανάπτυξη (π.χ. στην εξέλιξη της ικανότητας ταξινόμησης, στο να μάθουν να ακολουθούν οδηγίες, να τηρούν κανόνες, να εκτελούν ενέργειες με τη σειρά κλπ.),

- Στην ανάπτυξη της λεπτής κινητικότητας (καθώς προσπαθούν να κινήσουν με ακρίβεια τον κέρσορα για να επιλέξουν να γράψουν, να αντιγράψουν, να σχεδιάσουν),
- Στην ενίσχυση της παρατηρητικότητάς του (καθώς χρειάζεται να παρατηρούν λεπτομέρειες στην οθόνη),
- Στην κατανόηση αιτίου- αποτελέσματος (καθώς αντιλαμβάνονται ότι το «κλικ» με το ποντίκι πάνω σε συγκεκριμένη ένδειξη στην οθόνη μπορεί να μεγεθύνει και να μικρύνει εικόνες και γράμματα, να αλλάξει το χρώμα, τη μορφή τους κλπ)>>(Οδηγός Νηπιαγωγού 2006, Κεφάλαιο 12, σ.350).

Σύμφωνα με τον Οδηγό της Νηπιαγωγού 2006, τίθενται δύο στόχοι :

- «Να αντιληφθούν τα παιδιά ποιες ανάγκες του σύγχρονου ανθρώπου εξυπηρετούν οι νέες τεχνολογίες και σε τι χρησιμεύουν στη ζωή μας.
- Να αναπτύξουν δεξιότητες αξιοποίησης των νέων τεχνολογικών επιτευγμάτων (κυρίως του υπολογιστή) ως εργαλείων για τις διερευνήσεις, τις αναζητήσεις και τις παραγωγές του» (Οδηγός Νηπιαγωγού 2006, κεφάλαιο 12, σ. 351).

Τώρα, όσον αφορά την τοποθέτηση του ηλεκτρονικού υπολογιστή στο χώρο, ο Οδηγός Νηπιαγωγού του 2006 αναφέρει πως θα πρέπει να γίνεται σε μια ήσυχη γωνιά, στην άκρη της τάξης, δίπλα σε κάποια άλλη ήσυχη γωνιά όπως αυτή της βιβλιοθήκης που δε αποτελεί πέρασμα (Οδηγός Νηπιαγωγού, 2006). Αξιοσημείωτο εδώ είναι και το γεγονός πως σε αντίθεση με το Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγράμματος Σπουδών (ΔΕΠΠΣ) Πληροφορικής του 2003 όπου θέλει τον ηλεκτρονικό υπολογιστή σε κεντρική θέση στο χώρο της τάξης ώστε να είναι μέσο και εργαλείο της καθημερινότητας και των δραστηριοτήτων των παιδιών (ΔΕΠΠΣ, 2003). Έτσι, γίνεται φανερή η διαφορά όσον αφορά τη θέση του Η/Υ με βάση τον Οδηγό Νηπιαγωγού και βάση του ΔΕΠΠΣ, του 2003. Προτείνουμε η θέση του Η/Υ σε κεντρικό σημείο του χώρου του Νηπιαγωγείου ώστε να έχουν πρόσβαση τα παιδιά σε αυτόν και να εντάσσουν τη χρήση αυτού στις καθημερινές τους δραστηριότητες στο Νηπιαγωγείο.

Επίσης, τονίζει πως η ενασχόληση με τον ηλεκτρονικό υπολογιστή πρέπει να γίνεται ενάμιση μήνα μετά την έναρξη της σχολικής χρονιάς για να μπορέσουν τα

παιδιά να εξοικειωθούν με το χώρο της τάξης και το σχολικό περιβάλλον γενικότερα(Οδηγός Νηπιαγωγού, 2006).

Έτσι, στο Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγράμματος Σπουδών(ΔΕΠΠΣ) Πληροφορικής του 2003 και στον Οδηγό Νηπιαγωγού του 2006 όπου αναφέρονται στη χρήση των ΤΠΕ στο Νηπιαγωγείο για παιδιά προσχολικής ηλικίας δίνονται κάποιες οδηγίες στους εκπαιδευτικούς προσχολικής ηλικίας σχετικά με τη χρήση και ένταξη των ΤΠΕ στο Νηπιαγωγείο.

ΕΡΕΥΝΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΠΕ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ

Τα αποτελέσματα από έρευνες που έχουν γίνει στην Ελλάδα δεν είναι ενθαρρυντικά, καθώς φαίνεται ότι οι ΤΠΕ δεν χρησιμοποιούνται στην εκπαιδευτική διαδικασία από τους εκπαιδευτικούς (Ρουσομάνης, 2007) αν και οι πιο πολύ εμφανίζονται θετικοί στο να χρησιμοποιούν ηλεκτρονικό υπολογιστή (δεν τον χρησιμοποιούν στην εκπαιδευτική διαδικασία αλλά κυρίως τον χρησιμοποιούν για διοικητικά θέματα και προσωπική χρήση (Jimoyiannis & Komis, 2006).

1.3 Παράγοντες που ενθαρρύνουν ή εμποδίζουν τη χρήση ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία

ΤΠΕ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ

Όσον αφορά τους εκπαιδευτικούς και το βαθμό χρήσης των ΤΠΕ τίθενται δύο θέματα. Αρχικά, πάνω από έναν αιώνα υπάρχει η πεποίθηση πως η ενσωμάτωση των ΤΠΕ στα διάφορα εκπαιδευτικά συστήματα κάθε χώρας θα βοηθούσε στην ποιότητα της μάθησης. Από έρευνες που έχουν πραγματοποιηθεί τα τελευταία 30 χρόνια προκύπτει ότι, παρά τις προσδοκίες, η τεχνολογία απέτυχε να αλλάξει τη διαδικασία της διδασκαλίας-μάθησης (για μια αναλυτική συζήτηση του θέματος βλ. Karasavvidis & Kollias, 2014).

Επιπρόσθετα, ακόμη και όταν οι εκπαιδευτικοί χρησιμοποιούν τις ΤΠΕ τείνουν να τις εντάσσουν στην υπάρχουσα πρακτική τους (Eteokleous, 2008). Αξίζει σε αυτό το σημείο να τονιστεί πως χρήση των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία δε σημαίνει

κατάργηση των παραδοσιακών τρόπων διδασκαλίας κάτι που συμβαίνει διεθνώς όπως έδειξε έρευνα του SITES(2006).

Το ίδιο φαίνεται να ισχύει και σε εθνικό επίπεδο στη χώρα μας (Βοσνιάδου & Κόλλιας, 2001).

Τέλος, φαίνεται πως η μειωμένη χρήση των ΤΠΕ στα εκπαιδευτικά συστήματα όπως και ο τρόπος χρήσης των ΤΠΕ από τους εκπαιδευτικούς, εξηγούν γιατί οι ΤΠΕ δεν μπόρεσαν να μετασχηματίσουν την εκπαίδευση (Karasavvidis & Kollias, 2014)

Έτσι, η ερευνητική βιβλιογραφία στράφηκε στην εξέταση των παραγόντων που επιδρούν στη χρήση των ΤΠΕ στην εκπαίδευση. Οι ερευνητές έχουν κατατάξει τους παράγοντες αυτούς σε δύο μεγάλες κατηγορίες: τους εσωτερικούς και τους εξωτερικούς παράγοντες (Ertmer, 1999; Eteokleous, 2008).

1.3.1 Εμπόδια πρώτης τάξης

Η Ertmer χωρίζει τους παράγοντες/εμπόδια στους παράγοντες πρώτης τάξης (firstorderbarriers) οι οποίοι είναι οι εξωτερικοί παράγοντες και στους παράγοντες δεύτερης τάξης (secondorderbarriers) οι οποίοι είναι οι εσωτερικοί παράγοντες σε σχέση με τον εκπαιδευτικό (Ertmer, 1999).

Τώρα, όσον αφορά τους παράγοντες πρώτης τάξης (firstorderbarriers) είναι αυτοί οι οποίοι είναι πέρα από τον έλεγχο του εκπαιδευτικού και έχει σχέση με τον τεχνολογικό εξοπλισμό, την εκπαίδευση εκπαιδευτικών, την υποστήριξη, το χρόνο, κλπ. (Ertmer, 1999).

- **Τεχνολογικός εξοπλισμός:** Τα κύρια εμπόδια για την αξιοποίηση των ΤΠΕ είναι η έλλειψη τεχνολογικού εξοπλισμού και η ανεπάρκεια εκπαιδευτικού λογισμικού διαχρονικά (Butler & Sellbom, 2002). Βέβαια, θα μπορούσε να δρα υποστηρικτικά και θετικά στην ενσωμάτωση των “Νέων Τεχνολογιών” η κατάλληλη οικονομική βοήθεια από την πολιτεία, η ύπαρξη τεχνολογικού εξοπλισμού καθώς και εκπαιδευτικών λογισμικών καθώς και η δυνατότητα πρόσβασης των εκπαιδευτικών σε Η/Υ στο σπίτι (Albirini, 2006). Κάτι ακόμη που μπορεί να επιδρά θετικά στην ενσωμάτωση των ΤΠΕ στην εκπαίδευση είναι η δημιουργία διδακτικού υλικού και η διάθεση του διαδικτυακά, με ελεύθερη πρόσβαση από όλους τους μαθητές (Richardson, 2000). Βέβαια, για να επιτευχθεί κάτι τέτοιο χρειάζεται ο κατάλληλος τεχνολογικός εξοπλισμός,

διάθεση προσωπικών φορητών υπολογιστών στους μαθητές και χρήση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου από τους μαθητές (Richardson, 2000).

Σε έρευνες που πραγματοποιηθήκαν στην Ελλάδα, βρέθηκε ότι κάποιοι από τους βασικούς παράγοντες που εμποδίζουν την ενσωμάτωση των ΤΠΕ στην εκπαίδευση αποτελούν η μηδαμινή παρουσία τεχνολογικού εξοπλισμού, η ανεπάρκεια κατάλληλων εκπαιδευτικών λογισμικών καθώς και η ελλιπής πρόσβαση στο διαδίκτυο (Λιακοπούλου, 2010; Μαρκαντώνης & Σαραφίδου, 2009).

Σε πολλές χώρες, πολλά εκπαιδευτικά συστήματα προσπαθούν να εκσυγχρονίσουν τον εκπαιδευτικό εξοπλισμό που μπορεί να διαθέτουν (Anderson & Ronnkvist, 1999). Το ίδιο γίνεται τα τελευταία χρόνια και στην Ελλάδα στα σχολεία πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης όπου τους παρέχεται εξοπλισμός και η δυνατότητα σύνδεσης στο διαδίκτυο (European Schoolnet and University of Liège, 2013; Μαρκαντώνης & Σαραφίδου, 2009, 2009α).

Ακόμη και έτσι, με επαρκή τεχνολογικό εξοπλισμό δεν φαίνεται οι ΤΠΕ να έχουν κάνει αλλαγές στις εκπαιδευτικές μεθόδους μάθησης και διδασκαλίας (Drent & Meelissen, 2008; European Schoolnet and University of Liège, 2013).

13.1.1.. Επιμόρφωση εκπαιδευτικών

Ο ρόλος των ΤΠΕ στην εκπαίδευση δεν είναι ουσιαστικός όπως θα περιμέναμε. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μόνο εάν οι εκπαιδευτικοί αλλάξουν τον παραδοσιακό τρόπο διδασκαλίας που δε δίνει χώρο ενσωμάτωσης και αξιοποίησης των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διδασκαλία (Eteokleous, 2008).

- **Εκπαίδευση εκπαιδευτικών:** Κρίσιμος παράγοντας για την ενσωμάτωση των ΤΠΕ και την αναβάθμιση της εκπαίδευσης αποτελεί η επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών (Λουκιπούδη & Σοφός, 2010; Μαρκαντώνης και Σαραφίδου, 2009).

Οι γνώσεις των εκπαιδευτικών για τις ΤΠΕ αντιπροσωπεύουν και το βαθμό ενσωμάτωσης των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία (Μαρκαντώνης & Σαραφίδου, 2009).

Στόχος της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών αποτελεί η αλλαγή αντιλήψεων και να πείσει τους εκπαιδευτικούς ότι με τη χρήση των ΤΠΕ υπάρχει βελτίωση στις διδακτικές πρακτικές (Λιακοπούλου, 2010). Στους εκπαιδευτικούς πρέπει συνεχώς να υπάρχει υποστήριξη της προσπάθειας τους για ενσωμάτωση των ΤΠΕ στις εκπαιδευτικές τους διαδικασίες και ενημέρωση καθώς και επιμόρφωση με βάση τις ανάγκες των ίδιων των εκπαιδευτικών, των μαθητών και της σχολικής μονάδας (Christensen, 2002).

Ωστόσο, πολλές φορές δεν δίνεται έμφαση στη διδασκαλία με την τεχνολογία αλλά στη διδασκαλία της τεχνολογίας (Schaffer & Richardson, 2004) αξιοσημείωτο, είναι το γεγονός ότι παρά τα πολυάριθμα επιμορφωτικά προγράμματα για την παιδαγωγική αξιοποίησης των ΤΠΕ, οι εκπαιδευτικοί έχουν πάρει ελάχιστη ουσιαστική εκπαίδευση. Σε έρευνα που πραγματοποιήθηκε στην Ελλάδα, στην οποία συμμετείχαν εκπαιδευτικοί οι οποίοι είχαν λάβει μέρος σε επιμόρφωση Α' επιπέδου, το 80% των εκπαιδευτικών αυτών δήλωσαν πως δεν ένιωθαν πλήρως προετοιμασμένοι (Παναγιωτακόπουλος κ.ά., 2005). Επίσης, η ανεπαρκής προετοιμασία είναι ένας αξιοσημείωτος παράγοντας που εξηγεί γιατί οι εκπαιδευτικοί δεν χρησιμοποιούν τακτικά και συστηματικά τις ΤΠΕ στην διδασκαλία (Λιακοπούλου, 2010; Μαρκαντώνης & Σαραφίδου, 2009).

“Σε ανακοίνωση της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων το 2007, αναφέρεται πως το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Βαρκελώνης θέσπισε τον Μάρτιο του 2002 συγκεκριμένους στόχους προκειμένου να βελτιωθούν τα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης των κρατών μελών, καθώς και η κατάρτιση εκπαιδευτικών και εκπαιδευτών. Σύμφωνα με έρευνες που αναφέρονται στην ανακοίνωση, θεωρείται αυτονόητο πως η ποιότητα του διδακτικού προσωπικού επηρεάζει άμεσα το μαθησιακό επίπεδο των διδασκομένων, αλλά και την επίδοσή τους. Το 2004 η κοινή έκθεση του Συμβουλίου και της Επιτροπής πρότεινε την ανάπτυξη κοινών αρχών για τις ικανότητες και τα προσόντα των εκπαιδευτικών σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Το Συμβούλιο του Νοεμβρίου 2006 δήλωσε μεταξύ άλλων ότι το ενδιαφέρον, οι δεξιότητες και οι ικανότητες των διδασκόντων αποτελούν βασικούς παράγοντες που συμβάλλουν στην επίτευξη μαθησιακών αποτελεσμάτων υψηλής ποιότητας, καθώς και πως το διδακτικό προσωπικό πρέπει να υποστηρίζεται από συνεχή επαγγελματική εξέλιξη” (Λεμονή, 2015, σ.56)

Πολλοί μελετητές υποστηρίζουν (Ξωχέλλης, 2001, Χατζηπαναγιώτου, 2001), πως οι εκπαιδευτικοί στη βασική τους εκπαίδευση στα Παιδαγωγικά Τμήματα λαμβάνουν τα απαραίτητα προσόντα και εφόδια για το επάγγελμα τους αλλά δεν λαμβάνουν όλες τις γνώσεις που θα μπορούν να τους βοηθούν στην πράξη. Στις μέρες μας, παρατηρούμε πως όλα αλλάζουν και η τεχνολογία υπάρχει παντού γύρω μας. Επομένως, κρίνεται αναγκαίο η ενσωμάτωση των ΤΠΕ στις διαδικασίες μάθησης. Παράλληλα, θα πρέπει να επιτευχθεί ένας εκσυγχρονισμός στις εκπαιδευτικές διαδικασίες μάθησης, χωρίς αυτό να καταργεί τις παραδοσιακές διαδικασίες μάθησης. Και αυτό επιτυγχάνεται μόνο μέσα από την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών.

Τώρα, όσον αφορά τον όρο «επιμόρφωση», ορίζεται ως επαγγελματική εκπαίδευση που συνεχίζεται σε όλη τη ζωή του ανθρώπου και υπάγεται στο πεδίο της διά βίου εκπαίδευσης. Σύμφωνα με την Χατζηπαναγιώτου (2001), η επιμόρφωση ορίζεται ως οι διαδικασίες οργανωμένες, θεσμοθετημένες ή μη θεσμοθετημένες, που στοχεύουν στη συμπλήρωση βασικής εκπαίδευσης των εκπαιδευτικών, χάρη στις οποίες βελτιώνονται οι γνώσεις και οι ικανότητες τους που σχετίζονται με το διδακτικό τους, αλλά ταυτόχρονα τους βοηθάει ώστε να εξελιχθούν ως άτομα. Πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια της θητείας τους και δευτερευόντως στοχεύουν στη βελτίωση της εκπαίδευσης (Χατζηπαναγιώτου, 2001).

Η επιμόρφωση στην ουσία είναι προγράμματα εκπαίδευσης ενηλίκων. Έτσι, τίθενται τα ερωτήματα τι διαφορά υπάρχει σε αυτό και στον τρόπο τον οποίο μαθαίνουν τα παιδιά και πως αυτοί μαθαίνουν. Έτσι, η βασική διαφορά των ενηλίκων σε σχέση με τα παιδιά είναι πως οι ενήλικες διαθέτουν ωριμότητα, αυτονομία, αίσθηση προοπτικής σε σχέση με τον εαυτό και αυτό τα διαφοροποιεί τον τρόπο με τον οποίο μαθαίνουν. Παράλληλα, τα παιδιά πηγαίνουν σχολείο επειδή τους "επιβάλλεται", ενώ οι ενήλικες με δική τους θέληση. Και έχει σχέση με προσωπική ή επαγγελματική ανάπτυξη. Επίσης, είναι ένα ιδιαίτερο μαθητικό κοινό, καθώς έχουν εικόνα του εαυτού τους και εμπειρίες. Η Cross (όπως αναφέρεται στον Rogers, 2001) περιγράφει τα εμπόδια που μπορεί να συναντήσει η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και τα κατατάσσει σε τρεις γενικές κατηγορίες:, αυτά που βασίζονται α) στους εκπαιδευομένους, β) στη βιοτική κατάσταση και γ) στο ίδιο το πρόγραμμα και την οργάνωσή του .

Κάποιος από τους παράγοντες που συντελούν στην αποτελεσματικότητα της επιμορφωτικής διαδικασίας είναι το άρτια οργανωμένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα, ο εθελοντικός χαρακτήρας, περιεχόμενο σχετικό με τις ανάγκες και τις εμπειρίες των

εκπαιδευτικών, να λαμβάνει υπόψη τους τρόπους μάθησης που οι ίδιοι προτιμούν και να έχει ξεκάθαρους γνωστικούς στόχους. Επίσης, θα πρέπει να κυριαρχεί κλίμα επικοινωνίας και συνεργασίας.

1.31.1.2. Μοντέλα επιμόρφωσης εκπαιδευτικών

Στη βιβλιογραφία υπάρχουν πολλές κατηγοριοποιήσεις μοντέλων της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών αλλά μπορεί κανείς να βρει ακόμη και διαφορετικές ονομασίες για το ίδιο μοντέλο. Ο Κόμης κάνει λόγο για το μοντέλο της μικτής μάθησης (blended learning/hybrid courses). Το μοντέλο αυτό εφαρμόζεται την τελευταία δεκαετία και αποδίδει καρπούς. Το μοντέλο αυτό αφορά κυρίως δραστηριότητες και συναντήσεις σε πραγματικό χρόνο, οι οποίες πραγματοποιούνται με τη χρήση υλικού που παρέχεται μέσω του διαδικτύου (Κόμης et al., 2014).

Σύμφωνα με το Σαλτερή (2006) η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών χωρίζεται σε άτυπη, μη τυπική και τυπική (Σαλτερής, 2006). Η άτυπη επιμόρφωση είναι μια διαρκής διαδικασία και δεν προσδιορίζεται τυπικά. Παράλληλα, περιλαμβάνει όσα μαθαίνει καθημερινά ο εκπαιδευτικός μέσα την εργασία του. Τυπική είναι η επιμόρφωση που πραγματοποιείται εκτός του εκπαιδευτικού συστήματος και εκτός ωραρίου. Ταυτόχρονα, έχει συγκεκριμένο στόχο και εκπαιδευτικό κοινό (Σαλτερής, 2006; Σαλτερής, 2010).

Πιο συγκεκριμένα, όσον αφορά την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στις ΤΠΕ αυτή τείνει να ελαττώνει ανησυχίες ατομικού χαρακτήρα όπως οι προσωπικές ανησυχίες του εκπαιδευτικού, η συνειδητοποίηση και η πληροφόρηση αλλά ταυτόχρονα αυξάνονται οι ανησυχίες για συνεργασία και αναθεώρηση, αλλά πιο συχνά αυτό παρατηρείται στους εκπαιδευτικούς με μεγαλύτερη ικανότητα χρήσης των ΤΠΕ και τελικά οδηγεί να χρησιμοποιούνται οι ΤΠΕ σε ανώτερα επίπεδα (Gershner et al., 2001). Όσο περνάει ο καιρός και εξελίσσονται οι ανησυχίες του εκπαιδευτικού και η συμμετοχή του σε εθελοντικές δραστηριότητες τόσο αυξάνεται η εμπειρία του στη χρήση των ΤΠΕ και την καλύτερη πρόσβαση σε τεχνολογικό εξοπλισμό (Wesley & Franks, 1996).

Η επαγγελματική επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στην **Ελλάδα** είναι επιλογή των ιδίων προκειμένου να αποκτήσουν επιπρόσθετα προσόντα. Σύμφωνα, με την έκθεση STEPS με στοιχεία για το 2006, οι δάσκαλοι μέσω του Ανώτατου Συμβουλίου

Επιλογής Προσωπικού (ΑΣΕΠ) διορίζονταν και έπειτα παρακολουθούσαν ένα επιμορφωτικό πρόγραμμα με συνολική διάρκεια δύο-τριών εβδομάδων στα Περιφερειακά Επιμορφωτικά Κέντρα (ΠΕΚ). Από το 2000 ως το 2006, επιμορφώθηκαν 92.000 εν ενεργεία δάσκαλοι.. Από αυτούς, οι 56.000 έχουν λάβει ένα πιστοποιητικό επάρκειας στη χρήση ΤΠΕ. Σύμφωνα με την έκθεση *Benchmarking Access and Use of ICT in European Schools*, στην Ελλάδα μοιάζει να είναι προβληματική η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών σε θέματα ΤΠΕ.

- Υποστήριξη: Πέρα από τον επαρκή διαθέσιμο τεχνολογικό εξοπλισμό, απαιτείται η διαμόρφωση προοπτικών συνεχούς επιμόρφωσης και υποστήριξης των εκπαιδευτικών για την αποτελεσματική αξιοποίηση των ΤΠΕ (Jimoyiannis & Komis, 2007; Καλογιαννάκης και Παπαδάκης, 2009 ; Λιακοπούλου, 2010).

Η έλλειψη αποτελεσματικής υποστήριξης για την αλλαγή των παγιωμένων διδακτικών πρακτικών αποτελεί ιδιαίτερα σημαντικό πρόβλημα στην προσπάθεια υιοθέτησης των ΤΠΕ (Λιακοπούλου, 2010; Μαρκαντώνης & Σαραφίδου, 2009). Η προαγωγή μιας κουλτούρας συνεργασίας και αμοιβαίας υποστήριξης των εκπαιδευτικών (Bosley & Moon, 2005), με βάση τις ιδιαίτερες ανάγκες των ίδιων και των μαθητών τους στη σχολική μονάδα, είναι απαραίτητη για την αποτελεσματική ενσωμάτωση των ΤΠΕ και τη βελτίωση της επίδοσης των μαθητών (Christensen, 2002).

Η έλλειψη επαρκούς υποστήριξης φοβίζει ορισμένους εκπαιδευτικούς, δεν επιτρέπει την αλλαγή των παγιωμένων διδακτικών πρακτικών και την απόκτηση νέων δεξιοτήτων με αποτέλεσμα τη διαφωνία τους στην εισαγωγή των ΤΠΕ (Bayo-Morionese & Lera-López, 2007).

✓ Τεχνική Υποστήριξη

Καθώς υπάρχει έλλειψη τεχνικής υποστήριξης των εκπαιδευτικών μέσω εξειδικευμένου υποστηρικτικού προσωπικού στη διδασκαλία με τις ΤΠΕ, οι εκπαιδευτικοί έχουν άγχος και μεγάλη ανασφάλεια (Butler & Sellbom, 2002). Έτσι, προκύπτει πως ακόμη και αν οι εκπαιδευτικοί (λόγω γνώσεων που έλαβαν για την αξιοποίηση των ΤΠΕ στην εκπαίδευση από τα Παιδαγωγικά Τμήματα) θέλουν να εντάξουν τις ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διδασκαλία κάτω από αυτές τις συνθήκες δεν

μπορούν να προωθήσουν την ενσωμάτωση των ΤΠΕ στα σχολεία που διδάσκουν (Καλογιαννάκης & Παπαδάκης, 2009; Μαρκαντώνης & Σαραφίδου, 2009, 2009α).

Έρευνες που έχουν γίνει στην Ελλάδα έχουν δείξει ότι η έλλειψη τεχνικής υποστήριξης (European Schoolnet and University of Liège, 2013), μέσω εξειδικευμένου προσωπικού, κάνει τους εκπαιδευτικούς να μην έχουν εμπιστοσύνη στον εαυτό τους σχετικά με τις γνώσεις τους στις ΤΠΕ και έτσι να μην τις χρησιμοποιούν στην εκπαιδευτική διαδικασία (Λιακοπούλου, 2010; Μαρκαντώνης & Σαραφίδου, 2009)

✓ Διοικητική Υποστήριξη

Οι διευθυντές (σχολική ηγεσία) των σχολείων, θα πρέπει οι ίδιοι να γνωρίζουν από προσωπική εμπειρία τα πλεονεκτήματα χρήσης των ΤΠΕ, και με στρατηγικούς τρόπους να αποσκοπούν στην αποτελεσματική προώθηση της χρήσης των ΤΠΕ (Baylor & Ritchie, 2002).

Ιδεατά, οι διευθυντές των σχολείων θα πρέπει να χρησιμοποιούν τις ΤΠΕ στην καθημερινότητα τους και θα πρέπει να αποτελούν πρότυπο για τους υπόλοιπους εκπαιδευτικούς. Χρήση των ΤΠΕ από τη σχολική ηγεσία σημαίνει η ανταλλαγή εκπαιδευτικού υλικού μεταξύ εκπαιδευτικών και μαθητών, η χρήση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και η χρήση εκπαιδευτικού λογισμικού στη διδασκαλία (Bangkok, 2004). Επίσης, οι σχολικοί διευθυντές θα πρέπει να εντοπίζουν και να αντιμετωπίζουν αρνητικές στάσεις και συμπεριφορές των εκπαιδευτικών απέναντι στη χρήση των ΤΠΕ (Butler & Sellbom, 2002).

✓ Παιδαγωγική Υποστήριξη

Η ενσωμάτωση των ΤΠΕ στα σχολεία θα πρέπει να υποστηρίζεται από τον Σχολικό Σύμβουλο (Norton & Sprague, 1996). Ο Σχολικός Σύμβουλος είναι αυτός όπου προτείνει νέες καινοτομίες, πρακτικές και δράσεις στην εκπαιδευτική διαδικασία καθώς καθοδηγεί και της κινητοποιεί τους εκπαιδευτικούς με το δικό του προσωπικό του παράδειγμα (Roach, Kratochwill & Frank, 2009).

Ο Σχολικός Σύμβουλος μπορεί να μεγιστοποιήσει τη βοήθεια του μέσα από την χρήση του μοντέλου CBAM (Concerns-Based Adoption Model), για να εντοπίσει και να αντιμετωπίσει τις ανησυχίες των εκπαιδευτικών (Roach, Kratochwill & Frank, 2009).

Τέλος, ιδιαίτερα σημαντικός είναι ο ρόλος της υποστήριξης των εκπαιδευτικών. Η ύπαρξη ενός Συντονιστή των ΤΠΕ σε κάθε σχολείο υποστηρίζει σημαντικά την ενσωμάτωση των ΤΠΕ στην εκπαίδευση. Ο ρόλος του συντονιστή είναι να βοηθά, να τους ενημερώνει και να συμβουλεύει μειώνοντας έτσι τις όποιες ανασφάλειες και προβλήματα προκύψουν (Bangkok, 2004).

- Χρόνος: Σημαντικός παράγοντας που δυσχεραίνει την ενσωμάτωση των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία αποτελεί η έλλειψη ελεύθερου προσωπικού χρόνου για να προετοιμαστούν οι εκπαιδευτικοί. Σε έρευνα στις Η.Π.Α. το 82% των ερωτηθέντων εκπαιδευτικών ανέφερε την έλλειψη προσωπικού χρόνου ως το σημαντικότερο αρνητικό παράγοντα στην προετοιμασία (NCES, 2000). Ανάλογες έρευνες σε εκπαιδευτικούς στην Ελλάδα οδήγησαν σε παρόμοιες διαπιστώσεις (Λιακοπούλου, 2010· Μαρκαντώνης & Σαραφίδου, 2009).

1.3.2 Εμπόδια Δεύτερης τάξης

. Σύμφωνα με την κατηγοριοποίηση της Ertmer

στα εμπόδια δεύτερης τάξης (secondorderbarriers), περιλαμβάνονται οι απόψεις και οι αντιλήψεις των εκπαιδευτικών για τη διδασκαλία και τη μάθηση ως προς τις ΤΠΕ(Ertmer,1999)

- **Αντιλήψεις/στάσεις εκπαιδευτικών:** Οι αντιλήψεις και οι πεποιθήσεις των εκπαιδευτικών επηρεάζουν το είδος του μαθησιακού περιβάλλοντος που δημιουργούν (Bandura, 1997). *“Οι στάσεις ορίζονται ως οι γενικές αξιολογήσεις που οι άνθρωποι κάνουν για τον εαυτό τους, για άλλα πρόσωπα, για αντικείμενα ή ζητήματα, και καταλήγουν σε συμπάθειες και αντιπάθειες, προτιμήσεις ή αποστροφές έναντι συγκεκριμένων στοιχείων του εξωτερικού κόσμου”* (Baron & Byrne, 1991,σ.). Οι στάσεις έχουν τρεις συνιστώσες: γνωστικές, συναισθηματικές, και συμπεριφορικές. Έτσι, ένας εκπαιδευτικός μπορεί να πιστεύει ότι οι ΤΠΕ είναι χρήσιμες στην εκπαιδευτική διαδικασία (γνωστική συνιστώσα), να συμπαθεί τις ΤΠΕ (συναισθηματική συνιστώσα) και ίσως να συμβουλεύει τους συναδέλφους του να τις χρησιμοποιούν στη διδασκαλία (συμπεριφοριστικό συστατικό). Οι στάσεις των εκπαιδευτικών απέναντι στις ΤΠΕ περιλαμβάνουν τις πεποιθήσεις, τις αξίες και τις κρίσεις τους για αυτές (Smith, 1968).

Οι εκπαιδευτικοί αναπτύσσουν θετικές στάσεις στη χρήση των ΤΠΕ επηρεαζόμενοι σημαντικά από τις θετικές ή αρνητικές εμπειρίες που είχαν από τη χρήση των ΤΠΕ (Torkzadeh, Chang & Demirhan, 2006).

Ο βαθμός χρήσης των ΤΠΕ επηρεάζεται σημαντικά από τις στάσεις των εκπαιδευτικών (Charalambous & Ioannou, 2008). Όσοι εκπαιδευτικοί έχουν μία αρνητική στάση απέναντι στη χρήση των ΤΠΕ είναι ταυτοχρόνως και λιγότερο εξοικειωμένοι με τη χρήση των ΤΠΕ επομένως και μικρότερες πιθανότητες να αποδεχτούν τη χρήση τους στη διδασκαλία συγκριτικά με όσους να έχουν θετική στάση . Η αλλαγή των αρνητικών στάσεων είναι απαραίτητη για την αύξηση των δεξιοτήτων για τις ΤΠΕ. Η θετική στάση αναπτύσσεται όταν οι εκπαιδευτικοί νιώθουν αρκετά άνετοι με την τεχνολογία και είναι καλοί γνώστες της χρήσης της (Harrison & Rainer, 1992).

Η θετική στάση των Ελλήνων εκπαιδευτικών απέναντι στη χρήση των ΤΠΕ αποτυπώνεται σε πολλές έρευνες που έχουν γίνει στην Ελλάδα (Παπαδανιήλ, 2005· Ρούσος & Πολίτης, 2004; Roussos, 2007). Επίσης, η έρευνα δείχνει ότι η θετική στάση συνδέεται με την εκπαίδευση που έχουν λάβει γενικότερα (Λαφατζή, 2005).

Στην Ελλάδα, οι Έλληνες εκπαιδευτικοί στην προσπάθειά τους να εντάξουν τις Νέες Τεχνολογίες στη διδασκαλία συναντούν αρκετά εμπόδια και έτσι δεν χρησιμοποιούν πολύ τις ΤΠΕ στις τάξεις τους. Όσον αφορά άλλες χώρες, σύμφωνα με την έρευνα STEPS του 2009, στην οποία γίνεται λόγος για τις χώρες της Φινλανδία και του Ηνωμένου Βασιλείου, βρίσκονται σχεδόν στο άλλο άκρο καθώς παρατηρήθηκε πως στο εργατικό δυναμικό τους έχουν καλά καταρτισμένους εκπαιδευτικούς που με θετικές στάσεις απέναντι στις ΤΠΕ και έτσι ελαττώνονται τα εμπόδια για ενσωμάτωσή τους στη διδασκαλία. Η Γαλλία είναι κάπου στο ενδιάμεσο, καθώς διαθέτει εκπαιδευτικούς οι οποίοι συναντούν περισσότερα εμπόδια και δεν μπορούν να κατανοήσουν τα οφέλη που μπορεί να προσφέρουν οι ΤΠΕ στη μάθηση.(STEPS,2009).

Σύμφωνα με την έρευνα STEPS φάνηκε πως με κριτήριο την παρουσία των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία τη χρονιά του 2006 η Ελλάδα βρισκόταν σε μία από τις τελευταίες θέσεις (STEPS, 2009). Σε μια άλλη έρευνα που πραγματοποιήθηκε, αυτή της *Benchmarking Access and Use of ICT in European Schools* υπήρχε η ερώτηση ο λόγος για τον οποίο οι εκπαιδευτικοί δεν χρησιμοποιούν τις ΤΠΕ και το διαδίκτυο στη διδασκαλία τους βρέθηκε ότι ποσοστό των απαντήσεων (49,5%) δόθηκε ως απάντηση η έλλειψη επαρκούς αριθμού υπολογιστών, γεγονός που παρατηρείται και στις υπόλοιπες χώρες. Στη συνέχεια, δεύτερη πιο συχνά αναφερόμενη αιτία με ποσοστό 31,7%, αποτελεί μη επάρκεια των εκπαιδευτικών να χρησιμοποιήσουν τις ΤΠΕ. Το ένα τέταρτο των Ελλήνων εκπαιδευτικών επειδή το γνωστικό αντικείμενο δεν προσφέρεται για τέτοιου είδους διδασκαλία, δεν εντάσσει τις ΤΠΕ στο μάθημά του ενώ το 16,7% υποστηρίζει πως δεν υπάρχει κατάλληλο υλικό. Άλλες αιτίες που δόθηκαν στην έρευνα με μονοψήφια ποσοστά αποτελούν η μη ύπαρξη ενδιαφέροντος από την πλευρά των εκπαιδευτικών, η απουσία υλικών στα ελληνικά και τα ασαφή μαθησιακά οφέλη (*Benchmarking Access and Use of ICT in European Schools, 2006*).

ΜΕΡΟΣ Β'-ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ

Κεφάλαιο 2

2.1 Σκοπός και υποθέσεις της έρευνας

ΕΣΤΙΑΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ο γενικός σκοπός αυτής της έρευνας είναι η διερεύνηση του τύπου αξιοποίησης των ΤΠΕ ως συνάρτηση του επιπέδου επιμόρφωσης των Νηπιαγωγών. Ειδικότερα, επιμέρους στόχοι είναι η καταγραφή της διαθεσιμότητας των ΤΠΕ οι οποίες αφορούν το υλικό, το λογισμικό και τη δικτύωση στις σχολικές μονάδες καθώς και η διερεύνηση των τρόπων χρήσης των ΤΠΕ όσον αφορά τη συχνότητα χρήσης του υλικού, του λογισμικού και του δικτύου στις σχολικές μονάδες, αλλά και τους τρόπους χρήσης των ΤΠΕ. Ακόμη, ένας ακόμη στόχος είναι η διερεύνηση της εκπαίδευσης και της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών στα Νηπιαγωγεία και τι είδους επιμόρφωση έχουν λάβει οι εκπαιδευτικοί αυτοί.

Στη συνέχεια με βάση το σκοπό της έρευνας και τους επιμέρους στόχους της, διατυπώθηκαν τα εξής ερευνητικά ερωτήματα:

- 1) Ποια μορφής θεσμική ή μη επιμόρφωση έχουν λάβει οι εκπαιδευτικοί;
- 2) Ποια είναι η διαθεσιμότητα των ΤΠΕ με όρους υλικού, λογισμικού και δικτύωσης;
- 3) Πόσο συχνά χρησιμοποιούν οι εκπαιδευτικοί τις ΤΠΕ στη διδακτική πρακτική τους;
- 4) Πώς χρησιμοποιούν οι εκπαιδευτικοί τις διαθέσιμες ΤΠΕ στη διδακτική πρακτική τους;

- 5) Υπάρχει σχέση μεταξύ του τρόπου αξιοποίησης των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική πρακτική και της επιμόρφωσης που έχουν λάβει οι εκπαιδευτικοί;

2.2 Μεθοδολογία της έρευνας

Η μεθοδολογική προσέγγιση που επιλέχθηκε για την παρούσα εργασία είναι η ποιοτική προσέγγιση. Στόχος της ποιοτικής προσέγγισης είναι η διερεύνηση, ανάλυση, περιγραφή και ερμηνεία κοινωνικών καταστάσεων και φαινομένων κοινωνικών ομάδων και απαντώντας στα ερωτήματα <<γιατί>> και <<πώς>> (Ιωσηφίδης, 2008. Επιπρόσθετα, η ποιοτική έρευνα δίνει τη δυνατότητα συλλογής δεδομένων τα οποία περιγράφουν προβλήματα κι έννοιες από πού αντιμετωπίζουν τα άτομα στην καθημερινότητα τους. Τα δεδομένα συλλέγονται κατόπιν συνεντεύξεων, παρατηρήσεων, συμμετοχικών παρατηρήσεων, ιστοριών, αναλύσεων αρχείων, οπτικό υλικό κι ενδοσκοπήσεις (Παπαιωάννου & Γούδας, 2003).

Την ποιοτική έρευνα την χαρακτηρίζουν δύο σημεία. Το πρώτο είναι ο ερευνητής, ο οποίος αποτελεί το μέσο με το οποίο διεξάγεται η έρευνα, και το δεύτερο είναι ότι ο κύριος σκοπός της είναι η διερεύνηση κάποιων πτυχών του κοινωνικού συστήματος που μελετά. Επίσης, στην ποιοτική έρευνα ο ερευνητής δεν είναι απλός αποδέκτης της γνώσης αλλά αυτός που δομεί τη γνώση. Στη συνέχεια, ο ερευνητής συλλέγει τα δεδομένα, τα οποία στην πορεία τα μετατρέπει σε πληροφορίες μέσω της ανάλυσης αυτών(Παπαιωάννου; Γούδας,2003).

Η βασική διαφορά της ποιοτικής μεθόδου έρευνας με την ποσοτική μέθοδο έρευνας είναι ότι θεωρητικά αν διαφορετικοί ερευνητές πραγματοποιήσουν μελέτη του ίδιου φαινομένου κάνοντας χρήση ίδιας μεθόδου και διαδικασίας θα πρέπει να καταλήξουν στα ίδια συμπεράσματα, κάτι το οποίο στην ποιοτική έρευνα δεν ισχύει (Παπαιωάννου; Γούδας,2003).

Επίσης, η διεθνής και ελληνική βιβλιογραφία δίνει λίγες πληροφορίες για αυτό το θέμα και παράλληλα θα αντλήσουμε περισσότερες πληροφορίες για το συγκεκριμένο θέμα από τους συμμετέχοντες εκπαιδευτικούς της έρευνας (Creswell, 2011). Για να διερευνηθούν τα ερευνητικά ερωτήματα που τέθηκαν έγινε συνέντευξη των εκπαιδευτικών. Η επιλογή της ποιοτικής μεθοδολογίας κρίθηκε κατάλληλη για το συγκεκριμένο ερευνητικό πρόβλημα καθώς για να διερευνηθούν τα ερευνητικά

ερωτήματα που τέθηκαν παραπάνω χρησιμοποιήθηκε η ποιοτική μέθοδος έρευνας και συγκεκριμένα η συνέντευξη.

2.2.1 ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

Η ποιοτική συνέντευξη χωρίζεται σε τρεις κατηγορίες:

Την πλήρως δομημένη συνέντευξη, την ημιδομημένη συνέντευξη και τη μη δομημένη συνέντευξη (Robson, 2007).

Στη συγκεκριμένη έρευνα χρησιμοποιήθηκε η συνέντευξη και συγκεκριμένα η ημιδομημένη συνέντευξη.

Για έρευνες ποιοτικής μεθοδολογίας κατάλληλη είναι η ημιδομημένη συνέντευξη, σύμφωνα, με τον Burgess ο οποίος τις αποκαλεί και “συζητήσεις με κάποιο σκοπό” (1984:102) (Mason, 2011). Παράλληλα, η ημιδομημένη συνέντευξη αποτελεί την πιο δημοφιλή μέθοδο συλλογής δεδομένων καθώς είναι συμβατή με πολλές μεθόδους ανάλυσης, όπως η ανάλυση περιεχομένου (Willig, 2013). Η ημιδομημένη συνέντευξη βασίζεται σε έναν αριθμό ανοιχτών ερωτήσεων, ξεκινώντας από τις πιο γενικές ερωτήσεις και καταλήγοντας σε πιο λεπτομερή ζητήματα (Willig, 2003). Η σειρά των ερωτήσεων που αυτές υποβάλλονται προκύπτουν από την αλληλεπίδραση του ερευνητή με τον συμμετέχοντα (Breakwell, 1995). Έτσι, η φύση των απαντήσεων όπου θα είναι ανοιχτού τύπου δίνουν την άνεση και τη δυνατότητα στους συμμετέχοντες να πουν ακριβώς αυτά που θέλουν να πουν (Breakwell, 1995). Ταυτόχρονα, παρουσιάζεται ευελιξία εκτός από τη σειρά των ερωτήσεων και στο περιεχόμενο (Ιωσηφίδης, 2008), καθώς ανάλογα με το περιεχόμενο της απάντησης του συμμετέχοντα ο ερευνητής μπορεί να αλλάξει τη σειρά των ερωτήσεων. Οι ερωτήσεις κατατάσσονται, σύμφωνα με τον Spradley (1979) σε τέσσερις κατηγορίες: τις περιγραφικές, δομικές, αντιθετικές και αξιολογικές ερωτήσεις (Willig, 2003). Τέλος, για να μπορέσει να γίνει πλήρης ανάλυση των δεδομένων έγινε ηχογράφηση των συνεντεύξεων των εκπαιδευτικών. Έτσι, μπόρεσαν να καταγραφούν πολλά χαρακτηριστικά του λόγου (Willig, 2003).

2.2.2 Δείγμα

Το δείγμα της έρευνας αποτελείται από 8 Νηπιαγωγούς όπου οι σχολικές μονάδες όπου υπηρετούσαν βρισκόταν στην περιοχή της Θεσσαλίας. Όλες οι εκπαιδευτικοί

είναι γυναίκες. Συγκεντρώθηκαν κάποια δημογραφικά στοιχεία που αφορούσαν τα χρόνια προϋπηρεσίας τους στην προσχολική αγωγή. Η προϋπηρεσία τους κυμαίνονταν από 10-25 χρόνια. Ακόμη, οι συμμετέχοντες ερωτήθηκαν εάν έχουν πιστοποίηση σχετικά με τη χρήση του υπολογιστή και εάν έχουν παρακολουθεί σεμινάρια επιμόρφωσης' επιπέδου Π2, η οποία αφορά τη χρήση των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Αποτελέσματα

Αφού ολοκληρώθηκαν οι συνεντεύξεις ακολούθησε η απομαγνητοφώνηση τους και στη συνέχεια η μεταγραφή τους σε γραπτό κείμενο. Οι 8 συνεντεύξεις που λήφθηκαν είχαν διάρκεια 20-30 λεπτά η κάθε μια και απομαγνητοφωνήθηκαν πλήρως.

Μετά από τις απομαγνητοφωνήσεις τα ποιοτικά δεδομένα αναλύθηκαν τη μέθοδο της ανάλυσης περιεχομένου. Η ανάλυση περιεχομένου είναι κατάλληλη για την επεξεργασία ποιοτικών δεδομένων και στοχεύει στην κωδικοποίηση τους (Cohen, κ.ά., 2007· Verma & Mallick, 2004). Η κωδικοποίηση αυτή γίνεται από τον εκάστοτε ερευνητή κάθε φορά, ο οποίος θα κατηγοριοποιήσει τα δεδομένα ορίζοντας τη μονάδα καταγραφής (λέξη, φράση ή παράγραφος)(Cohen, κ.ά., 2007· Σταλίκας, 2005). Σκοπός της μεθόδου της ανάλυσης περιεχομένου είναι να συνδέσει τμήματα του ποιοτικού υλικού με συγκεκριμένες ιδέες και έννοιες με βάση τις οποίες θα γίνει ερμηνεία των αποτελεσμάτων. Ταυτόχρονα, γίνεται και καταγραφή της συχνότητας εμφάνισης της μονάδας καταγραφής.

3.1 Ανάλυση

Στην αρχή της ανάλυσης ορίστηκαν 19 βασικές κατηγορίες.

Οι κατηγορίες αυτές παρουσιάζονται στον πίνακα 1.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: ΒΑΣΙΚΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ

Βασικές κατηγορίες ανάλυσης
1.Φύλο
2.Χρόνια προϋπηρεσίας στην προσχολική εκπαίδευση
3.Προπτυχιακές Σπουδές
4.Μεταπτυχιακές Σπουδές
5. Μαθήματα ΤΠΕ
6.Επιμόρφωση ΤΠΕ
7.Συνέδρια, ημερίδες, σεμινάρια ΤΠΕ

8. Διαθεσιμότητα Υλικού
9. Διαθεσιμότητα software των διαθέσιμων υπολογιστών
10. Διαθεσιμότητα εκπαιδευτικών λογισμικών
11. Προμήθεια εκπαιδευτικών λογισμικών
12. Σύνδεση δικτύου
13. Γραμμή δικτύου
14. Συχνότητα χρήσης ΤΠΕ
15. Χρήση ΤΠΕ στη διδασκαλία
16. Χρήση εκπαιδευτικού λογισμικού στη διδασκαλία
17. Δραστηριότητα τελευταίου εξαμήνου στην οποία χρησιμοποιήθηκε ΤΠΕ;
18. Στόχος δραστηριότητας αυτής
19. Συμβολή των ΤΠΕ στην επίτευξη του στόχου της δραστηριότητας

Στην πορεία για κάθε βασική κατηγορία δημιουργήθηκαν ενδιάμεσες κατηγορίες. Με τον όρο ΧΕ δηλώνονται οι εκπαιδευτικοί χωρίς επιμόρφωση, ενώ με τον όρο ΜΕ δηλώνονται οι εκπαιδευτικοί με επιμόρφωση.

3.1.1 ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Όλες οι συμμετέχουσες εκπαιδευτικοί ήταν γυναίκες. Στον πίνακα 2 παρακάτω παρουσιάζεται η προϋπηρεσία των εκπαιδευτικών που συμμετείχαν στην έρευνα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: ΠΡΟΥΠΗΡΕΣΙΑ

Εκπαιδευτικός	E1	E2	E3	E4	E5	E6	E7	E8
Έτη	11	25	10	23	17	19	20	17

Η προϋπηρεσία τους κυμαίνονταν από 10-25 χρόνια. Οι εκπαιδευτικοί ΧΕ είχαν μέσο όρο προϋπηρεσίας 17,25 χρόνια ενώ οι ΜΕ είχαν 18,25.

Αναφορικά με τις εκπαιδευτικούς ΧΕ, 3 σχολικές μονάδες βρισκόταν σε ημιαστικές περιοχές και 1 σε αστική περιοχή. Από την άλλη πλευρά για τις εκπαιδευτικούς ΜΕ1 σχολική μονάδα βρισκόταν σε ημιαστική περιοχή, ενώ οι υπόλοιπες 3 σε αστική περιοχή. Με άλλα λόγια, η πλειοψηφία των εκπαιδευτικών ΧΕ εργάζονταν σε ημιαστικές περιοχές ενώ η πλειοψηφία των εκπαιδευτικών ΜΕ εργάζονταν σε αστικές περιοχές. Το γεγονός αυτό σημαίνει ότι από την άποψη της αστικότητας της σχολικής μονάδας, το δείγμα δεν ήταν ισορροπημένο

Στον πίνακα 3 που ακολουθεί, παρουσιάζεται το είδος βασικής εκπαίδευσης των εκπαιδευτικών που έλαβαν μέρος στην έρευνα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3: ΕΙΔΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

	Χωρίς (ΧΕ)	Επιμόρφωση Με Επιμόρφωση (ΜΕ)
Διετής Παιδαγωγική Ακαδημία*	2	2
4ες Παιδαγωγικό Τμήμα	2	2

*: οι εκπαιδευτικοί αυτοί είχαν παρακολουθήσει και πρόγραμμα εξομοίωσης

Αναφορικά με τη βασική εκπαίδευση, δεν φαίνεται να υπάρχουν διαφοροποιήσεις ούτε εντός των ομάδων ούτε μεταξύ των ομάδων. Οι μισοί εκπαιδευτικοί ΧΕ είχαν αποφοιτήσει από 2ετή ΠΑ ενώ οι υπόλοιποι μισοί είχαν πτυχίο ΠΤΠΕ. Αντίστοιχα, οι μισοί ΜΕ είχαν αποφοιτήσει από 2ετή ΠΑ ενώ οι άλλοι μισοί είχαν αποφοιτήσει από Παιδαγωγικά τμήματα. Αυτό δείχνει ότι οι 2 ομάδες εκπαιδευτικών ήταν ισοδύναμες ως προς το επίπεδο βασικών τους σπουδών.

Καμία από ΧΕ δεν είχε άλλο πτυχίο ΑΕΙ/ΤΕΙ ενώ μόνο 1 από τις ΜΕ είχε πτυχίο ΤΕΙ. Ωστόσο, το πτυχίο αυτό ήταν σε μη συναφές με την εκπαίδευση αντικείμενο.

Αναφορικά με μεταπτυχιακές σπουδές, καμία από τις ΧΕ δεν είχε μεταπτυχιακό τίτλο ενώ 1 από τις ΜΕ είχε παρακολουθήσει ένα συναφές ΜΠΣ, χωρίς ωστόσο να το έχει ολοκληρώσει.

Αναφορικά με την εκπαίδευση των συμμετεχόντων στις ΤΠΕ, η ανάλυση έδειξε ότι καμία από τις ΧΕ δεν είχε παρακολουθήσει σχετικά με ΤΠΕ μαθήματα σε προπτυχιακό επίπεδο σπουδών. Το ίδιο συμβαίνει και για τις εκπαιδευτικούς ΜΕ. Ωστόσο, 1 εκπαιδευτικός είχε παρακολουθήσει σχετικά μαθήματα σε ΠΜΣ .

Παρακάτω στον πίνακα 4 παρουσιάζεται η επιμόρφωση που είχαν λάβει οι εκπαιδευτικοί σχετικά με τις ΤΠΕ.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4:ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΣΤΙΣ ΤΠΕ

	ΧΕ	ΜΕ
Καμία	1	0
Π1	3	4
Π2*	0	4

*Δεν διερευνήθηκε το εάν έχουν πιστοποιηθεί.

Στον τον πίνακα 3 διαπιστώνεται πως όλες οι εκπαιδευτικοί ΜΕ είχαν, εξ ορισμού, λάβει επιμόρφωση δευτέρου επιπέδου (Π2). Από την άλλη πλευρά, οι 3 από τις εκπαιδευτικούς ΧΕ είχαν παρακολουθήσει σεμινάρια επιμόρφωσης πρώτου επιπέδου (Π1), ενώ 1 εκπαιδευτικός δεν είχε παρακολουθήσει επιμόρφωση ούτε επιπέδου Π1 αλλά ούτε και επιπέδου Π2.

Στον πίνακα 5 που ακολουθεί παρουσιάζεται η συμμετοχή των εκπαιδευτικών σε σεμινάρια, ημερίδες και συνέδρια με θέμα τις ΤΠΕ.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5: ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ, ΗΜΕΡΙΑΔΩΝ, ΣΕΜΙΝΑΡΙΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΠΕ

	ΧΕ	ΜΕ
Σεμινάρια	3	3
Ημερίδες	1	2

Όπως φαίνεται από τον πίνακα, δεν υπήρχε κάποια διαφοροποίηση όσον αφορά την παρακολούθηση σεμιναρίων, ημερίδων και συνεδρίων μεταξύ εκπαιδευτικών ΧΕ και ΜΕ. Επίσης, παρά το γεγονός ότι κάποιες εκπαιδευτικοί υπηρετούσαν σε ημιαστικές περιοχές, έδειχναν ζήλο και παρακολουθούσαν σεμινάρια σχετικά με ΤΠΕ εκτός περιοχής τους.

3.1.2 ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΠΕ

Παρακάτω στον πίνακα 6 παρουσιάζεται η διαθεσιμότητα ΤΠΕ όσον αφορά το υλικό συσκευές.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6: ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΠΕ/ΣΥΣΚΕΥΕΣ

	ΧΕ (N=4)	ΜΕ (N=4)
Τηλεόραση	3	2
Υπολογιστής (γραφείο)	4*	4
Υπολογιστής (γωνιά)	1	2
Υπολογιστής (φορητός)**	1	0
Κασετόφωνο	4	3
Ψηφιακή Φωτογραφική μηχανή (σχολείου)		3

Ψηφιακή Φωτογραφική μηχανή (εκπαιδευτικού)	2	1
Εκτυπωτής	4	4
Ηχεία	4	4
Βιντεοπροβολέας	0	1
CD PLAYER	2	0
DVD PLAYER	2	3
Σαρωτής	2	2
Βιντεοκάμερα (εκπαιδευτικού)	0	1

* Όπου η συχνότητα είναι 4, σημαίνει ότι υπήρχε η αντίστοιχη τεχνολογία σε κάθε τάξη.

**Η εκπαιδευτικός φέρνει τον προσωπικό φορητό της υπολογιστή στο σχολείο

Υπολογιστής. Από την ανάλυση προκύπτει ότι, συνολικά, υπήρχε καλύτερη τεχνολογική υποδομή στα σχολεία των εκπαιδευτικών ΜΕ από ότι των εκπαιδευτικών ΧΕ. Πιο συγκεκριμένα, μόνο 1 από τις εκπαιδευτικούς ΧΕ διέθετε γωνιά υπολογιστή. Παράλληλα, 1 εξ αυτών έφερνε τον προσωπικό της υπολογιστή στο σχολείο. Το γεγονός αυτό δείχνει ότι η συγκεκριμένη εκπαιδευτικός, παρόλο που δεν υπήρχε διαθεσιμότητα Η/Υ στη σχολική μονάδα όπου υπηρετούσε, επιδίωκε να χρησιμοποιήσει ΤΠΕ στη διδασκαλία της και έτσι κατέφυγε στο να φέρνει στην τάξη το δικό της φορητό υπολογιστή. Αντίστοιχα, , μόνο 2 από τις εκπαιδευτικούς ΜΕ διέθεταν στην τάξη τους γωνιά υπολογιστή. Η διαθεσιμότητα Η/Υ στις σχολικές μονάδες φαίνεται να είναι ελλιπής. Από τις 8 νηπιαγωγούς που εξετάσαμε, μόνο 3 ανέφεραν ότι υπάρχει γωνιά του Η/Υ στο σχολείο όπου υπηρετούσαν. Το γεγονός αυτό είναι απογοητευτικό για τα τρέχοντα δεδομένα.

Βιντεοπροβολέας. Καμία σχολική μονάδα εκπαιδευτικών ΧΕ δε διέθετε βιντεοπροβολέα. Αντίστοιχα, μόνο σε 1 από τις σχολικές μονάδες των εκπαιδευτικών ΜΕ υπήρχε διαθεσιμότητα βιντεοπροβολέα. Έτσι, η συγκεκριμένη νηπιαγωγός μπορούσε να αξιοποιήσει τον βιντεοπροβολέα στην εκπαιδευτική πρακτική της, κάτι το οποίο οι υπόλοιπες εκπαιδευτικοί δεν είχαν τη δυνατότητα .

Ψηφιακή Φωτογραφική Μηχανή. Μόνο 1 εκπαιδευτικός ΧΕ διέθετα ψηφιακή φωτογραφική μηχανή . Από την άλλη πλευρά, στην περίπτωση των εκπαιδευτικών ΜΕ, ψηφιακή φωτογραφική μηχανή διέθεταν 3 σχολικές μονάδες. Αυτό συνεπάγεται ότι οι εκπαιδευτικοί ΜΕ είχαν σε μεγαλύτερο ποσοστό πρόσβαση σε ψηφιακής φωτογραφικής μηχανής σε μεγαλύτερο ποσοστό από ότι οι εκπαιδευτικοί ΧΕ. Απόρροια του γεγονότος αυτού είναι η διευκόλυνση του διδακτικού έργου των εκπαιδευτικών ΜΕ σε σχέση με τις με τις εκπαιδευτικούς ΧΕ.

Θα πρέπει να σημειωθεί πως 2 από τις εκπαιδευτικούς ΧΕ έφεραν την προσωπική τους φωτογραφική μηχανή στο σχολείο, γεγονός που φανερώνει τον ζήλο αυτών των εκπαιδευτικών να χρησιμοποιήσουν ΤΠΕ στη διδασκαλία τους παρόλες τις σχετικές αντιξοότητες ως προς τη διαθεσιμότητα ΤΠΕ. Από την άλλη πλευρά, παρατηρείται αντίστοιχο φαινόμενο καθώς 1 από τις εκπαιδευτικούς ΜΕ έφερε επίσης την προσωπική της φωτογραφική μηχανή στο σχολείο, στοιχείο που δείχνει το ζήλο που επέδειχνε η συγκεκριμένη εκπαιδευτικός προκειμένου να αντιμετωπίσει τις αντιξοότητες διαθεσιμότητας τεχνολογίας.

Ψηφιακή Βιντεοκάμερα. Ενώ δεν διαπιστώθηκε διαφορά ως προς τη διαθεσιμότητα ψηφιακής βιντεοκάμερας μεταξύ των εκπαιδευτικών των δύο ομάδων, 1 εκπαιδευτικός ΜΕ διέθετε τη δική της προσωπική βιντεοκάμερα για τις ανάγκες του Νηπιαγωγείου όπου εργάζονταν. Η συγκεκριμένη εκπαιδευτικός προφανώς για να βοηθήσει να ξεπεραστεί το στάδιο της έλλειψης διαθέσιμης Τεχνολογίας πρόσφερε για τις ανάγκες των δραστηριοτήτων του σχολείου και της μαθησιακής ανάπτυξης των μαθητών της τη δική της προσωπική βιντεοκάμερα.

Επιπρόσθετα, δεν ήταν επαρκής η τεχνολογική υποδομή που υπήρχε καθώς υπήρχαν πολλές ελλείψεις όσον αφορά τον υλικοτεχνικό εξοπλισμό. Εστιάζοντας στους υπολογιστές που ήταν διαθέσιμοι, όλοι είχαν λειτουργικό σύστημα Microsoft Windows, έκδοση XP, γεγονός που δηλώνει πως το διαθέσιμο υλικό ήταν πολύ παλιάς τεχνολογίας.

Σε όλους τους υπολογιστές των σχολικών μονάδων που υπηρετούσαν οι εκπαιδευτικοί υπήρχαν εγκαταστημένες οι τυπικές εφαρμογές γραφείου (κειμενογράφος, λογιστικό φύλλο, παρουσίασης) και αναπαραγωγής πολυμέσων (ήχου και βίντεο). Επομένως δεν υπήρχαν διαφοροποιήσεις μεταξύ των εκπαιδευτικών ΧΕ και ΜΕ σε επίπεδο εγκατεστημένου λογισμικού, για όσες τουλάχιστον σχολικές μονάδες διέθεταν ΗΥ.

Παρακάτω στον πίνακα 7 παρουσιάζεται η διαθεσιμότητα σε εκπαιδευτικά λογισμικά.

ΠΙΝΑΚΑΣ 7: ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΤΗΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΜΙΚΩΝ

Εκπαιδευτικά λογισμικά	ΧΕ	ΜΕ
Ζωγραφική	1	0
RAM KID	2	2
TUX PAINT	1	4
KID SPIRATION	0	3
HOT POTATOES	0	3
NATURAL ART	0	1
Μυθοχώρα	0	1
Πέρης και Κάτια	0	1
Ταξίδι στη χώρα των Γραμμάτων	0	1
Χαρούμενη Αριθμοχώρα	0	1
Κυκλοφορώ με ασφάλεια	0	2
GCOMPRIS	0	1

JIGSAW PUZZLE	0	1
HLEKTRONIKOS TAXYDROMOS	0	1

Τρεις εκπαιδευτικοί ΧΕ ανέφεραν ότι χρησιμοποιούν στην πρακτική τους εκπαιδευτικά λογισμικά. Τα συγκεκριμένα λογισμικά που ανέφεραν δίνονται στον πίνακα 7 παραπάνω. Αντίστοιχα, όλες οι εκπαιδευτικοί ΜΕ ανέφεραν ότι χρησιμοποιούσαν εκπαιδευτικά λογισμικά στην πρακτική τους. Παρά το γεγονός πως δεν διαπιστώνεται διαφοροποίηση αναφορικά με τη χρήση εκπαιδευτικών λογισμικών μεταξύ των εκπαιδευτικών των 2 ομάδων, εν τούτοις η γκάμα των εκπαιδευτικών λογισμικών που χρησιμοποιούν οι εκπαιδευτικοί που είχαν παρακολουθήσει επιμόρφωση Β επιπέδου ήταν πολύ μεγάλη, όπως φαίνεται από στον πίνακα 7.

Παρακάτω στον πίνακα 8 παρουσιάζεται ο τρόπος προμήθειας του υπολογιστή στις σχολικές μονάδες όπου υπηρετούσαν οι εκπαιδευτικοί.

ΠΙΝΑΚΑΣ 8: ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΥΛΙΚΟΥ

ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΥΛΙΚΟΥ	ΧΕ	ΜΕ
Υπολογιστής με χρήματα σχολείου	4	2
Υπολογιστής από δωρεά	0	2

Η προμήθεια των υπολογιστών στις σχολικές μονάδες όπου υπηρετούσαν οι εκπαιδευτικοί ΧΕ προέρχεται από κάποια κρατική επιχορήγηση.

Από την άλλη πλευρά, στις σχολικές μονάδες όπου υπηρετούσαν οι εκπαιδευτικοί ΜΕ στις μισές περιπτώσεις η προμήθεια των υπολογιστών είχε γίνει με κρατική χρηματοδότηση στις υπόλοιπες μισές οι υπολογιστές προήλθαν από δωρεά (βλ. πίνακα 8).

Ο τρόπος με τον οποίο οι σχολικές μονάδες προμηθεύτηκαν το εκπαιδευτικό λογισμικό που ήταν εγκατεστημένο στους υπολογιστές παρουσιάζεται στον πίνακα 9 που ακολουθεί.

ΠΙΝΑΚΑΣ 9: ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ

ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ	ΧΕ	ΜΕ
Λογισμικά από το σχολείο	0	0
Λογισμικά από επιμόρφωση	0	4
Λογισμικά από συναδέλφους	1	0

Καμία εκπαιδευτικός ΧΕ ή ΜΕ δεν είχαν βρει λογισμικά εγκατεστημένα στους υπολογιστές στη σχολική μονάδα που υπηρετούσαν. Αντίθετα, όλες οι εκπαιδευτικοί ΜΕ είχαν κάνει οι ίδιες εγκατάσταση εκπαιδευτικών λογισμικών στους Η/Υ. Μάλιστα, 3 από αυτές ανέφεραν πως είχαν προμηθευτεί τα λογισμικά στα πλαίσια της Επιμόρφωσης Β' Επιπέδου ενώ 1 τα είχε προμηθευτεί από άλλες πηγές. Από την άλλη πλευρά, καμία από τις εκπαιδευτικούς ΧΕ δεν είχε προχωρήσει σε εγκατάσταση λογισμικού, ενώ μόνο 1 εξ αυτών είχε βρει λογισμικό εγκατεστημένο στον υπολογιστή από προηγούμενη συνάδελφο.

Αξίζει εδώ να τονιστεί πως όλες οι εκπαιδευτικοί ΜΕ είχαν διαθέσιμα εκπαιδευτικά λογισμικά στα οποία όπως ανέφεραν απέκτησαν πρόσβαση στα πλαίσια επιμόρφωσης Β' Επιπέδου. Αντίθετα, μόνον 1 εκπαιδευτικός ΧΕ είχε πρόσβαση σε εκπαιδευτικό λογισμικό (υπήρχαν ήδη τα λογισμικά εγκατεστημένα στον Η/Υ από κάποια άλλη συνάδελφο) για να χρησιμοποιήσει στη διδασκαλία της στην τάξη, αναλογία απογοητευτική.

Όσον αφορά τη δικτύωση, όλες οι σχολικές μονάδες των εκπαιδευτικών είχαν σύνδεση δικτύου με το Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο. Μία εκπαιδευτικός δεν γνώριζε λεπτομέρειες ενώ 1 άλλη είχε σύνδεση δικτύου από ιδιωτικό πάροχο.

Παρακάτω στον πίνακα 10 φαίνεται η συχνότητα χρήσης ΤΠΕ σε στις οργανωμένες και ελεύθερες δραστηριότητες από τις εκπαιδευτικούς ΧΕ και ΜΕ.

ΠΙΝΑΚΑΣ 10: ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΧΡΗΣΗΣ ΤΠΕ

Συχνότητα	χρήσης	ΤΠΕ	ΧΕ	ΜΕ
-----------	--------	-----	----	----

εβδομαδιαίως		
Όχι πολύ συχνά	1	0
1 φορά	1	0
2 φορές	0	1
3 φορές	1	2
4 φορές	1	0
Καθημερινά	0	1

Όπως προκύπτει από τον πίνακα 10, οι εκπαιδευτικοί ΧΕ κατατάσσονταν στα δύο άκρα της κλίμακας. Ειδικότερα, οι 2 από αυτές ανέφεραν ότι χρησιμοποιούσαν ΤΠΕ πολύ συχνά (> 3 φορές την εβδομάδα). Ωστόσο, οι άλλες 2 ανέφεραν μικρή ή ελάχιστη συχνότητα χρήσης (<1 φορά /εβδομάδα). Αντίθετα, οι εκπαιδευτικοί ΜΕ ανέφεραν πιο συστηματική χρήση της τεχνολογίας. Πιο συγκεκριμένα, όλες οι εκπαιδευτικοί ΜΕ ανέφεραν ότι χρησιμοποιούν ΤΠΕ τουλάχιστον 2 φορές τη εβδομάδα ή περισσότερο. Μάλιστα, αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι 1 από τις εκπαιδευτικούς ΜΕ ανέφερε καθημερινή χρήση ΤΠΕ.

3. ΤΡΟΠΟΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΠΕ

Στον πίνακα 11 που ακολουθεί φαίνεται αναλυτικά το πως χρησιμοποιείται ο Η/Υ στη διδασκαλία.

ΠΙΝΑΚΑΣ 11: ΧΡΗΣΗ Η/Υ ΣΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

Χρήση ΗΥ στη διδασκαλία	ΧΕ	ΜΕ
-------------------------	----	----

Δεν είναι προσβάσιμος	3	0
Αναζήτηση πληροφοριών στο διαδίκτυο*	2	4
Youtube για προβολή βίντεο*	2	4
Κειμενογράφος*	1	4
Εκπ. Λογισμικό	1	4
Καθημερινότητα	0	3

*Δεδομένου ότι οι εκπαιδευτικοί στις συνεντεύξεις του είπαν ότι χρησιμοποιούν τον Η/Υ τόσο στις ελεύθερες όσο και στις οργανωμένες δραστηριότητες χωρίς να κάνουν αναφορά στην αναζήτηση πληροφοριών στο διαδίκτυο, Youtube για προβολή βίντεο και χρήση κειμενογράφου, θεωρούμε ότι τα χρησιμοποιούν στη διδασκαλία τους.

Από τις 3 εκπαιδευτικούς ΧΕ, ο Η/Υ που διέθετε η σχολική μονάδα όπου υπηρετούσαν δεν ήταν εύκολα προσβάσιμος στα παιδιά, ενώ στις σχολικές μονάδες όπου υπηρετούσαν οι εκπαιδευτικοί ΜΕ ο Η/Υ που διέθετε η σχολική μονάδα ήταν προσβάσιμος στα παιδιά. Το γεγονός αυτό σημαίνει πως οι εκπαιδευτικοί ΜΕ είχαν τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσουν τον Η/Υ στην πρακτική τους πιο εύκολα σε αντίθεση με τις εκπαιδευτικούς ΧΕ και τους μαθητές των αντίστοιχων σχολικών μονάδων (βλ. πίνακα 11).

Ενώ μόνο 2 από τις εκπαιδευτικούς ΧΕ πραγματοποιούσαν αναζήτηση πληροφοριών στο διαδίκτυο, όλες οι εκπαιδευτικοί ΜΕ ανέφεραν πως έκαναν αναζήτηση πληροφοριών στο διαδίκτυο γεγονός που δείχνει ότι οι εκπαιδευτικοί ΜΕ είχαν πιο έντονο ενδιαφέρον χρήσης ΤΠΕ. Το ίδιο συμβαίνει και ως προς τη χρήση κειμενογράφου, εκπαιδευτικού λογισμικού και γενικότερα την ένταξη της τεχνολογίας στην καθημερινότητα της εκπαιδευτικής διαδικασίας καθώς όλες οι εκπαιδευτικοί ΜΕ ανέφεραν πως κάνουν χρήση των παραπάνω, στοιχείο που δεν ίσχυε για καμία από τις εκπαιδευτικούς ΧΕ. Σε αυτό το σημείο διαπιστώνεται σημαντική διαφοροποίηση στον τρόπο χρήσης των ΤΠΕ από τις εκπαιδευτικούς ΜΕ

σε σχέση με αυτές ΧΕ η οποία ενδεχομένως να οφείλεται και στο επίπεδο επιμόρφωσης που έχουν λάβει οι εκπαιδευτικοί. Γενικά, η δραστηριοποίηση ως προς τη χρήση των ΤΠΕ πιθανόν να οφείλεται στην επιμόρφωση που έχουν όλοι οι εκπαιδευτικοί ΜΕ.

Παράλληλα, μία από αυτές τις εκπαιδευτικούς ΧΕ χρησιμοποιούσε τον Η/Υ για εκπαιδευτικά λογισμικά, ενώ καμία δεν τον είχε εντάξει στην καθημερινότητα της. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι μία εκπαιδευτικός εκ αυτών τον χρησιμοποιούσε για να ενημερώνει το Blog του σχολείου, γεγονός που δείχνει ότι κατέβαλε προσπάθεια για την προβολή της δουλειάς του νηπιαγωγείου στο διαδίκτυο.

Από την άλλη μεριά, όλες οι εκπαιδευτικοί ΜΕ χρησιμοποιούσαν τον Η/Υ για διοικητικούς λόγους, για προβολή βίντεο (π.χ. από Youtube) και ως κειμενογράφο. Επίσης, όλες οι εκπαιδευτικοί ΜΕ χρησιμοποιούσαν τον Η/Υ για τη χρήση εκπαιδευτικών λογισμικών. Τέλος, 3 από αυτές τον είχαν εντάξει στην καθημερινότητα τους ενώ μία από αυτές τον χρησιμοποιούσε για το Blog του σχολείου.

Συγκρίνοντας τη χρήση του Η/Υ στη διδασκαλία από τις εκπαιδευτικούς ΧΕ και από τις εκπαιδευτικούς ΜΕ, η διαφορά που προκύπτει είναι αξιοσημείωτη. Όλες σχεδόν οι εκπαιδευτικοί ΜΕ φαίνεται (βλ. πίνακα 8) να χρησιμοποιούν με μεγάλη συχνότητα τον Η/Υ και με ποικίλους τρόπους στη διδασκαλία τους σε σχέση με τις εκπαιδευτικούς ΧΕ.

Στον πίνακα 12 που ακολουθεί, φαίνεται αναλυτικά η χρήση του διαθέσιμου υλικού που υπάρχει στις σχολικές μονάδες όπου υπηρετούν οι εκπαιδευτικοί, στη διδασκαλία.

ΠΙΝΑΚΑΣ 12: ΧΡΗΣΗ ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΣΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

	ΧΕ	ΜΕ
Τηλεόραση για προβολή DVD	3	2
Ραδιοκασετόφωνο για μουσική ή παραμύθια	4	4
Φωτογραφική μηχανή για φωτογραφίες των 4		4

δραστηριοτήτων των παιδιών

Εκτυπωτής για φύλλα εργασίας 2 2

Βιντεοπροβολέας για προβολή εκπαιδευτικού
βίντεο σε σχολική γιορτή 1

Συγκριτικά, δεν φαίνεται υπάρχει ιδιαίτερη διαφοροποίηση ως προς τους τρόπους χρήσης μεταξύ των δύο ομάδων εκπαιδευτικών. Η μόνη διαφοροποίηση που προκύπτει είναι το γεγονός ότι μόνο 1 εκπαιδευτικός στη σχολική μονάδα όπου υπηρετούσε διέθετε βιντεοπροβολέα και τύγχανε να ήταν εκπαιδευτικός ΜΕ.

Παρακάτω στον πίνακα 13 φαίνεται η χρήση του εκπαιδευτικού λογισμικού στη διδασκαλία από τις εκπαιδευτικούς.

ΠΙΝΑΚΑΣ 13:ΧΡΗΣΗ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ ΣΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

	Χωρίς Επιμόρφωση				Με επιμόρφωση			
	E1	E2	E3	E4	E5	E6	E7	E8
Γνωστικό αντικείμενο:	M	-	-	-	-	Γ, Μ	-	--
γλώσσα:	Γ,					ΦΕ		
μαθηματικά:	Μ,							
ΦΕ:	Φυσικές							
Επιστήμες								
τύπος λογισμικού:	A	K	K	-	K	K	A	A
A: ανοικτό,								
K:κλειστό								

τύπος χρήσης: A: ατομικά, B: ομαδικά	A	A	B	-	B	-	-	-
συμμετοχή εκπαιδευτικού: [M1: μικρή, M2, μέση: M3:, μεγάλη	M1	M1	M1	-	M3	M2	M1	M1

*Η παύλα (-) δηλώνει πως δεν διευκρινίζεται η απάντηση και δεν υπάρχουν δεδομένα.

Όπως προκύπτει από τον πίνακα, 2 από τις εκπαιδευτικούς ΧΕ χρησιμοποιούν εκπαιδευτικά λογισμικά σε οργανωμένες δραστηριότητες ενώ 1 από αυτές σε ελεύθερες. Από την άλλη πλευρά, οι μισές εκπαιδευτικοί ΜΕ χρησιμοποιούν εκπαιδευτικά λογισμικά σε οργανωμένες δραστηριότητες. Μόνο 1 εκπαιδευτικός δήλωσε χρήση εκπαιδευτικών λογισμικών σε ελεύθερες δραστηριότητες. Δηλαδή, και οι δύο ομάδες εκπαιδευτικών (ΧΕ & ΜΕ) χρησιμοποιούν τα εκπαιδευτικά λογισμικά κατά κανόνα σε οργανωμένες δραστηριότητες.

Επίσης, από τις εκπαιδευτικούς ΧΕ μία από αυτές φαίνεται (πίνακας 11) να χρησιμοποιεί την τεχνολογία για να διαπραγματεύεται Μαθηματικά. Ταυτόχρονα, 1 από τις εκπαιδευτικούς ΜΕ επιχειρεί διαθεματική προσέγγιση (διαπραγματεύεται συγχρόνως μαθηματικά, φυσική και γλώσσα), γεγονός αξιοσημείωτο.

Όσον αφορά τον τύπο λογισμικού, 1 εκπαιδευτικός ΧΕ χρησιμοποιεί ανοικτού τύπου λογισμικό, ενώ 2 εκπαιδευτικοί κλειστού τύπου. Από την άλλη πλευρά όσον αφορά τον τύπο λογισμικού, 2 εκπαιδευτικοί ΜΕ χρησιμοποιούν ανοικτού τύπου λογισμικό, ενώ οι άλλες 2 κλειστού τύπου. Αυτό συνεπάγεται, ότι οι εκπαιδευτικοί ΜΕ και ΧΕ κατά αντιστοιχία χρησιμοποιούν σε παρόμοια ποσοστά λογισμικά κλειστού τύπου, που εστιάζονται σε συγκεκριμένα θέματα. Δύο από τις εκπαιδευτικούς ΧΕ το εκπαιδευτικό λογισμικό το χρησιμοποιούν ατομικά, ενώ 1 εξ

αυτών ομαδικά.. Οι 3 από αυτές τις εκπαιδευτικούς δεν συμμετέχουν στη δραστηριότητα όπου χρησιμοποιούνται ΤΠΕ. Όπως φαίνεται στον πίνακα 12, 2 από τις εκπαιδευτικούς ΜΕ έχουν μικρή ανάμειξη και συμμετοχή στις εκτελούμενες δραστηριότητες με ΤΠΕ, 1 εκπαιδευτικός έχει μέση συμμετοχή και 1 εκπαιδευτικός συμμετέχει πιο ενεργά. Γενικά, οι εκπαιδευτικοί ΜΕ φαίνεται να έχουν ως επί το πλείστον μεγαλύτερη συμμετοχή στις δραστηριότητες με ΤΠΕ από ότι οι εκπαιδευτικοί ΧΕ. Αντίστοιχα, 1 από τις εκπαιδευτικούς ΜΕ χρησιμοποιεί το εκπαιδευτικό λογισμικό ομαδικά. Αυτό που προκύπτει είναι ότι τα εκπαιδευτικά λογισμικά οι εκπαιδευτικοί (ΧΕ & ΜΕ) δεν τα χρησιμοποιούν ομαδικά, αλλά για κάποιο λόγο επιλέγουν να τα χρησιμοποιήσουν ατομικά.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

α. Εκπαιδευτικοί ΧΕ

Η εκπαιδευτικός Ε1 στη δραστηριότητα που υλοποίησε με χρήση ΤΠΕ ανέφερε πως στη θεματική που πραγματοποιήθηκε με θέμα το παραμύθι, έγινε ακρόαση του παραμυθιού από το DVD player και στη συνέχεια δραματοποίηση του παραμυθιού από τα παιδιά. Επίσης, ανέφερε ένα δεύτερο παράδειγμα από τη γιορτή των Τριών Ιεραρχών, όπου έγινε αναζήτηση πληροφοριών και εικόνων στο διαδίκτυο και στη συνέχεια εκτύπωση κάποιων από αυτών. Η Ε1 είχε θέσει ως στόχο της δραστηριότητας να μάθουν τα παιδιά για το παραμύθι, τους ήρωες το ηθικό δίδαγμα που προκύπτει από αυτές.

Για μια εκπαιδευτικό χωρίς επιμόρφωση, οι δραστηριότητες αυτές κρίνονται ικανοποιητικές καθώς η αναζήτηση πληροφοριών στο διαδίκτυο περιέχει μία μικρή εμπλοκή των παιδιών στη δραστηριότητα και όχι παθητική συμμετοχή όπως στην ακρόαση του παραμυθιού καθώς η αναζήτηση εικόνων στο διαδίκτυο δεν είναι αναγκαστικά ενεργητική διαδικασία -τουλάχιστον όχι χωρίς την κατάλληλη πλαισίωση. Επομένως, το επίπεδο ενεργοποίησης των μαθητών είναι μικρό (ακρόαση) ή μέσο στην καλύτερη των περιπτώσεων (αναζήτηση πληροφοριών).

Η Ε2 πραγματοποίησε δραστηριότητα με χρήση ΤΠΕ στη θεματική για τα συναισθήματα. Όπως περιέγραψε, τα παιδιά παρακολούθησαν στο διαδίκτυο κάποια βίντεο για τα συναισθήματα όπως και στην εκπαιδευτική τηλεόραση και στη συνέχεια

ακολούθησε δραματοποίηση. Η Ε2 ανέφερε πως είχε θέσει ως στόχο να μάθουν τα παιδιά τα συναισθήματα.

Στη συγκεκριμένη δραστηριότητα δε φαίνεται να υπάρχει κάπου υψηλή προστιθέμενη αξία των ΤΠΕ, καθώς χρησιμοποιούνται οι ΤΠΕ αποκλειστικά για την προβολή βίντεο, ως εποπτικό μέσο κυρίως. Το γεγονός αυτό καθιστά τα παιδιά ως παθητικούς δέκτες της πληροφορίας αντί ενεργά υποκείμενα όπου συμμετέχουν στην αναζήτηση, ερμηνεία και αξιοποίηση της πληροφορίας.

Η Ε3 σαν δραστηριότητα με χρήση ΤΠΕ έκανε εικονογράφηση ενός παραμυθιού και στην πορεία εμπλουτισμό του με μουσική. Τέλος, για να μπορέσουν να δούν οι γονείς των παιδιών το βίντεο, η εκπαιδευτικός το ανέβασε σε ιδιωτικό κανάλι στο YouTube. Η Ε3 ανέφερε πως είχε θέσει ως στόχο να μάθουν τα παιδιά πως μία δική τους δημιουργία μπορεί να συνυπάρξει με εικόνα και ήχο και να δουν τα παιδιά πως μέσω ΤΠΕ μπορούν να δημοσιοποιήσουν ένα βίντεο.

Αυτή η δραστηριότητα, είναι πολύ ικανοποιητική καθώς στην πορεία της εμπλέκει ενεργά τους μαθητές στην ενασχόληση με την εικονογράφηση ενός παραμυθιού και στην πορεία με τη βοήθεια της εκπαιδευτικού προφανώς εμπλουτισμός με φυσικό ήχο και μουσική υπόκρουση. Τέλος, η διανομή του παραμυθιού μέσω διαδικτύου στους γονείς δηλώνει ένα μοίρασμα ενός δημιουργήματος που έφτιαξε η τάξη. Ταυτόχρονα, αυτή η δραστηριότητα αποτελεί κάτι πρωτοποριακό καθώς φαίνεται πως η χρήση της τεχνολογίας σε αυτή διαδραμάτισε θεμελιώδη ρόλο και τα παιδιά εμπλούτισαν τις γνώσεις τους μέσω ΤΠΕ.

Η Ε4 πραγματοποίησε δραστηριότητα με χρήση ΤΠΕ στη θεματική για τα συναισθήματα. Όπως ανέφερε, τα παιδιά άκουγαν μουσική από το CD Player και στη συνέχεια έβλεπαν κάποιες κάρτες με συναισθήματα και έκαναν αντιστοίχιση. Η Ε4 είχε θέσει ως στόχο να μάθουν τα παιδιά πως υπάρχουν διαφορετικά συναισθήματα και πως η μουσική μπορεί να προκαλέσει διαφορετικά συναισθήματα στον καθένα μας.

Σε αυτή τη δραστηριότητα η Τεχνολογία χρησιμοποιείται ως εποπτικό μέσο και δεν φαίνεται να διαδραματίζει κάποιο καθοριστικό μαθησιακό ρόλο σε αυτή.

β. Εκπαιδευτικοί ΜΕ

Η Ε5 πραγματοποίησε δραστηριότητα στη θεματική για τους πλανήτες όπου έγινε προβολή βίντεο από το διαδίκτυο, εκτύπωση των εποχών και στη συνέχεια σειριοθέτηση των εποχών αυτών. Η συγκεκριμένη εκπαιδευτικός δεν έδωσε διευκρινίσεις για το στόχο της δραστηριότητας.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η εκπαιδευτικός Ε5 έχει επιμορφωθεί, δεν προκύπτει από τη χρήση που αναφέρει κάποια αξιοποίηση της προστιθέμενης αξίας της τεχνολογίας, π.χ. ως νοητικό εργαλείο. Η τεχνολογία φαίνεται να προσεγγίζεται κυρίως ως εποπτικό μέσο για την προβολή βίντεο.

Η Ε6 στη θεματική για τους πλανήτες χρησιμοποίησε εκπαιδευτικά λογισμικά όπως το Tux Paint και το RAM KID. Όπως ανέφερε, ως στόχος της δραστηριότητας ήταν η κατανόηση συγκεκριμένων παραμέτρων του ηλιακού συστήματος όπως π.χ. τα παιδιά να γνωρίσουν το ηλιακό σύστημα και κατανοήσουν ο κάθε πλανήτης τι απόσταση έχει και πόσο μακριά είναι από τον Ήλιο. Η Ε7 στη θεματική της για το Χειμώνα, ανέφερε ότι μέσω του εκπαιδευτικού λογισμικού JIGSAW PUZZLE έφτιαξε μία εικόνα υπό τη μορφή παζλ ώστε να μπορέσουν τα παιδιά να την συμπληρώσουν κατάλληλα όπως ένα τυπικό επιτραπέζιο παζλ. Ο στόχος που ανέφερε η εκπαιδευτικός ήταν γνωρίσουν τα παιδιά μια διαφορετική μορφή παζλ.

Στη δραστηριότητα αυτή η τεχνολογία φαίνεται να χρησιμοποιείται ως εναλλακτικό εργαλείο, χωρίς να παρέχει μία μοναδική μαθησιακή εμπειρία στα παιδιά. Το δε παζλ είναι ένα κλειστό λογισμικό και δεν προκύπτει ποιοτικά μαθησιακή αξιοποίηση του.

Η Ε8 στη θεματική της για τα μέσα μεταφοράς χρησιμοποίησε το εκπαιδευτικό λογισμικό του Kidspiration. Στη δραστηριότητα αυτή πραγματοποιήθηκε αντιστοίχιση οχήματος με εικόνα, δηλαδή κάθε όχημα αν αντιστοιχεί στη στεριά, στη θάλασσα ή στον αέρα.

Σε αυτή τη δραστηριότητα η χρήση των ΤΠΕ είναι υψηλής προστιθέμενης αξίας: υπήρχε ενεργή συμμετοχή των παιδιών στη δραστηριότητα και το λογισμικό τους παρείχε μία μοναδική μαθησιακή εμπειρία καθώς επέτρεψε την ταξινόμηση διαφορετικών μεταφορικών μέσων σε κατηγορίες

Συνολικά, η εικόνα που προκύπτει είναι ότι οι εκπαιδευτικοί ΜΕ χρησιμοποίησαν ΤΠΕ με διαφορετικό τρόπο σε σχέση με τις εκπαιδευτικούς ΧΕ. Ωστόσο, η διαφοροποίηση αυτή δεν φαίνεται να είναι ιδιαίτερα έντονη.

Η Ε8 περιγράφει μια δραστηριότητα με τη χρήση του εκπαιδευτικού λογισμικού Kid Inspiration, η οποία είναι ταξινόμηση μέσω μεταφοράς με μια εικόνα (αέρα, στεριά ή θάλασσα). Αυτή η δραστηριότητα διαφέρει από τις υπόλοιπες, λόγω χρήσης του λογισμικού ως εργαλείου ταξινόμησης, αλλά όχι σε μεγάλο βαθμό. Η Ε8 όπως περιγράφει τη συγκεκριμένη δραστηριότητα φαίνεται να διαφέρει από τις δραστηριότητες που ανέφεραν οι υπόλοιπες 7 εκπαιδευτικοί (ΧΕ & ΜΕ). Αυτό που διαφοροποιεί τη συγκεκριμένη δραστηριότητα από αυτές των υπόλοιπων εκπαιδευτικών είναι η χρήση του λογισμικού ως εργαλείου ταξινόμησης στο έργο αυτό και προκύπτουν συγκεκριμένα γνωστικά πλεονεκτήματα από τη χρήση του.

Η εκπαιδευτικός Ε5 φαίνεται να κάνει δραστηριότητες με ΤΠΕ παρόμοια με την εκπαιδευτικό Ε1, δηλαδή προβολή βίντεο και αναζήτηση εικόνων στο διαδίκτυο, παρόλο που η Ε1 δεν έχει λάβει καθόλου επιμόρφωση ούτε Π1 ούτε Π2. Επίσης, η εκπαιδευτικός Ε6 κάνει χρήση των ΤΠΕ σε οργανωμένες δραστηριότητες, αλλά η εκμάθηση εννοιών του ηλιακού συστήματος από παιδιά προσχολικής ηλικίας είναι μάλλον υπερβολικά φιλόδοξη.

Παρακάτω, στον πίνακα 14 παρουσιάζονται αναλυτικά τα ρήματα που περιγράφουν τις ενέργειες του μαθητή.

ΠΙΝΑΚΑΣ 14:ΡΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΕΡΙΓΡΑΦΟΥΝ ΤΙΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΤΗ

Εκπαιδευτ ικοί	E1	E2	E3	E4	E5	E6	E7	E8
τι κάνει ο μαθητής σε σχέση με την τεχνολογί α:	αντλή σω, παρου σιάσω	Είδαν	είδαν	χρησιμ οποιήσ ουμε (οι εκπαιδε υτικοί)	κάνουμ ε, δούμε	συζητή σουμε, αναλύσ ουμε	Βοήθη σε	θέλουν , κάνουν

Συγκριτικά, τα ρήματα που αναφέρθηκαν από τις εκπαιδευτικούς ΧΕ σε σχέση αυτά που ανέφεραν οι εκπαιδευτικοί ΜΕ, δηλώνουν παθητική συμμετοχή του μαθητή. Τα

ρήματα που περιγράφουν το τι κάνει ο μαθητής σε σχέση με την τεχνολογία ήταν παθητικά (π.χ. είδαν). Αυτό φαίνεται από τις παρακάτω αναφορές τους:

E1: “ Στο DVD απλά το είδανε και σε κίνηση πώς είναι ένα παραμύθι, είδανε τους ήρωες έτσι πιο ζωντανά, εικονογραφημένο”,

“ γιατί τα είδαν μέσα από εικονίτσες και βιντεάκια”, (E2).

“ Ήταν κάτι μαγικό για αυτά μόλις είδαν το παραμύθι τους να ζωντανεύει στην οθόνη”, (E3).

“ Εμείς θέλαμε στη συγκεκριμένη φάση να χρησιμοποιήσουμε τη μουσική.” (E4)

Αντίθετα, ενώ αντίθετα τα ρήματα που ανέφεραν σχεδόν όλες οι εκπαιδευτικοί ΜΕ δηλώνουν ενεργητική συμμετοχή του μαθητή.

Τα ρήματα που περιγράφουν το τι κάνει ο μαθητής σε σχέση με την τεχνολογία ήταν στις 3 από τις 4 εκπαιδευτικούς ΜΕ ενεργητικά (“θέλουν”, “κάνουν”, “αναλύσαμε”) και μόλις σε 1 παθητικά (“δούμε”).

Πιο συγκεκριμένα, στα αποσπάσματα που ακολουθούν φαίνονται τα ρήματα όπου δηλώνουν ενεργητική και παθητική συμμετοχή του μαθητή αντίστοιχα.

“ Πιστεύω ότι γενικά ο υπολογιστής τα βοηθάει πάρα πολύ αυτά που συζητάμε και αναλύουμε μέσα στην τάξη”, (E6).

“ Βοήθησε, τα παιδιά”, (E7).

“ για τα παιδιά και θέλουν να το κάνουν σαν κίνητρο”, (E8).

Αντίθετα, η E5 ανέφερε παθητική την συμμετοχή του μαθητή και φαίνεται από την εξής πρόταση: “ κάνουμε ένα ταξίδι μέχρι την Αυστραλία και να δούμε ότι εκεί υπάρχει καλοκαίρι”.

Παρακάτω στον πίνακα 15 παρουσιάζεται η επίτευξη του διδακτικού στόχου με τη χρήση ΤΠΕ.

ΠΙΝΑΚΑΣ 15: ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΣΤΟΧΟΥ ΜΕ ΤΠΕ

Boήθησαν οι ΤΠΕ στην επίτευξη ΧΕ του στόχου		ΜΕ
ΝΑΙ	3	4
Όχι	1	0

Τρεις από τις εκπαιδευτικούς ΧΕ ανέφεραν ότι οι ΤΠΕ τους βοήθησαν στην επίτευξη του στόχου της δραστηριότητας, ενώ 1 από αυτές είπε ότι ο στόχος θα μπορούσε να επιτευχθεί και με άλλα μέσα. Το γεγονός αυτό σημαίνει ότι, κατά την κρίση των εκπαιδευτικών, οι ΤΠΕ διαδραμάτισαν καθοριστικό ρόλο σχεδόν σε όλες τις δραστηριότητες που οργανώθηκαν. Αντίστοιχα, όλες οι εκπαιδευτικοί ΜΕ είπαν ότι τους βοήθησαν οι ΤΠΕ στην επίτευξη του στόχου της δραστηριότητας. Συγκριτικά, όλες σχεδόν οι εκπαιδευτικοί (ΜΕ & ΧΕ) θεώρησαν πως στις δραστηριότητες που περιέγραψαν οι ΤΠΕ τους βοήθησαν στην επίτευξη του στόχου.

Παρακάτω στον πίνακα 16 παρουσιάζονται το γνωστικό αντικείμενο των δραστηριοτήτων και η ενεργητική ή παθητική συμμετοχή του μαθητή στις δραστηριότητες αυτές. Η συμμετοχή του μαθητή στις δραστηριότητες των εκπαιδευτικών ΜΕ ήταν 25% παθητική και 75% ενεργητική. Το γεγονός αυτό δηλώνει μια διαφοροποίηση αναφορικά με την αξιοποίηση της τεχνολογίας.

ΠΙΝΑΚΑΣ 16: ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΜΑΘΗΤΗ)

	Χωρίς επιμόρφωση				Με επιμόρφωση			
	E1	E2	E3	E4	E5	E6	E7	E8
Γνωστικό Αντικείμενο	Γλώσσα	Γλώσσα	Γλώσσ	Γλώσσα	Φυσική	Φυσική	Γλώσσα	Μαθηματι
			α,					κά
			πληροφ					
			ορική					

Συμμετοχή Π Π Π Π Π Ε Ε Ε

μαθητή: Ε:

ενεργητική,

Π: παθητική

Όπως παρουσιάζεται στον πίνακα 16, οι οργανωμένες δραστηριότητες που ανέφεραν όλες οι εκπαιδευτικοί ΧΕ πως πραγματοποιούσαν είχαν ως γνωστικό αντικείμενο τη Γλώσσα. Αντίθετα, οι οργανωμένες δραστηριότητες που ανέφεραν 3 από τις εκπαιδευτικούς ΧΕ πως πραγματοποιούσαν είχαν ως γνωστικό αντικείμενο τις Θετικές Επιστήμες (Μαθηματικά, Φυσική) και 1 από αυτές τις εκπαιδευτικούς ανέφερε ως γνωστικό αντικείμενο της δραστηριότητας που πραγματοποίησε Γλώσσα. Επομένως, γίνεται σαφές ότι οι εκπαιδευτικοί ΜΕ ενσωμάτωναν ΤΠΕ σε δραστηριότητες με γνωστικό αντικείμενο τις Θετικές Επιστήμες, ενώ οι εκπαιδευτικοί ΜΕ τη Γλώσσα.

Παράλληλα, στον πίνακα 16 παρουσιάζεται η συμμετοχή του μαθητή στις δραστηριότητες που περιέγραψαν οι εκπαιδευτικοί (ΧΕ & ΜΕ). Και στις 4 εκπαιδευτικούς ΧΕ η συμμετοχή του μαθητή είναι παθητική, ενώ η συμμετοχή του μαθητή στις δραστηριότητες που οργάνωσαν 3 εκπαιδευτικοί ΜΕ ήταν ενεργητική και 1 μόνο επέτρεπε την παθητική συμμετοχή του μαθητή.

Καθοριστικό ρόλο στην παρατηρούμενη διαφοροποίηση μεταξύ των δύο ομάδων εκπαιδευτικών φαίνεται να διαδραμάτισε η επιμόρφωση Β' επιπέδου, όπου ενδεχομένως αποκτήθηκαν επιπλέον γνώσεις στη χρήση των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία καθώς ήθελαν το μαθητή να έχει ενεργό συμμετοχή και όχι να είναι απλά παθητικός δέκτης στην εκπαιδευτική διδασκαλία.

Κεφάλαιο 4

4.1 Συζήτηση-Συμπεράσματα

Στο παρόν κεφάλαιο θα επιχειρηθεί η συζήτηση και ερμηνεία των αποτελεσμάτων. Είναι γεγονός ότι η αλματώδης εξέλιξη των ΤΠΕ έχει επιρροή σε όλη την ανθρωπότητα (Κόμης, 2004). Η χρήση των ΤΠΕ κρίνεται απαραίτητη σε όλους τους τομείς ανθρώπινης δραστηριότητας: οικονομία, επιστήμη, κοινωνία, βιομηχανία και πολιτισμός. Φυσικά, η εκπαίδευση δε θα μπορούσε να μείνει ανεπηρέαστη από τη συμβολή των ΤΠΕ (Κόμης, 2004; Κόμης, 2005). Έτσι, η χρήση των ΤΠΕ μπορεί να βοηθήσει τόσο τον μαθητή όσο και τον εκπαιδευτικό στην διαδικασία της μάθησης (Ζαράνης & Οικονομίδης, 2009). Με αυτό το σκεπτικό, οι ΤΠΕ εντάχθηκαν στα Αναλυτικά Προγράμματα της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Κόμης, 2005). Η βασική προσδοκία ήταν ότι οι ΤΠΕ θα φέρουν επανάσταση στην εκπαίδευση. Η γενική πεποίθηση ότι η Τεχνολογία στο χώρο της εκπαίδευσης θα μετασηματίσει τις εκπαιδευτικές πρακτικές χρονολογείται πάνω από 100 χρόνια (Καρασαββίδης & Κόλλιας, 2012). Παρά τις προσδοκίες όλα τα διαφορετικά κύματα τεχνολογίας (τηλεόραση, ραδιόφωνο κτλ) που έχουν περάσει μέχρι σήμερα δεν το έχουν καταφέρει (Βοσνιάδου, 2006). Όπως προκύπτει από τη διεθνή βιβλιογραφία, υπάρχουν δύο βασικά προβλήματα αναφορικά με τις ΤΠΕ. Πρώτο, η συχνότητα χρήσης των ΤΠΕ είναι μικρή. Εάν οι εκπαιδευτικοί δεν χρησιμοποιούν συχνά τις ΤΠΕ τότε είναι αδύνατο αυτές να επιδράσουν στη διδασκαλία μάθησης. Δεύτερο, ο τρόπος χρήσης των ΤΠΕ είναι υποστηρικτικός των υφιστάμενων πρακτικών και όχι αλλαγής τους (Karasanvidis & Kollias, 2014). Εάν όμως οι εκπαιδευτικοί χρησιμοποιούν τις ΤΠΕ για να υποστηρίξουν τις τρέχουσες πρακτικές τους, το περιθώριο αλλαγών στην εκπαίδευση από τη χρήση ΤΠΕ είναι πολύ μικρό.

Οι λόγοι που οι ΤΠΕ δεν απέδωσαν τα αναμενόμενα έχουν μελετηθεί επισταμένα. Ένα από τα κυριότερα "εμπόδια" που έχουν εντοπιστεί στη βιβλιογραφία και η έλλειψη επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών στην εκπαιδευτική αξιοποίηση των ΤΠΕ. Η προφανής λύση του προβλήματος αυτού είναι η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών (Καρασαββίδης & Κόλλιας, 2012).

Η επιμόρφωση φαίνεται να προκρίνεται ως λύση στο ζήτημα της ελλιπούς χρήσης των ΤΠΕ όσο και στο πρόβλημα της χρήσης με τρόπους που ενισχύουν παρά

μετασχηματίζουν εκπαιδευτικές πρακτικές. Με άλλα λόγια, η επιμόρφωση μπορεί να διαδραματίσει καθοριστικό ρόλο τόσο με όρους συχνότητας χρήσης των ΤΠΕ όσο και τύπου χρήσης. Οι εκπαιδευτικοί έχοντας επιπλέον γνώσεις σχετικά μπορούν να τις εντάξουν με μεγαλύτερη ευκολία, συγκριτικά με τους εκπαιδευτικούς που δεν έχουν λάβει κάποια επιμόρφωση, στο κομμάτι της διδασκαλίας τους (Χατζηπαναγιώτου, 2001). Παρά τα θετικά αποτελέσματα επιμορφωτικών δράσεων που αναφέρονται στη διεθνή βιβλιογραφία όσον αφορά την αποδοχή των ΤΠΕ από τους εκπαιδευτικούς και τη συνακόλουθη χρήση τους, δεν υπάρχει στα ελληνικά δεδομένα μελέτη που να αποτιμά συστηματικά την επίδραση της επιμόρφωσης Β' στις πρακτικές εκπαιδευτικών και ειδικά αυτών προσχολικής εκπαίδευσης. Η παρούσα εργασία επιχειρεί να καλύψει αυτό το κενό. Ειδικότερα, ο σκοπός της παρούσας έρευνας είναι η διερεύνηση του τύπου χρήσης των ΤΠΕ ως συνάρτηση του επιπέδου επιμόρφωσης εκπαιδευτικών προσχολικής εκπαίδευσης.

Για την απάντηση σε αυτό το ερώτημα τίθενται επιμέρους στόχοι, που αφορούν την καταγραφή της διαθεσιμότητας των ΤΠΕ με όρους υλικού, λογισμικού και δικτύωσης, την καταγραφή της επιμόρφωσης που είχαν λάβει οι εκπαιδευτικοί, τη διερεύνηση των τρόπων χρήσης των ΤΠΕ όσον αφορά τη συχνότητα χρήσης και τους τρόπους αξιοποίησης των ΤΠΕ.

Η προσέγγιση των επιμέρους στόχων αυτών θα επιτρέψει την κατανόηση της σχέσης μεταξύ επιμόρφωσης σε ΤΠΕ και χρήσης ΤΠΕ.

Στην παρούσα έρευνα συμμετείχαν 8 εκπαιδευτικοί, 4 εκ των οποίων δεν είχαν παρακολουθήσει επιμόρφωση Β' επιπέδου .

Το πρώτο ερώτημα που τέθηκε στην εργασία ήταν: *“Ποια μορφής θεσμική ή μη επιμόρφωση έχουν λάβει οι εκπαιδευτικοί;”*

Όπως έδειξαν τα αποτελέσματα, πέραν της θεσμικής επιμόρφωσης που είχαν παρακολουθήσει οι εκπαιδευτικοί (επιμόρφωση Α' και Β' επιπέδου) με βάση την οποία και επιλέχθηκαν να συμμετέχουν στην έρευνα, όλες οι εκπαιδευτικοί είχαν παρακολουθήσει σεμινάρια, ημερίδες και συνέδρια αναφορικά με τις ΤΠΕ. Ωστόσο, παρόλο που όλες είχαν παρακολουθήσει μη θεσμικές μορφές επιμόρφωσης σε ΤΠΕ, η θεσμική επιμόρφωση Β' επιπέδου φαίνεται να είναι αυτή που κάνει τη διαφορά ως προς τη χρήση των ΤΠΕ στις οργανωμένες δραστηριότητες που ανέφεραν πως πραγματοποίησαν οι εκπαιδευτικοί. Όλες οι εκπαιδευτικοί φαίνεται να

κινητοποιούνται αναφορικά με την επιμόρφωση τους σε ζητήματα που αφορούν τις ΤΠΕ στην πρακτική τους. Το γεγονός της εθελοντικής παρακολούθησης σεμιναρίων, ημερίδων και συνεδρίων σημαίνει ότι ενδιαφέρονται για το ζήτημα των ΤΠΕ. Συνεπώς, αυτή η προσπάθεια των εκπαιδευτικών να διευρύνουν τις γνώσεις τους πάνω σε ζητήματα χρήσης των ΤΠΕ είναι εθελοντική και αποτυπώνει το έκδηλο ενδιαφέρον τους για το αντικείμενο. Παρόμοια ευρήματα αναφέρουν και άλλες μελέτες που δείχνουν ότι όσον αφορά την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στις ΤΠΕ αυτή τείνει να ελαττώνει ανησυχίες ατομικού χαρακτήρα όπως οι προσωπικές ανησυχίες του εκπαιδευτικού, η συνειδητοποίηση και η πληροφόρηση αλλά ταυτόχρονα αυξάνονται οι ανησυχίες για συνεργασία και αναθεώρηση, αλλά πιο συχνά αυτό παρατηρείται στους εκπαιδευτικούς με μεγαλύτερη ικανότητα χρήσης των ΤΠΕ και τελικά οδηγεί να χρησιμοποιούνται οι ΤΠΕ σε ανώτερα επίπεδα (Gershner et al., 2001) σε σχέση με τους εκπαιδευτικούς που δεν έχουν λάβει επιμόρφωση.

Το δεύτερο ερώτημα που τέθηκε στην εργασία ήταν: *“Ποια είναι η διαθεσιμότητα ΤΠΕ στις σχολικές μονάδες με όρους υλικού, λογισμικού και δικτύωσης;”*

Όπως προκύπτει από τα αποτελέσματα της έρευνας, ο βαθμός διαθεσιμότητας των ΤΠΕ με όρους υλικού και λογισμικού που ανέφεραν οι εκπαιδευτικοί ότι διαθέτουν οι σχολικές μονάδες όπου υπηρετούν είναι μικρός – μάλιστα σε κάποιες περιπτώσεις μπορεί να θεωρηθεί εντελώς οριακός. Όπως αναλύθηκε στο προηγούμενο κεφάλαιο, οι εκπαιδευτικοί ανέφεραν ελλείψεις σε ότι αφορά τη διαθεσιμότητα υλικού γενικά και υπολογιστή ειδικότερα, με αποτέλεσμα να μην υπάρχουν και οι αντίστοιχες γωνιές υπολογιστή στα Νηπιαγωγεία όπου υπηρετούσαν. Παρά τη γενική τάση βελτίωσης τεχνολογικών υποδομών τα τελευταία χρόνια και την προσπάθεια εξοπλισμού με υπολογιστές (Νικολοπούλου, 2008), το φαινόμενο της έλλειψης τεχνολογικού εξοπλισμού σε ελληνικά σχολεία έχει επισημανθεί (Βοσνιάδου, 2006). Χαρακτηριστική από την άποψη αυτή είναι η προσπάθεια κάποιων εκπαιδευτικών να αντισταθμίσουν την έλλειψη τεχνολογικών υποδομών με τη χρήση προσωπικών τους συσκευών (όπως π.χ. φορητό υπολογιστή ή ψηφιακή φωτογραφική μηχανή). Θα πρέπει ωστόσο να σημειωθεί πως η γενική εικόνα για τη διαθεσιμότητα υλικοτεχνικής υποδομής στα νηπιαγωγεία που υπηρετούσαν οι εκπαιδευτικοί ΜΕ ήταν συγκριτικά καλύτερη. Όπως διαπιστώθηκε στην παρούσα μελέτη, οι μονάδες σε αστικές περιοχές έτειναν να έχουν μεγαλύτερη διαθεσιμότητα τεχνολογίας. Είναι πιθανόν η

διαθεσιμότητα της τεχνολογίας να είναι συνάρτηση της περιοχής στην οποία βρίσκεται το νηπιαγωγείο.

Τα αποτελέσματα της παρούσας έρευνας από την άποψη τεχνολογικής υποδομής είναι σύμφωνα με τα αποτελέσματα άλλων ερευνών που έδειξαν έλλειψη υλικοτεχνικής υποδομής στα σχολεία αλλά παράλληλα τόνιζαν και την προσπάθεια προμήθειας Η/Υ είτε από κρατική επιχορήγηση είτε από κάποια δωρεά (Κόμης, 2004). Αυτό που απορρέει από το συγκεκριμένο εύρημα είναι ότι η έλλειψη τεχνολογίας καθιστά δύσκολη ή αδύνατη τη χρήση της από τους εκπαιδευτικούς. Ο παλιός εξοπλισμός των Νηπιαγωγείων δημιουργεί προβλήματα τόσο στους ίδιους τους υπολογιστές όσο και στη χρήση των εφαρμογών από τις εκπαιδευτικούς, προβλήματα τα οποία έχουν επισημανθεί και σε παρόμοιες έρευνες (Williams, 2005). Συνεπώς, προκύπτει η επιτακτική ανάγκη βελτίωσης της τεχνολογικής υποδομής των σχολικών μονάδων καθώς, ακόμα και στις σχολικές μονάδες που υπήρχε κατά κανόνα μεγαλύτερη διαθεσιμότητα τεχνολογίας, οι ελλείψεις ήταν πολλές.

Το τρίτο ερώτημα που τέθηκε στην παρούσα εργασία ήταν: *“Πόσο συχνά χρησιμοποιούν οι εκπαιδευτικοί τις ΤΠΕ στη διδακτική πρακτική τους;”*

Τα αποτελέσματα της ανάλυσης των συνεντεύξεων των εκπαιδευτικών έδειξαν σε γενικές γραμμές ότι, ανεξαρτήτως επιμόρφωσης, όλες οι εκπαιδευτικοί χρησιμοποιούσαν ΤΠΕ. Ωστόσο, οι εκπαιδευτικοί που είχαν παρακολουθήσει το Β' επίπεδο επιμόρφωσης ανέφεραν πιο συστηματική χρήση ΤΠΕ. Αναλυτικότερα, ενώ οι μισές εκπαιδευτικοί ΧΕ ανέφεραν πως δεν χρησιμοποιούν σχεδόν ποτέ ΤΠΕ, όλες οι εκπαιδευτικοί ΜΕ ανέφεραν χρήση των ΤΠΕ τουλάχιστον δύο φορές την εβδομάδα ή και περισσότερο. Μάλιστα, 1 εκπαιδευτικός ανέφερε καθημερινή χρήση. Συνεπώς, η συχνότητα χρήσης των ΤΠΕ αποτέλεσε διαφοροποιητικό παράγοντα καθώς οι εκπαιδευτικοί που είχαν παρακολουθήσει επιμόρφωση Β' επιπέδου ανέφεραν πως έκαναν πιο συστηματική χρήση της τεχνολογίας στην πρακτική τους. Όπως επισημαίνεται και σε άλλες έρευνες (Karasavvidis & Kollias, 2014), υπάρχει μεν πιο εκτεταμένη χρήση των ΤΠΕ σε σχέση με το παρελθόν, χωρίς ωστόσο να διαφοροποιείται ο τρόπος χρήσης. Συνεπώς, το συγκεκριμένο εύρημα συμφωνεί με αυτά των προγενέστερων ερευνών.

Το τέταρτο ερώτημα που τέθηκε στην εργασία ήταν: *“Πώς χρησιμοποιούν οι εκπαιδευτικοί τις διαθέσιμες ΤΠΕ στη διδακτική πρακτική τους;”* Τα αποτελέσματα

έδειξαν μια μικρή διαφοροποίηση στη χρήση των ΤΠΕ μεταξύ εκπαιδευτικών που είχαν παρακολουθήσει το β' επίπεδο επιμόρφωσης και αυτών που δεν είχαν. Όπως προέκυψε από την ανάλυση, ως επί το πλείστον οι εκπαιδευτικοί ΧΕ χρησιμοποιούσαν τις ΤΠΕ στη διδασκαλία τους κυρίως ως εποπτικό μέσο. Σημαντική εξαίρεση αποτέλεσε 1 εκπαιδευτικός χωρίς επιμόρφωση Β' επιπέδου, η οποία περιέγραψε μια πολύ δημιουργική χρήση της τεχνολογίας, αυτή της δημιουργίας βιντεοπαραμυθιού από νήπια. Στη συγκεκριμένη δραστηριότητα, η χρήση της τεχνολογίας είχε υψηλή προστιθέμενη αξία καθώς επέτρεψε στα νήπια να δημιουργήσουν ένα πολυτροπικό κείμενο που θα ήταν αδύνατον να το πετύχουν με άλλα μέσα.

Τέλος, το 5ο και κύριο ερευνητικό ερώτημα της μελέτης ήταν το εξής: *“Υπάρχει σχέση μεταξύ του τρόπου αξιοποίησης των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική πρακτική και της επιμόρφωσης που έχουν λάβει οι εκπαιδευτικοί;”*

Από την ανάλυση των συνεντεύξεων προκύπτει μια σαφή σχέση μεταξύ του τρόπου αξιοποίησης των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική πρακτική και της επιμόρφωσης που έχουν λάβει οι εκπαιδευτικοί. Η διαφοροποίηση αυτή τεκμηριώνεται από τα παρακάτω. Πρώτο, οι εκπαιδευτικοί ΜΕ χρησιμοποιούσαν τις ΤΠΕ με μεγαλύτερη συχνότητα σε σχέση με τους εκπαιδευτικούς ΧΕ, αλλά και γιατί τις χρησιμοποιούσαν κυρίως ως διδακτικό μέσο αντί ως εποπτικό μέσο. Δεύτερο, κρίσιμο σημείο διαφοροποίησης μεταξύ των εκπαιδευτικών ΜΕ και αυτών ΧΕ είναι η παθητική συμμετοχή των μαθητών στις οργανωμένες δραστηριότητες που ανέφεραν οι εκπαιδευτικοί ΧΕ. Αυτό εκδηλώνεται στη χρήση ρημάτων όπως *“είδαν”*, *“είδαμε”* που φανερώνουν παθητική συμμετοχή των μαθητών στη δραστηριότητα. Αντίθετα, οι εκπαιδευτικοί ΜΕ ανέφεραν ρήματα όπως *“κάνουμε”*, *“συζητήσουμε”* που φανερώνουν την ενεργητική συμμετοχή των παιδιών στη δραστηριότητα. Τρίτο, ο τύπος των εκπαιδευτικών λογισμικών που ανέφεραν οι εκπαιδευτικοί ΧΕ ότι χρησιμοποιούσαν ήταν κυρίως κλειστού τύπου σε αντιδιαστολή με τους εκπαιδευτικούς ΜΕ που ανέφεραν τη χρήση κλειστών λογισμικών. Συμπερασματικά, παρά το γεγονός ότι δεν διαπιστώθηκε έντονη διαφοροποίηση στη χρήση των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία από τους εκπαιδευτικούς ΜΕ σε σχέση με τους εκπαιδευτικούς ΧΕ, η διαφοροποίηση γίνεται πιο εμφανής στη χρήση εκπαιδευτικών λογισμικών σε οργανωμένες δραστηριότητες όπου φάνηκε μια πιο διαφορετική διδακτική προσέγγιση από τις εκπαιδευτικούς ΜΕ.

Η παρούσα έρευνα έδειξε ότι σαφώς και υπάρχει σχέση μεταξύ του τρόπου αξιοποίησης των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική πρακτική και της επιμόρφωσης που έχουν λάβει οι εκπαιδευτικοί. Η σχέση μεταξύ του τρόπου αξιοποίησης των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική πρακτική και της επιμόρφωσης που έχουν λάβει οι εκπαιδευτικοί επιβεβαιώνεται και από άλλες έρευνες (Κυρίδης, Δρόσος & Τσακίριδου, 2003).

Συνοψίζοντας, αν και με βάση την επίσημη ρητορική που συνοδεύει τις ΤΠΕ θα περίμενε κάποιος σημαντική διαφοροποίηση στον τρόπο χρήσης των ΤΠΕ από τις εκπαιδευτικούς ΜΕ σε σχέση με αυτές ΧΕ, τα αποτελέσματα της παρούσας μελέτης δείχνουν ότι εντοπίζονται μεν διαφορές χωρίς ωστόσο αυτές να είναι ιδιαίτερα κρίσιμες. Για παράδειγμα, η οργανωμένη δραστηριότητα που επέλεξαν οι εκπαιδευτικοί ΜΕ να παρουσιάσουν στη συνέντευξη δεν περιλάμβανε κάποια χρήση ΤΠΕ με υψηλή προστιθέμενη αξία. Αντίθετα, η δραστηριότητα όπου οι ΤΠΕ είχαν τη μεγαλύτερη προστιθέμενη μαθησιακά αξία αναφέρθηκε σε μια οργανωμένη δραστηριότητα που περιέγραψε μια εκπαιδευτικός άνευ επιμόρφωσης.

Ενώ θεωρητικά οι εκπαιδευτικοί που είχαν παρακολουθήσει επιμόρφωση Β' επιπέδου είχαν την απαιτούμενη κατάρτιση για να αξιοποιήσουν ποιοτικά τις ΤΠΕ στο εκπαιδευτικό τους έργο, η ανάλυση των όσων ανέφεραν στη συνέντευξη δεν δείχνει ότι ήταν σε θέση να αξιοποιήσουν το μαθησιακό δυναμικό των ΤΠΕ. Σε γενικές γραμμές, τα ευρήματα της παρούσας έρευνας συμβαδίζουν με αυτά της υπάρχουσας διεθνούς και ελληνικής βιβλιογραφίας (Βοσνιάδου, 2006).

Εντούτοις, από την παρούσα έρευνα προκύπτει ότι η συνεισφορά της επιμόρφωση Β' επιπέδου ήταν κρίσιμη στους τομείς (α) της εξοικείωσης και προμήθειας με τίτλους εκπαιδευτικών λογισμικών, (β) στη συχνότητα χρήσης της τεχνολογίας και την ενεργητική συμμετοχή των μαθητών και (γ) στη χρήση του υπολογιστή περισσότερο ως διδακτικό παρά ως εποπτικό μέσο.

Πρώτο, οι εκπαιδευτικοί ανέφεραν σημαντικές ελλείψεις σε επίπεδο διαθεσιμότητας λογισμικού, ιδίως αναφορικά με εκπαιδευτικά λογισμικά. Οι εκπαιδευτικοί με επιμόρφωση Β' επιπέδου ανέφεραν μεγάλη ποικιλία διαθέσιμου εκπαιδευτικού λογισμικού και μάλιστα εντόπισαν ως προέλευση του λογισμικού αυτού τη συμμετοχή στην επιμόρφωση Β' επιπέδου. Συνεπώς, προκύπτει ότι ένα από τα θετικά στοιχεία της επιμόρφωσης Β' επιπέδου φαίνεται να είναι η εξοικείωση με πληθώρα τίτλων εκπαιδευτικού λογισμικού και η πρόσβαση σε αυτά. Δεύτερο

στοιχείο συνεισφοράς της επιμόρφωσης Β' στο διδακτικό έργο των εκπαιδευτικών, φαίνεται να είναι η πιο συχνή χρήση ΤΠΕ από τις εκπαιδευτικούς, πιο ενεργητική από πλευράς μαθητή χρήση και ταυτόχρονα χρήση ανοικτών κατά κανόνα λογισμικών καθώς επίσης και χρήση λογισμικών σε οργανωμένες δραστηριότητες.

Τρίτο σημείο που φαίνεται η συνεισφορά της επιμόρφωσης στο παιδαγωγικό έργο με χρήση ΤΠΕ, οι εκπαιδευτικοί ΜΕ ανέφεραν χρήση των ΤΠΕ κυρίως ως εργαλείο μάθησης αλλά και ως εποπτικό μέσο. Οι δραστηριότητες που ανέφεραν οι εκπαιδευτικοί ΜΕ χαρακτηρίζονταν από ποιοτική διαφοροποίηση σε σχέση με τις άλλους εκπαιδευτικούς ΧΕ. Η παρούσα έρευνα επιβεβαιώνει τα ευρήματα από προϋπάρχουσες έρευνες ότι η αναβάθμιση της εκπαιδευτικής διαδικασίας μπορεί να προκύψει από την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών (Λουκιπούδη & Σοφός, 2010; Μαρκαντώνης και Σαραφίδου, 2009). Τα αποτελέσματα της παρούσας έρευνας συμφωνούν με αυτά άλλων ερευνών οι οποίες αναφέρουν πως η ποιότητα του εκπαιδευτικού έργου συνδέεται με την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών (Λουκιπούδη & Σοφός, 2010; Μαρκαντώνης και Σαραφίδου, 2009).

4.2 ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Με βάση τα ευρήματα της παρούσας έρευνας προκύπτει ότι η συνεισφορά της επιμόρφωσης Β' επιπέδου ήταν κρίσιμη στους τομείς (α) της εξοικείωσης και προμήθειας με τίτλους εκπαιδευτικών λογισμικών, (β) στη συχνότητα χρήσης της τεχνολογίας και την ενεργητική συμμετοχή των μαθητών και (γ) στη χρήση του υπολογιστή περισσότερο ως διδακτικό παρά ως εποπτικό μέσο. Επομένως, η μία πρόταση που μπορεί να προταθεί με βάση τα συμπεράσματα της παρούσας έρευνας είναι ότι πρέπει να παρακολουθήσουν όλοι οι εκπαιδευτικοί επιμόρφωση γιατί φαίνεται να κάνει κάποια μικρή διαφορά (γνωριμία με λογισμικά, συχνότητα χρήσης, αξιοποίηση ως διδακτικό μέσο).

Αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα, οι εκπαιδευτικοί να εξοικειωθούν με τη χρήση λογισμικών καθώς επίσης και θα προμηθευτούν μεγάλη ποικιλία εκπαιδευτικών λογισμικών. Αυτό θα επιτρέψει την πρόσβαση σε αυτά και πιθανόν τη γνωριμία ή δοκιμή με αυτά..

Η άλλη πρόταση που μπορεί να γίνει αφορά τα περιεχόμενα των σεμιναρίων επιμόρφωσης επιπέδου Β. Πιο συγκεκριμένα, να εστιάσουμε στα αίτια όπου φαίνεται ότι αποτυγχάνει η επιμόρφωση με τους όρους που γίνεται. Τα αποτελέσματα της

παρούσας έρευνας δείχνουν ως προς την αποτυχία της επιμόρφωσης δείχνουν ότι η χρήση των ΤΠΕ στα σενάρια των εκπαιδευτικών ειδικά ΜΕ ήταν μικρής προστιθέμενης αξίας καθώς το ποσοστό πρόσβασης σε περιεχόμενο που θα ήταν απρόσιτο χωρίς την τεχνολογία ήταν μικρό, ενώ παράλληλα η οπτικοποίηση φυσικών φαινομένων και φυσικών μοντέλων για την υποστήριξη της μάθησης μέσω 2Δ-3Δ αναπαραστάσεων ήταν μηδαμινή (Καρασαββίδης & Κόλλιας, 2012). Το γεγονός αυτό ως προς τα σεμινάρια επιμόρφωσης επιπέδου Β συνεπάγεται: πιο συγκεκριμένα παραδείγματα χρήσης των ΤΠΕ σε εκπαιδευτικές δραστηριότητες καθώς και πιο σαφή σενάρια με τη χρήση των ΤΠΕ και γενικά πιο μεγάλη προσπάθεια ανάδειξης της προστιθέμενης μαθησιακά αξίας της τεχνολογίας.

4.3 Περιορισμοί-Μελλοντικές κατευθύνσεις.

Σε αυτή την ενότητα θα γίνει αναφορά στους κύριους περιορισμούς της παρούσας έρευνας. Αρχικά, ο βασικότερος περιορισμός αφορά τη γεωγραφική προέλευση του δείγματος. Οι συνεντεύξεις ελήφθησαν από εκπαιδευτικούς που εργάζονται στην περιοχή της Θεσσαλίας. Δεν είναι γνωστό κατά πόσο αντιπροσωπευτικό του γενικού πληθυσμού εκπαιδευτικών και σχολικών μονάδων μπορεί να θεωρηθεί το συγκεκριμένο δείγμα. Δεύτερος περιορισμός ήταν η έλλειψη ισορροπίας στα στο δείγμα με όρους αστικότητας, καθώς η πλειοψηφία των εκπαιδευτικών ΧΕ προέρχονταν από ημιαστικά κέντρα ενώ αντίστοιχα η πλειοψηφία των εκπαιδευτικών ΜΕ προέρχονταν από αστικά κέντρα.

Ο τρίτος περιορισμός της μελέτης αφορά τον τρόπο διερεύνησης της χρήσης των ΤΠΕ από τις εκπαιδευτικούς. Ειδικότερα, η χρήση των ΤΠΕ δεν διερευνήθηκε άμεσα, π.χ. με παρατήρηση εντός τάξης, αλλά έμμεσα, με βάση τον λόγο των εκπαιδευτικών. Συνεπώς, η εικόνα της χρήσης των ΤΠΕ βασίζεται στις λεκτικές λεκτικές περιγραφές που έδωσαν οι εκπαιδευτικοί καθώς δεν υπήρξε η δυνατότητα παρατήρησης διδασκαλιών στις τάξεις τους. Η έρευνα βασίζεται σε όσα ανέφεραν οι εκπαιδευτικοί πως πραγματοποιούν στη διδακτική πρακτική τους, τα οποία μπορεί να αποκλίνουν σημαντικά από όσα όντως υλοποιούνται. Τέλος, στις ποιοτικές μελέτες υπάρχει πάντοτε το στοιχείο του υποκειμενισμού καθώς εξαρτάται από τις προσωπικές αντιλήψεις του ερευνητή και τα επικοινωνιακά του προσόντα (Ιωσηφίδης, 2008).

Παρά τους περιορισμούς αυτούς, η παρούσα έρευνα μπορεί να συμβάλλει ως μία αρχική προσπάθεια στη συστηματική διερεύνηση του θέματος καθώς ο αριθμός

ερευνών σχετικά με τη χρήση ΤΠΕ στα Νηπιαγωγεία σε συσχέτιση με την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στην Ελλάδα είναι πολύ περιορισμένος (Νικολοπούλου, 2008; Nicolopoulou, 2014). Διεθνώς, κρίνεται αναγκαία η σχεδίαση και πραγματοποίηση ποιοτικών και ποσοτικών ερευνών με μεγαλύτερο δείγμα καθώς και μεγαλύτερου γεωγραφικού πλάτους σχετικά με την ενσωμάτωση των ΤΠΕ στα Νηπιαγωγεία (Judge, 2013).

Τα συμπεράσματα που προέκυψαν μπορούν να αποτελέσουν έναυσμα για περαιτέρω έρευνα. Μελλοντικές έρευνες θα πρέπει να εξετάσουν πιο συστηματικά τους παράγοντες που εμποδίζουν την ενσωμάτωση των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία. Τέλος, επόμενες έρευνες θα μπορούσαν να εξετάσουν το περιεχόμενο των σεμιναρίων επιμόρφωσης επιπέδου Π2 προκειμένου να εξεταστούν οι γνώσεις που λαμβάνουν οι εκπαιδευτικοί από την επιμόρφωση επιπέδου Π2 και κατά πόσο αυτές τις γνώσεις τις εντάσσουν στην εκπαιδευτική πρακτική τους όσον αφορά τη χρήση των ΤΠΕ.

Βιβλιογραφία

- Bangkok, U. (2004). Integrating ICTs into Education. Retrieved May 12, 2007, from ICT in Education. Available: <http://www.unescobkk.org/index.php?id=1793>
- Bandura, A. (1997). *Self efficacy: The exercise of control*. New York: W. H. Freeman.
- Baron, R.A. & Byrne, D. (1991). *Social Psychology—Understanding Human Interaction*. Boston, MA: Allyn and Bacon, Inc.
- Bayo-Morionese, A. & Lera-Lopez, F., (2007). A firm-level analysis of determinants of ICT adoption in Spain. *Technovation* 27, 352-366.
- Creswell J.(2011). *Εκπαιδευτική έρευνα*. Αθήνα: Έλλην
- Cuban, L., (2000). Why are most teachers' infrequent and restrained users of computers? In J. Woodward & L. Cuban (Eds.), *Technology, curriculum and professional development* (pp.121-137). Thousand Oaks, CA: Corwin Press.
- Drent, M., & Meelissen, M. (2007). Which Factors Obstruct or Stimulate Teacher Educators to Use ICT Innovatively? *Journal of Computers & Education*, 51, 187-199. Ανακτήθηκε στις 16/01/2016 από www.scopus.com
- Ertmer, P. & A. T. Ottenbreity-Leftwich, (2010). Teacher Technology Change: How Knowledge, Confidence, Beliefs, and Culture Intersect. *Journal of Research on Technology in Education* 42 (3), 255-284. Ανακτήθηκε στις 01/12/2015 από eric.ed.gov
- Eteokleous, N. (2008). Evaluating computer technology integration in a centralized school system. *Computers & Education* 51, 669–686.
- European Schoolnet. Available: <https://www2.ed.gov/about/offices/list/os/technology/iete-full-report.doc>
- Judge, M. (2013). Mapping out the ICT integration terrain in the school context: identifying the challenges in an innovative project. *Irish Educational Studies*, 32(3), 309-333. Ανακτήθηκε στις 14/06/2016 από www.scopus.com
- Karasavvidis, I. & Kollias, V. (2014). Technology Integration in the Most Favorable Conditions: Findings from a Professional Development Training Program. In C. Karagiannidis, P. Politis & I. Karasavvidis (Eds.), *Research On E-Learning & ICT In Education Technological, Pedagogical & Instructional Perspectives* (197-224). Springer.
- Richardson, J. (2000). *ICT Implementation in Education: an Analysis of Implementation Strategies in Australia, Canada, Finland and Israel*. Ministry of Education, Luxembourg. Available: http://www.script.lu/activinno/ict_etude_ocde/ictfinalreport.pdf
- Verma, G. K. & Mallick, K. (2004). *Εκπαιδευτική έρευνα: θεωρητικές προσεγγίσεις και τεχνικές*. (Μεταφ. Ε. Γρίβα) (Επιμ. Α. Παπασταμάτης). Αθήνα: Τυπωθήτω.
- Αρβανιτάκης Ν. (1993). *Ο ηλεκτρονικός Υπολογιστής στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση: ένα βοήθημα για τους εκπαιδευτικούς του Δημοτικού Σχολείου*. Αθήνα: Εκδόσεις Κορφή
- Βοσνιάδου Σ.(2006), *Παιδιά, σχολεία και υπολογιστές*. Αθήνα: Gutenberg.
- Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Σπουδών Για το Νηπιαγωγείο (2003). Αθήνα:Υπουργείο εθνικής παιδείας και θρησκευμάτων, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο. Διαθέσιμο: http://eclass.uoa.gr/modules/document/file.php/ECD151/27deppsaps_Nipiagogi_ou.pdf

- Ζαράνης, Ν. & Οικονομίδης, Β. Δ. (2008). *Οι Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών στην Προσχολική Εκπαίδευση. Θεωρητική Επισκόπηση και Εμπειρική Διερεύνηση*. Αθήνα: Γρηγόρης
- Ιωσηφίδης Θ. (2008). *Ποιοτικές μέθοδοι έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες*. Αθήνα: Κριτική
- Καλογιαννάκης, Μ. και Παπαδάκης, Στ. (2009). Εμπόδια στη χρήση των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία: οι απόψεις των επιμορφούμενων στις ΤΠΕ εκπαιδευτικών. Στο: πρακτικά 6ου Πανελλήνιου Συνεδρίου της ΕΕΕΠ-ΔΤΠΕ, «Σχολείο 2.0», CD-ROM, ISBN: 978-960-88368-7-7, σελ. 274-285. Πειραιάς, 17-18/10/2009.
- Καρασαββίδης Η. (2003). Ψηφιακός αλφαριθμητισμός στο δημοτικό σχολείο: η περίπτωση της σύνταξης μιας e-φημερίδας από μαθητές ε' & στ' δημοτικού. Πρακτικά 2ου Πανελλήνιου Συνεδρίου των Εκπαιδευτικών για τις ΤΠΕ «Αξιοποίηση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της επικοινωνίας στη Διδακτική Πράξη», 9-11 Μαΐου 2003. Σύρος. Ανακτήθηκε στις 14/06/2016 από www.etpe.gr
- Καρασαββίδης, Η. & Κόλλιας, Β. (2012). Η ένταξη και η προστιθέμενη αξία των ΤΠΕ στους διδακτικούς σχεδιασμούς εκπαιδευόμενων στο ΠΑΚΕ Θεσσαλίας - μια μελέτη περίπτωσης. Πρακτικά 8ου Πανελλήνιου Συνεδρίου «Τεχνολογίες Πληροφορίας & Επικοινωνιών στην Εκπαίδευση», 28-30 Σεπτεμβρίου. Βόλος. Ανακτήθηκε στις 14/06/2016 από www.etpe.gr
- Κόμης, Β (2005). *Εισαγωγή στη διδακτική της πληροφορικής*. Αθήνα: Κλειδάριθμος
- Κόμης, Β. & Μικρόπουλος Τ. (2011). *Νέες Τεχνολογίες στην εκπαίδευση*. Αθήνα: Διάδραση.
- Κόμης, Β. (2004). *Εισαγωγή στις εκπαιδευτικές εφαρμογές των τεχνολογιών πληροφορίας και των επικοινωνιών*. Αθήνα: Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών
- Κυρίδης Α., Δρόσος Β. & Ντίνας Κ. (2003). *Η εισαγωγή της Πληροφορικής – Επικοινωνιακής Τεχνολογίας στο Νηπιαγωγείο: το παράδειγμα της γλώσσας. Γλωσσολογική – Παιδαγωγική – Κοινωνιολογική προσέγγιση*. Αθήνα: Gutenberg.
- Κυρίδης Α., Δρόσος Β. & Τσακίριδου Ε. (Επιμ.) (2001). *Ποιος φοβάται τις Νέες Τεχνολογίες. Οι απόψεις και οι αντιλήψεις των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης για την εισαγωγή της Πληροφοριακής Επικοινωνιακής Τεχνολογίας στο ελληνικό Δημοτικό Σχολείο*. Φλώρινα – Αθήνα: Π.Τ.Δ.Ε. Φλώρινας – Τυπωθήτω – Γ. Δαρδανός.
- Λαφατζή Ι. (2005). *Νέες τεχνολογίες στην εκπαίδευση*, Θεσσαλονίκη:Κυριακίδη Αφοί
- Λιακοπούλου, Ευστρ. (2010). Η σχέση των εκπαιδευτικών με τις ΤΠΕ. Εμπόδια και προτάσεις αντιμετώπισης. Στο, Α. Τζιμογιάννης (επιμ.), Πρακτικά Εργασιών 7ου Πανελλήνιου Συνεδρίου με Διεθνή Συμμετοχή «Οι ΤΠΕ στην Εκπαίδευση», τόμος II, σ. 659-663. Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, Κόρινθος, 23-26 Σεπτεμβρίου 2010.
- Λουκιπούδη, Κ. και Σοφός, Α. (2010). Η μιντιακή ικανότητα των εκπαιδευτικών Φυσικής Αγωγής Πρωτοβάθμιας & Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του νομού Δωδεκανήσου. *i-Teacher.gr*, 1, 1-14. Διαθέσιμο: http://i-teacher.gr/files/1_o_teychos_i_teacher_9_2010.Pdf
- Μαρκαντώνης, Χ. και Σαραφίδου, Γ. (2009). Ο ρόλος των στάσεων και της υποστήριξης των εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης στην παιδαγωγική αξιοποίηση των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας. Στο: πρακτικά

5ου Πανελληνίου Συνεδρίου των Εκπαιδευτικών για τις ΤΠΕ, *Αξιοποίηση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας στη Διδακτική Πράξη*, ISBN: 978-960-89753-09. Σύρος: Ελληνική Ένωση για την αξιοποίηση των ΤΠΕ στην Εκπαίδευση.

- Μαρκαντώνης, Χ. και Σαραφίδου, Γ. (2009α). Αξιοποίηση των ΤΠΕ στη διδακτική πράξη από επιμορφωμένους στη χρήση τους εκπαιδευτικούς πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. Στο: πρακτικά 6ου Πανελληνίου Συνεδρίου της ΕΕΕΠ-ΔΤΠΕ, «*Σχολείο 2.0*», CD-ROM, ISBN: 978-960-88368-7-7, σελ. 104-116. Πειραιάς, ΕΕΕΠ-ΔΤΠΕ.
- Ξωχέλλης, Π. (2011). Επιμόρφωση και μετεκπαίδευση των εκπαιδευτικών: Έννοια, σκοποθεσία και αναγκαιότητα, φορείς και μορφές. Στο: Οικονομίδης, Β. (επιμ.), *Εκπαίδευση και επιμόρφωση εκπαιδευτικών*. Αθήνα: Εκδόσεις Πεδίο
- Οδηγός της Νηπιαγωγού (2006). Αθήνα: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο. Διαθέσιμο: http://www.pi-schools.gr/books/dimotiko/nipi/nipi_1_140.pdf
- Παπαδανιήλ Ι. (2005). *Η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στη χρήση Νέων Τεχνολογιών. Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη*
- Παπαιωάννου Α. & Γούδας Μ.(2003). *Για μια καλύτερη φυσική αγωγή*. Θεσσαλονόκη: Χριστοδουλίδη
- Πολίτης, Π., Ρούσος, Π., Καραμάνης, Μ. & Τσαούσης, Γ. (2000). Αξιολόγηση της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών στα πλαίσια του έργου ΟΔΥΣΣΕΑΣ. Πρακτικά 2ου Πανελληνίου συνεδρίου «*Οι τεχνολογίες της πληροφορίας και της επικοινωνίας στην εκπαίδευση*», Οκτώβριος 2000. Πάτρα. Ανακτήθηκε στις 09/10/2015 από www.etpe.gr
- Ρουσομάνης, Κ. (2007). Διερεύνηση εκπαιδευτικών αναγκών των εκπαιδευτικών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης όσον αφορά την εφαρμογή και αξιοποίηση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών (Τ.Π.Ε.) στην εκπαιδευτική διαδικασία. Πρακτικά 4ου Πανελληνίου Συνεδρίου των Εκπαιδευτικών για τις ΤΠΕ «*Αξιοποίηση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της επικοινωνίας στη Διδακτική Πράξη*», 4-6 Μαΐου 2007, Σύρος.
- Σαλτέρης Ν. (2006). *Διαρκής εκπαίδευση εκπαιδευτικών*, Αθήνα: Ταξιδευτής
- Σαλτέρης Ν. (2010). *Εκπαιδευτικές πολιτικές και εκπαιδευτικοί*, Αθήνα: Κιβωτός
- Στάλικας Α. (2005). *Μέθοδοι έρευνας στην Ψυχολογία*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα
- Bosley, C. & Moon, S. (2005). *Review of Literature on the Use of Information and Communication Technology in the Context of Careers Education and Guidance*. Centre for Guidance Studies, University of Derby. Available: http://www.derby.ac.uk/files/icegs_review_of_literature_on_the_use_of_ict2005.pdf.
- Τζιμογιάννης Α. & Κόμης Β. (2006). Οι ΤΠΕ στην εκπαίδευση: Διερευνώντας τις απόψεις εκπαιδευτικών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Πρακτικά 5ου Πανελληνίου Συνεδρίου με Διεθνή Συμμετοχή «*Οι Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας στην Εκπαίδευση*», 5-8 Οκτωβρίου 2006. Θεσσαλονίκη. Ανακτήθηκε στις 06/11/2015 από www.etpe.gr

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Φύλλο ημιδομημένης συνέντευξης

1^η Συνέντευξη

Ψευδώνυμο: Τόπος: Ημερομηνία:

1. Φύλο:
2. Χρόνια προϋπηρεσίας στην προσχολική εκπαίδευση:
3. Τι σπουδές έχεις λάβει;
4. Έχεις μήπως κάποιο άλλο πτυχίο ΑΕΙ/ΤΕΙ;
5. Έχετε κάποιο μεταπτυχιακό;
6. Στο προπτυχιακό επίπεδο έχετε παρακολουθήσει μαθήματα ΤΠΕ/Πληροφορικής;
7. Έχεις παρακολουθήσει κάποιο πρόγραμμα επιμόρφωσης σχετικά με τις ΤΠΕ;
8. Έχεις παρακολουθήσει μήπως συνέδρια ή ημερίδες ή σεμινάρια σχετικά με τις ΤΠΕ;
9. Στο Νηπιαγωγείο τι διαθεσιμότητα ΤΠΕ υπάρχει όσον αφορά το υλικό;
10. Γνωρίζεις το λογισμικό συστήματος του υπολογιστή;
11. Τι λογισμικό εφαρμογών διαθέτει ο υπολογιστής;
12. Τι εκπαιδευτικά λογισμικά είναι διαθέσιμα;
13. Πώς έγινε η προμήθεια τους;
14. Τι σύνδεση δικτύου υπάρχει;
15. Τι γραμμή διαθέτει;
16. Πώς χρησιμοποιείς τις ΤΠΕ στη διδασκαλία;
17. Πώς χρησιμοποιείται το εκπαιδευτικό λογισμικό στη διδασκαλία;
18. Μπορείς τώρα να μου περιγράψεις αναλυτικά μια δραστηριότητα του τελευταίου εξαμήνου στην οποία χρησιμοποιήθηκε ΤΠΕ;
19. Ποιος ήταν ο στόχος της δραστηριότητας αυτής;
20. Στη συγκεκριμένη δραστηριότητα βοήθησαν οι ΤΠΕ στην επίτευξη του στόχου;
21. Πόσο συχνά χρησιμοποιείται ΤΠΕ σε δραστηριότητες;

Απομαγνητοφωνημένες Συνεντεύξεις

1^η Συνέντευξη

Ψευδώνυμο: E1 Τόπος: Νηπιαγωγείο Νομού Τρικάλων Ημερομηνία: 15/2/2016

1. Φύλο: Γυναίκα

2. Χρόνια προϋπηρεσίας στην προσχολική εκπαίδευση: 11 χρόνια

3. Τι σπουδές έχεις λάβει;

Έχω τελειώσει Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών της Προσχολικής Αγωγής Θεσσαλονίκης, τετραετίας.

4. Έχεις μήπως κάποιο άλλο πτυχίο ΑΕΙ/ΤΕΙ;

Όχι.

5. Έχετε κάποιο μεταπτυχιακό;

Όχι.

6. Στο προπτυχιακό επίπεδο έχετε παρακολουθήσει μαθήματα ΤΠΕ/Πληροφορικής;

Ε, όχι.

7. Έχεις παρακολουθήσει κάποιο πρόγραμμα επιμόρφωσης σχετικά με τις ΤΠΕ;

Όχι δεν έχω πάει.

8. Έχεις παρακολουθήσει μήπως συνέδρια ή ημερίδες ή σεμινάρια σχετικά με τις ΤΠΕ;

Ναι, κάτι σεμινάρια που μας κάνουν εδώ στο Νομό και αφορούν να κάνουμε δική μας ψηφιακή ιστοσελίδα, ψηφιακή εγκυκλοπαίδεια...

9. Στο Νηπιαγωγείο τι διαθεσιμότητα ΤΠΕ υπάρχει όσον αφορά το υλικό;

Υπάρχει υπολογιστής ο οποίος δεν είναι προσβάσιμος από τα παιδιά, είναι κοινός με το Δημοτικό στο γραφείο μου.

Κασετόφωνο το οποίο το έχουμε μέσα στην τάξη.

Τηλεόραση και DVD player που επίσης είναι μέσα στην τάξη μας.

Φωτογραφική μηχανή η οποία δεν υπάρχει και φέρνω εγώ από το σπίτι, γιατί του σχολείου έχει πάθει κάποια ζημιά. Επίσης, ο Υπολογιστής έχει εκτυπωτή και ηχεία.

10. Γνωρίζεις το λογισμικό συστήματος του υπολογιστή;

Windows.

11. Τι λογισμικό εφαρμογών διαθέτει ο υπολογιστής;

Ε, Internet, Word.

12. Τι εκπαιδευτικά λογισμικά είναι διαθέσιμα;

Αυτή τη στιγμή μόνο ζωγραφική και να μπορούμε να δούμε μέσα από το Internet κάποιες εικόνες σχετικά με το θέμα που βλέπουμε κάθε φορά.

13. Πώς έγινε η προμήθεια τους;

Αυτά είναι από το σχολείο. Εγώ είμαι και καινούρια εδώ δεν γνωρίζω περισσότερα.

14. Τι σύνδεση δικτύου υπάρχει;

Τώρα Internet ΟΤΕ είναι τώρα αυτό αλλά σύνδεση με δίκτυο είναι ΟΤΕ.

15. Τι γραμμή διαθέτει;

Δεν ξέρω.

16. Πώς χρησιμοποιείς τις ΤΠΕ στη διδασκαλία;

Ο υπολογιστής από τα παιδιά δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί πολύ γιατί όπως σου είπα είναι μέσα στο γραφείο δεν είναι εύκολα προσβάσιμος. Μπορούμε απλά να ρθουμε και να το δούμε όλοι μαζί, δίνοντας εγώ τις συγκεκριμένες ιστοσελίδες και να δούμε συγκεκριμένες εικόνες για θέματα που μας απασχολούνε. Ψάχνουμε και πληροφορίες.

Την τηλεόραση και το DVD player τα χρησιμοποιούμε πιο συχνά. Για παράδειγμα επειδή τώρα έχουμε αναλάβει ένα θέμα σαν project με το παραμύθι του χτες και το παραμύθι του σήμερα και πιο συγκεκριμένα με τον Αϊσώπο βλέπουμε αρκετά συχνά ιστορίες του Αϊσώπου στο DVD. Μουσική όμως από το ραδιοκασετόφωνο ακούμε κάθε μέρα. Με τον εκτυπωτή μπορεί να εκτυπώσω κάποια εργασία που να την κατεβάσω από το Internet και να τους τη δώσω φωτοτυπημένη. Τη φωτογραφική μηχανή τη χρησιμοποιώ στις δραστηριότητες που κάνουμε. Στο τέλος δίνω στους γονείς ένα CD για κάθε παιδί ξεχωριστά, κατά τη διάρκεια της χρονιάς τραβάμε φωτογραφίες πάνω σε δραστηριότητες που κάνουμε είτε ατομικές είτε ομαδικές. Και παρουσιάζουμε στις γωνιές ή στις γιορτές που κάνουμε.

17. Πώς χρησιμοποιείται το εκπαιδευτικό λογισμικό στη διδασκαλία;

Τη ζωγραφική να δούμε λίγο πως μπορούμε να κάνουμε μέσα από ένα συγκεκριμένο πρόγραμμα στον υπολογιστή πως μπορούμε να κάνουμε τετράγωνο, κύκλο απλά πράγματα. Στη συγκεκριμένη περίπτωση επειδή δεν είναι πολύ μεγάλος ο αριθμός των παιδιών ερχόμαστε όλα μαζί. Έρχονται όλα μαζί και απλά περιμένουν τη σειρά και παρακολουθεί το ένα τι κάνει το άλλο.

18. Μπορείς τώρα να μου περιγράψεις αναλυτικά μια δραστηριότητα του τελευταίου εξαμήνου στην οποία χρησιμοποιήθηκε ΤΠΕ;

Μία δραστηριότητα αναλυτικά πέρα από το DVD που έχουμε μέσα στην τάξη που σας είπα διαβάσαμε ένα παραμύθι του Αϊσώπου, το παίξαμε δραματοποίηση τα παιδιά και το παρακολουθήσαμε και σε DVD σε κασέτα. Στην προκειμένη περίπτωση ακούμε και παραμύθια από το ραδιοκασετόφωνο. Στον υπολογιστή πιο έτσι τελευταία δραστηριότητα ήταν με τη γιορτή των Τριών Ιεραρχών όπου ήρθαμε και είδαμε αναλυτικά στο Internet τις φωτογραφίες με τους Αγίους και τις εκτυπώσαμε μετά και κάναμε και εργασίες σχετικές.

19. Ποιος ήταν ο στόχος της δραστηριότητας αυτής;

Ναι, είναι να έρθουν σε επαφή με τα παραμύθια του χτες και του σήμερα, να μάθουν πως ξεκινά ένα παραμύθι, πώς τελειώνει, ποιοι ήρωες εμφανίζονται κάθε φορά, ποιοι είναι οι πιο συχνοί ήρωες που συναντάμε αν είναι ζώο, πράγμα ή αντικείμενο και συνήθως στα παραμύθια του Αϊσώπου παίρνουμε και κάποιο ηθικό δίδαγμα.

20. Στη συγκεκριμένη δραστηριότητα βοήθησαν οι ΤΠΕ στην επίτευξη του στόχου;

Στη συγκεκριμένη περίπτωση χρησιμοποίησα εγώ την τεχνολογία περισσότερο στο να αντλήσω κάποιες πληροφορίες για τον Αϊσώπο και να τις παρουσιάσω στα παιδιά με λίγο πιο απλοποιημένο τρόπο γιατί είναι λίγο πιο πυκνογραμμένα μέσα στο Internet. Στο DVD απλά το είδανε και σε κίνηση πώς είναι ένα παραμύθι, είδανε τους ήρωες έτσι πιο ζωντανά, εικονογραφημένο.

21. Πόσο συχνά χρησιμοποιείται ΤΠΕ σε δραστηριότητες;

Περίπου μία φορά την εβδομάδα, όχι περισσότερο αν και το ραδιοκασετόφωνο το χρησιμοποιούμε κάθε μέρα.

Αυτά! Σας ευχαριστώ!

Να σαι καλά!

2^η Συνέντευξη

Ψευδώνυμο: E2 Τόπος: Νηπιαγωγείο Νομού Τρικάλων Ημερομηνία: 16/2/2016

1. Φύλο: Γυναίκα

2. Χρόνια προϋπηρεσίας στην προσχολική εκπαίδευση: 25 χρόνια

3. Τι σπουδές έχεις λάβει;

Τη σχολή Νηπιαγωγών διετούς φοιτήσεως και έκανα και εξομοίωση στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.

4. Έχεις μήπως κάποιο άλλο πτυχίο ΑΕΙ/ΤΕΙ;

Όχι, όχι δεν έχω.

5. Έχετε κάποιο μεταπτυχιακό;

Όχι, όχι.

6. Στο προπτυχιακό επίπεδο έχετε παρακολουθήσει μαθήματα ΤΠΕ/Πληροφορικής;

Όχι, δεν ήταν στα χρόνια μας τότε.

7. Έχεις παρακολουθήσει κάποιο πρόγραμμα επιμόρφωσης σχετικά με τις ΤΠΕ;

Την πρώτη πιστοποίηση σε πρώτο επίπεδο την έχω πάρει, το Π1. Το Π2 δεν το έχω παρακολουθήσει αλλά μόλις δοθούν τα σεμινάρια τώρα θα τα ξεκινήσουμε και αυτά.

8. Έχεις παρακολουθήσει μήπως συνέδρια ή ημερίδες ή σεμινάρια σχετικά με τις ΤΠΕ;

Συνέδρια, όχι. Αλλά, ημερίδες και σεμινάρια αρκετά και τώρα αυτήν την εποχή στο Νομό μας γίνονται. Μια προσπάθεια να εξοικειωθούμε πιο πολύ με τις Νέες Τεχνολογίες. Το τελευταίο σεμινάριο που έκανα ήταν το Ιντουινγκ (???) και είναι κάτι σαν δικτύωση των εκπαιδευτικών αλλά σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

9. Στο Νηπιαγωγείο τι διαθεσιμότητα ΤΠΕ υπάρχει όσον αφορά το υλικό;

Πονεμένη ιστορία. Ο υπολογιστής είναι στο γραφείο. Δεν είναι πολύ πολύ καινούριος. Τον έχουμε αναβαθμίσει αρκετές φορές τώρα δε χωράει να πάρει άλλη αναβάθμιση. Διαθέτουμε σαρωτή και εκτυπωτή σαν πολυμηχάνημα. Τα ηχεία είναι δικά μου δεν είναι του σχολείου. Εγώ μαζί μου κουβαλώ και τον δικό μου τον προσωπικό υπολογιστή και τον χρησιμοποιώ στην τάξη και αυτό μόνο για παρουσιάσεις μέσα στην τάξη δεν έχουν τη δυνατότητα να έχουν πρόσβαση στον υπολογιστή γιατί είναι προσωπικό, γιατί είναι το laptop το δικό μου και ο άλλος στο γραφείο είναι για διοικητικά καθήκοντα και δεν είναι εύκολα να αφήσεις ένα ή δύο παιδιά μέσα στο γραφείο και εσύ να είσαι με τα υπόλοιπα μέσα στην τάξη. Έχουμε CD player το οποίο χρησιμοποιούμε με τα παιδιά για να παίζουμε, για να ακούμε μουσική, για να διασκεδάζουμε, να χορεύουμε καθημερινά. Video player και τηλεόραση είναι στο τμήμα του ολοήμερου. Αν ποτέ χρειαστούμε κάτι μετακινούμαστε και βλέπουμε κάτι όλοι μαζί. Χρησιμοποιούμε το CD player αλλά έχουμε και ραδιοκασετόφωνο αλλά είναι ξεπερασμένο πια και δε το χρησιμοποιούμε. Έχω την προσωπική μου φωτογραφική μηχανή, δεν έχει το σχολείο, δεν έχει. Και φυσικά ούτε βιντεοκάμερες κτλ πολυτέλειες. Φέτος, έγινε μια συζήτηση με τους γονείς να αγοράσουν βιντεοπροβολέα και να τον κάνουν δώρο στο σχολείο. Ναυαγήσαμε. Ναυαγήσαμε και εκεί.

10. Γνωρίζεις το λογισμικό συστήματος του υπολογιστή;

Τα Windows XP. Το δικό μου είναι τα τελευταία τα 7; Βασικά του 10 είναι ναι, ναι.

11. Τι λογισμικό εφαρμογών διαθέτει ο υπολογιστής;

Ο υπολογιστής του σχολείου το Word, το Excel, το PowerPoint και χρησιμοποιούνται από εμάς τις εκπαιδευτικούς για διοικητικούς λόγους περισσότερο.

12. Τι εκπαιδευτικά λογισμικά είναι διαθέσιμα;

Υπάρχει το RAM-KID το οποίο είχα εγώ από την κόρη μου και το εγκατέστησα στον δικό μου τον υπολογιστή και ίσως κάποια στιγμή να βάλω κάποια παιδιά να ασχοληθούν. Δεν μπορώ να τα αφήσω τα παιδιά χωρίς παρακολούθηση. Στον υπολογιστή του σχολείου είχαμε και εκεί εγκατεστημένα προγράμματα αλλά αφαιρέθηκαν γιατί δεν τα σήκωνε πλέον, είναι παλιός, είναι παλιός. Και δεν χωράει και άλλη αναβάθμιση μας είπαν τώρα. Τα τελευταία του είναι αυτά.

13. Πώς έγινε η προμήθεια τους;

Η προμήθεια του υπολογιστή του σχολείου είναι με αυτά που είχε δώσει τότε όταν βάλανε τους υπολογιστές στα σχολεία το είχε δώσει το Υπουργείο Παιδείας. Είναι πάρα πολύ παλιός ο υπολογιστής.

14. Τι σύνδεση δικτύου υπάρχει;

Είμαστε συνδεδεμένοι με το σχολικό δίκτυο, έχουμε υποστήριξη από το σχολικό δίκτυο. Ευτυχώς στην περιοχή μας είναι πολύ καλοί οι άνθρωποι και έρχονται όλη την ώρα και μας το φτιάχνουν.

15. Τι γραμμή διαθέτει;

Την PSTN έχουμε με ασύρματο δίκτυο για αυτό και μπορώ και εγώ να χρησιμοποιώ τον δικό μου υπολογιστή μέσα στην τάξη.

16. Πώς χρησιμοποιείς τις ΤΠΕ στη διδασκαλία;

Ο υπολογιστής στο γραφείο χρησιμοποιείται για τα mail, για να παίρνουμε τα mail γιατί πλέον επικοινωνεί και το γραφείο και η Διεύθυνση και η περιφέρεια μόνο με mail δεν έχουμε άλλο είδους αλληλογραφία, απαντάμε με αυτά, ενημερωνόμαστε σχετικά με οτιδήποτε χρειάζεται και επίσης άμα εμείς χρειαζόμαστε κάτι για να βοηθηθούμε για τη δουλειά και τη διδασκαλία μας το χρησιμοποιούμε μπορώ να πω πολύ. Τυλώνω και φτιάχνω και φύλλα εργασίας δικά μας. Όσον αφορά το δικό μου υπολογιστή κάνω μια προεργασία από την προηγούμενη μέρα αν θέλω να δείξω κάτι στα παιδιά και είτε σαν παρουσίαση αποθηκεύω κάτι και το δείχνω την άλλη μέρα στα παιδιά. Μπαίνουμε και στο Internet Τα παιδιά είναι μαθημένα πλέον να είναι καθειλωμένα μπροστά σε μια οθόνη και πριν από δύο χρόνια που είχαμε ένα δύσκολο παιδί κάποια στιγμή του είπα "Τι θέλεις;", "Γιατί το κάνεις αυτό;", είτε "Θέλω οπωσδήποτε να δω στον υπολογιστή κάτι". Δηλαδή ήταν σαν να είχε πάθει στέρηση το παιδί. Αντιδρούσε περίεργα και όταν τον πήγα μέσα στο γραφείο και έκατσε στον υπολογιστή λες και πήρε τη δόση του. Έχω συζητήσει με τους γονείς και τα περισσότερα παιδιά έχουν το δικό τους tablet, προσωπικό στην ηλικία των πέντε χαχα. Στο σπίτι συνήθως παιχνίδια παίζουν από ότι μου λένε.

Το CD player το χρησιμοποιούμε σε καθημερινή βάση για τη μουσική μας, παίζουμε πολύ τις μουσικές καρέκλες, μας αρέσουν πάρα πολύ οι μουσικές καρέκλες, το διασκεδάζουμε. Τη φωτογραφική μηχανή την έχω πάντα μαζί μου, κατόπιν συνεννόησης με τους γονείς φωτογραφίζουμε τα παιδιά σε διάφορες δραστηριότητες όταν παίζουν, όταν δουλεύουν, όταν διασκεδάζουν, όταν χορεύουν, όταν βγαίνουμε έξω στο διάλειμμα μας και κάθε τέλος της σχολικής χρονιάς τους δίνουμε ένα dvd, με στιγμές από τη σχολική τους ζωή τη ζωή στο Νηπιαγωγείο.

17. Πώς χρησιμοποιείται το εκπαιδευτικό λογισμικό στη διδασκαλία;

Όταν κάποια στιγμή έπαιξαν RAM KID ένα από τα παιδιά το γνώριζε οπότε ανέλαβε να το δείξει και στα άλλα τα παιδιά γιατί δυστυχώς δε το γνώριζαν τα άλλα τα παιδιά. Μετά τους φάνηκε πολύ εύκολο και δεν χρειαζόταν τη δική μου βοήθεια. Είναι πάρα πολύ εξοικειωμένα τα παιδιά με τον υπολογιστή. Πραγματικά μας εκπλήσσει αυτό που βλέπουμε.

18. Μπορείς τώρα να μου περιγράψεις αναλυτικά μια δραστηριότητα του τελευταίου εξαμήνου στην οποία χρησιμοποιήθηκε ΤΠΕ;

Ας πούμε αυτή την εποχή μιλάμε για τα συναισθήματα. Βρήκαμε διάφορα μικρά animations πιο πολύ για τα συναισθήματα ή παρακολούθησαν κάποια μικρά βιντεάκια, μετά τα σχολιάσαμε με τα παιδιά. Δύο παιδιά θέλησαν να δραματοποιήσουν κιόλας ένα από αυτά. Ναι είχαμε, και εξέλιξη τέτοια. Αν το επιτρέπει η κατάσταση κάνουμε και θεατρικό δρώμενο μετά γιατί τα παιδιά είναι λίγο ζόρικα φέτος. Η τώρα ξεκινήσαμε μιλάμε για τα γραμματάκια, τις φωνούλες χρησιμοποιούμε την εκπαιδευτική τηλεόραση εκείνο το "Ένα γράμμα μια ιστορία" είναι πάρα πολύ ωραία, πάρα πολύ όμορφα αυτά τα παιδιά καθλώνονται αμέσως μετά με ενθουσιασμό να το γράψω και εγώ, χαιρόμαστε όλοι μαζί. Τις περισσότερες φορές ζητάνε επανάληψη του βίντεο.

19. Ποιος ήταν ο στόχος της δραστηριότητας αυτής;

Να μάθουν τα συναισθήματα.

20. Στη συγκεκριμένη δραστηριότητα βοήθησαν οι ΤΠΕ στην επίτευξη του στόχου;

Ναι, γιατί τα είδαν μέσα από εικονίτσες και βιντεάκια.

21. Πόσο συχνά χρησιμοποιείται ΤΠΕ σε δραστηριότητες;

Όχι πολύ συχνά. Έχουμε τόσες πολλές δραστηριότητες που πραγματικά δεν μας λείπει. Δεν ξέρω όμως αν είχαμε τον υπολογιστή στην τάξη τότε θα μπορούσαν όλα τα παιδιά εκ περιτροπής να περνάνε από πέντε λεπτάκια ή δυο δυο, αλλά τώρα υπό αυτές τις συνθήκες όχι μου είναι δύσκολο. Ούτε στο γραφείο μπορώ να τα αφήσω ούτε στο δικό μου υπολογιστή.

Ευχαριστώ πολύ για το χρόνο σας!

Εγώ ευχαριστώ!

3^η Συνέντευξη

Ψευδώνυμο: Ε3 Τόπος: Βόλος, Ημερομηνία: 2/3/2016

1. Φύλο: Γυναίκα

2. Χρόνια προϋπηρεσίας στην προσχολική εκπαίδευση: 10 χρόνια

3. Τι σπουδές έχεις λάβει;

Τετραετές Παιδαγωγικό Τμήμα

4. Έχεις μήπως κάποιο άλλο πτυχίο ΑΕΙ/ΤΕΙ;

Όχι.

5. Έχετε κάποιο μεταπτυχιακό;

Όχι.

6. Στο προπτυχιακό επίπεδο έχετε παρακολουθήσει μαθήματα ΤΠΕ/Πληροφορικής;

Όχι.

7. Έχεις παρακολουθήσει κάποιο πρόγραμμα επιμόρφωσης σχετικά με τις ΤΠΕ;

Έχω παρακολουθήσει το Π1.

8. Έχεις παρακολουθήσει μήπως συνέδρια ή ημερίδες ή σεμινάρια σχετικά με τις ΤΠΕ;

Ναι, διάφορα αλλά δε θυμάμαι τίτλους.

9. Στο Νηπιαγωγείο τι διαθεσιμότητα ΤΠΕ υπάρχει όσον αφορά το υλικό;

Έχουμε δύο υπολογιστές μέσα στην τάξη, έναν εκτυπωτή, ένα ζευγάρι ηχεία, τηλεόραση, ραδιοκασετόφωνο, φωτογραφική μηχανή, αυτά!

10. Γνωρίζεις το λογισμικό συστήματος του υπολογιστή;

Windows, Excel, PowerPoint όλα τα βασικά που περιλαμβάνει το λογισμικό.

11. Τι λογισμικό εφαρμογών διαθέτει ο υπολογιστής;

Όλα τα βασικά

12. Τι εκπαιδευτικά λογισμικά είναι διαθέσιμα;

RAM KID, Tux Paint, αυτά.

13. Πώς έγινε η προμήθεια τους;

Η προμήθεια των υπολογιστών έγιναν από το διπλανό Δημοτικό σχολείο, το οποίο έκλεισε δε λειτουργεί πια και μεταφέραμε όσες μονάδες μπορούσαμε στο δικό μας σχολείο. Ωστόσο, η προμήθεια των λογισμικών έγινε από συνάδελφο.

14. Τι σύνδεση δικτύου υπάρχει;

Ναι, είναι δύο υπολογιστές συνδεδεμένοι που είναι στην τάξη με τον εξωτερικό που είναι στο γραφείο και έχει μεταφερθεί με καλώδιο στους άλλους δύο υπολογιστές.

15. Τι γραμμή διαθέτει;

ISTN

16. Πώς χρησιμοποιείς τις ΤΠΕ στη διδασκαλία;

Στους δύο υπολογιστές στην τάξη πολλές φορές ανατρέχουμε στο YouTube και βλέπουμε διάφορα θεματάκια και στο Google τα παιδιά βάζουμε την ίδια διεύθυνση και παρακολουθούν χωρισμένα στους δύο υπολογιστές. Στην τηλεόραση βάζουμε εκπαιδευτικά DVD, ραδιοκασετόφωνο πολύ μουσική στα μουσικοκινητικά παιχνίδια μας, στον εκτυπωτή εκτυπώνουμε διάφορα γραφήματα που κάνουν τα παιδιά, η φωτογραφική μηχανή χρησιμοποιείται για να βγάζουμε φωτογραφίες και να τις ανεβάζουμε στο Blog του Νηπιαγωγείου μας.

17. Πώς χρησιμοποιείται το εκπαιδευτικό λογισμικό στη διδασκαλία;

Κάποιες φορές κάνουν στο TuxPaint έτσι κάποιες κατασκευές, κάποιες ζωγραφιές. Αλλά κυρίως στις ελεύθερες δραστηριότητες αφήνω τα παιδιά να πειραματιστούν με αυτό και πάνε δύο δύο στους υπολογιστές, τους δύο που έχουμε.

18. Μπορείς τώρα να μου περιγράψεις αναλυτικά μια δραστηριότητα του τελευταίου εξαμήνου στην οποία χρησιμοποιήθηκε ΤΠΕ;

Ναι, κάναμε την εικονογράφηση ενός παραμυθιού, το ενισχύσαμε με μουσική και το ανεβάσαμε στο YouTube σε ιδιωτικό κανάλι όπου το είδαν όλοι οι γονείς.

19. Ποιος ήταν ο στόχος της δραστηριότητας αυτής;

Αυτή η δραστηριότητα είχε το στόχο να δουν τα παιδιά πως μέσω των ΤΠΕ μπορούν να δημοσιοποιήσουν τη δουλειά τους και πώς μπορεί να πάρει εικόνα και ήχο αυτό που κατασκεύασαν.

20. Στη συγκεκριμένη δραστηριότητα βοήθησαν οι ΤΠΕ στην επίτευξη του στόχου;

Βοήθησε πάρα πολύ. Ήταν κάτι μαγικό για αυτά μόλις είδαν το παραμύθι τους να ζωντανεύει στην οθόνη του υπολογιστή και ξετρελάθηκαν.

21. Πόσο συχνά χρησιμοποιείται ΤΠΕ σε δραστηριότητες;

Ουφ, αρκετά συχνά. Μπορεί 3-4 φορές την εβδομάδα. Προσπαθώ ο υπολογιστής να είναι εργαλείο της καθημερινότητας γιατί είμαι πολύ fan των Νέων Τεχνολογιών. Είμαι πολύ θετική στο να χρησιμοποιούν τα παιδιά Η/Υ.

Αυτά! Εντάξει σας ευχαριστώ για το χρόνο σας!

Αυτά! Να σαι καλά!

4^η Συνέντευξη

Ψευδώνυμο: Ε4 Τόπος: Δημόσιο Νηπιαγωγείο Νομού Τρικάλων Ημερομηνία: 25/2/2016

1. Φύλο: Γυναίκα

2. Χρόνια προϋπηρεσίας στην προσχολική εκπαίδευση: 23 χρόνια

3. Τι σπουδές έχεις λάβει;

Διετή τη σχολή Νηπιαγωγών Καρδίτσας και έχω κάνει και εξομοίωση.

4. Έχεις μήπως κάποιο άλλο πτυχίο ΑΕΙ/ΤΕΙ;

Όχι.

5. Έχετε κάποιο μεταπτυχιακό;

Ούτε.

6. Στο προπτυχιακό επίπεδο έχετε παρακολουθήσει μαθήματα ΤΠΕ/Πληροφορικής;

Όχι.

7. Έχεις παρακολουθήσει κάποιο πρόγραμμα επιμόρφωσης σχετικά με τις ΤΠΕ;

Έχω παρακολουθήσει και έχω πάρει του πρώτου επιπέδου.

8. Έχεις παρακολουθήσει μήπως συνέδρια ή ημερίδες ή σεμινάρια σχετικά με τις ΤΠΕ;

Σεμινάρια. Το τελευταίο που παρακολουθήσαμε ήταν το Etwinning(???)

9. Στο Νηπιαγωγείο τι διαθεσιμότητα ΤΠΕ υπάρχει όσον αφορά το υλικό;

Έχουμε υπολογιστή, έχουμε τηλεόραση, ραδιοκασετόφωνο το οποίο δεν χρησιμοποιούμε τώρα αλλά το στερεοφωνικό που έχουμε, τα ηχεία, εκτυπωτή και σαρωτή. Ο υπολογιστής δεν είναι μέσα στην τάξη μας. Είναι στο γραφείο των εκπαιδευτικών και χρησιμοποιείται μόνο από τους εκπαιδευτικούς και ελάχιστα από τα παιδιά της τάξης μας. Για διοικητικά θέματα περισσότερο.

10. Γνωρίζεις το λογισμικό συστήματος του υπολογιστή;
Windows XP.

11. Τι λογισμικό εφαρμογών διαθέτει ο υπολογιστής;
Όχι, όχι δεν έχει.

12. Τι εκπαιδευτικά λογισμικά είναι διαθέσιμα;
Λογισμικά δεν υπάρχουν.

13. Πώς έγινε η προμήθεια τους;
Ο υπολογιστής, η προμήθεια έγινε από τον ΟΣΚ.

14. Τι σύνδεση δικτύου υπάρχει;
Είμαστε συνδεδεμένοι με το σχολικό δίκτυο.

15. Τι γραμμή διαθέτει;
Η γραμμή είναι PSTN.

16. Πώς χρησιμοποιείς τις ΤΠΕ στη διδασκαλία;
Ο υπολογιστής χρησιμοποιείται ελάχιστα από τα νήπια γιατί είναι σε τέτοια θέση που δε χωράνε όλα τα νήπια εκεί στο γραφείο. Πολλές φορές μπλάνουμε κατά ομάδες όταν αυτό είναι δυνατό να γίνει, να δούμε κάποια βιντεάκια ανάλογα τις θεματικές προσεγγίσεις που ακολουθούμε στο Νηπιαγωγείο. Η τηλεόραση είναι μέσα στην τάξη και χρησιμοποιείται πιο πολύ ώρες ολοήμερου για χαλάρωση των νηπίων. Το στερεοφωνικό το χρησιμοποιούμε σχεδόν κάθε μέρα. Ακούνε περισσότερο τραγούδια και ελάχιστες φορές παραμύθια γιατί συνήθως τα αφηγούμαστε εμείς. Ο σαρωτής και ο εκτυπωτής στο γραφείο χρησιμοποιείται από εμένα. Φωτογραφική μηχανή δεν έχει το σχολείο αλλά φέρνουμε εμείς τις δικές μας. Χρησιμοποιείται σχεδόν σε καθημερινή βάση και απαθανατίζουμε στιγμές των παιδιών σε όλες τις δραστηριότητες που προκύπτουν. Όλα αυτά τα περνάμε σε dvd και τα δίνουμε στο τέλος της χρονιάς σε κάθε νήπιο.

17. Πώς χρησιμοποιείται το εκπαιδευτικό λογισμικό στη διδασκαλία;
Όχι, τίποτα.

18. Μπορείς τώρα να μου περιγράψεις αναλυτικά μια δραστηριότητα του τελευταίου εξαμήνου στην οποία χρησιμοποιήθηκε ΤΠΕ;

Ναι, θα σας περιγράψω μια δραστηριότητα που έχει σαν τίτλο "Τι συναίσθημα σου προκαλεί η μουσική;". Έχει θέμα τα συναισθήματα και τη μουσική. Έχουμε κάνει με τα παιδιά καρτέλες που απεικονίζουν πρόσωπα με διαφορετικά συναισθήματα, τα έχουμε απλώσει στο χαλάκι της παρεούλας, στο CD Player παίζει μουσική ανάλογη για κάθε συναίσθημα, εδώ είναι η Τεχνολογία και το παιδί εντοπίζει την καρτέλα με το αντίστοιχο συναίσθημα που του προκάλεσε η μουσική και αν θέλει βέβαια το αναπαριστάνει και με το πρόσωπο του.

19. Ποιος ήταν ο στόχος της δραστηριότητας αυτής;
Στόχος μας εδώ ήταν να διαπιστώσουν τα παιδιά ότι η μουσική, εκτός από τις συμπεριφορές μπορεί να προκαλέσει διαφορετικά συναισθήματα και ακόμη διαφορετικά και στον καθένα. Το ίδιο είδος μουσικής να προκαλέσει διαφορετικά συναισθήματα στο κάθε παιδί και θέλουμε τα παιδιά, όλα αυτά τα συναισθήματα να γίνουν αποδεκτά μέσα στην τάξη.

20. Στη συγκεκριμένη δραστηριότητα βοήθησαν οι ΤΠΕ στην επίτευξη του στόχου;
Επιτεύχθηκε ο στόχος ναι και αποκόμισαν και πράγματα από τη χρήση Τεχνολογίας. Αλλά θα μπορούσε και χωρίς τη χρήση του CD Player με άλλο είδος παιχνιδιού. Εμείς θέλαμε στη συγκεκριμένη φάση να χρησιμοποιήσουμε τη μουσική.

21. Πόσο συχνά χρησιμοποιείται ΤΠΕ σε δραστηριότητες;
Τρεις φορές την εβδομάδα σίγουρα και σε ελεύθερες δραστηριότητες καθημερινά βάζουμε εμείς οι εκπαιδευτικοί κάποιο τραγούδι να ακούσουν.

Ευχαριστώ για το χρόνο σας!
Και εγώ!

5^η Συνέντευξη

Ψευδώνυμο: Ε5 Τόπος: Δημόσιο Νηπιαγωγείο Νομού Τρικάλων Ημερομηνία: 24/2/2016

1. Φύλο: Γυναίκα

2. Χρόνια προϋπηρεσίας στην προσχολική εκπαίδευση: 17 χρόνια

3. **Τι σπουδές έχεις λάβει;**

Έχω τελειώσει Παιδαγωγική Ακαδημία και έχω κάνει εξομοίωση στο Πανεπιστήμιο Βόλου.

4. **Έχεις μήπως κάποιο άλλο πτυχίο ΑΕΙ/ΤΕΙ;**

Έχω ναι πτυχίο ΤΕΙ Γεωπονίας.

5. **Έχετε κάποιο μεταπτυχιακό;**

Όχι.

6. **Στο προπτυχιακό επίπεδο έχετε παρακολουθήσει μαθήματα ΤΠΕ/Πληροφορικής;**

Όχι.

7. **Έχεις παρακολουθήσει κάποιο πρόγραμμα επιμόρφωσης σχετικά με τις ΤΠΕ;**

Έχω παρακολουθήσει και τα δύο επίπεδα και το Π1 και το Π2.

8. **Έχεις παρακολουθήσει μήπως συνέδρια ή ημερίδες ή σεμινάρια σχετικά με τις ΤΠΕ;**

Έχω πάρει μέρος σε πολλά σεμινάρια και ημερίδες.

9. **Στο Νηπιαγωγείο τι διαθεσιμότητα ΤΠΕ υπάρχει όσον αφορά το υλικό;**

Έχουμε υπολογιστή, τηλεόραση, ραδιοκασετόφωνο και σαρωτή, εκτυπωτή, ηχεία, DVD Player, φωτογραφική μηχανή, βιντεοκάμερα είναι η προσωπική μας που χρησιμοποιούμε. Όπως και η φωτογραφική μηχανή είναι προσωπικά μου αυτά. Ο χώρος του νηπιαγωγείου είναι τέτοιος που είναι ενιαίος, δεν υπάρχει γραφείο άρα σε αυτόν τον ενιαίο χώρο σε κάποια άκρη υπάρχει ο υπολογιστής, όχι τόσο σαν γωνιά του υπολογιστή, αλλά σαν ένας καθαρά υπολογιστής για το διοικητικό έργο. Τον χρησιμοποιούν όμως και τα παιδιά.

10. **Γνωρίζεις το λογισμικό συστήματος του υπολογιστή;**

Windows XP.

11. **Τι λογισμικό εφαρμογών διαθέτει ο υπολογιστής;**

Πολλές. Και τον κειμενογράφο το Word, και το PowerPoint και το Internet. Πολλά.

12. **Τι εκπαιδευτικά λογισμικά είναι διαθέσιμα;**

Πολλά λογισμικά. Το Tux Paint και το Kid Inspiration είναι δύο λογισμικά που υπάρχουν, το RAM KID όπως και κάποια άλλα λογισμικά.

13. **Πώς έγινε η προμήθεια τους;**

Αυτοί οι υπολογιστές ήρθαν σε όλα τα Νηπιαγωγεία πριν κάποια χρόνια, όχι ήταν δωρεάν κάποιο πρόγραμμα του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας νομίζω ότι τα έφερε στα σχολεία, δεν ήμουν εγώ τότε εδώ. Πάντως δεν ήταν αγορά. Τα λογισμικά ήταν από τα παιδιά μου, προσωπικά μου και τα φέρνω στο σχολείο. Οι γονείς πολλές φορές συνδράμουν στέλνοντας μας κάποιο DVD εκπαιδευτικό που έχουν για να το δούμε στο σχολείο.

14. **Τι σύνδεση δικτύου υπάρχει;**

Στο σχολικό δίκτυο.

15. **Τι γραμμή διαθέτει;**

Γραμμή ISTN έχουμε.

16. **Πώς χρησιμοποιείς τις ΤΠΕ στη διδασκαλία;**

Τον χρησιμοποιούμε τον υπολογιστή για διάφορες δραστηριότητες ας πούμε τη ζωγραφική, να γράψουμε ένα κείμενο και να το εκτυπώσουμε, να μάθουμε κάποια γράμματα να τα πληκτρολογήσουμε και να τα εκτυπώσουμε, να χρησιμοποιήσουμε να δούμε κάποια βιντεάκια, να κατεβάσουμε και να δούμε υλικό από το Internet σε κάποιες θεματικές προσεγγίσεις σαν εποπτικό υλικό. Είναι μέρος αν όχι της καθημερινότητας το χρησιμοποιούμε πολύ συχνά.

Την τηλεόραση ως τηλεόραση δεν τη χρησιμοποιούμε τη χρησιμοποιούμε μόνο για την προβολή DVD. Σαν τηλεόραση ποτέ. Τα DVD κάποια είναι δικά μου, κάποια του σχολείου και κάποια φέρνουν τα παιδιά. Τα περισσότερα είναι παιδικά, υπάρχουν και ντοκιμαντέρ, υπάρχουν και κάποια όπως θέματα της ελληνικής μυθολογίας κάποια πιο εξειδικευμένα θέματα.

Το ραδιοκασετόφωνο το χρησιμοποιούμε σχεδόν σε καθημερινή βάση για τραγουδάκια, για να ακούσουμε ήχους, για να μαγνητοφωνήσουμε παιδιά και σε οργανωμένες και σε ελεύθερες δραστηριότητες σε συγκεκριμένο χώρο ή στο χρόνο του ολοήμερου στη γυμναστική θα το χρησιμοποιήσουμε.

Τον σαρωτή και εκτυπωτή του γραφείου τον χρησιμοποιούμε και για διοικητικούς και το χρησιμοποιούν και τα παιδιά, να εκτυπώσουμε κάποια κείμενα, κάποια ζωγραφική.

Με την προσωπική μου φωτογραφική μηχανή φωτογραφίζουμε κάποιες δραστηριότητες των παιδιών για να μπουν στο portfolio, για να τις χρησιμοποιήσουμε για πολλούς λόγους.

Βιντεοκάμερα δε διαθέτει το σχολείο, με την προσωπική μου να βιντεοσκοπήσουμε κάποιες επισκέψεις που θα κάνουμε, μία γιορτούλα τη χρησιμοποιούμε όχι αρκετά συχνά, αλλά κατά περίπτωση.

17. Πώς χρησιμοποιείται το εκπαιδευτικό λογισμικό στη διδασκαλία;

Χρησιμοποιείται αρκετές φορές. Είμαστε πάρα πολλά παιδιά. Σε ομάδες πάντα έχουν μοιραστεί τις μέρες της εβδομάδας. Σε καθημερινή βάση δεν μπορούν. Κατά ομάδες και κατά ημέρα. Μπορεί σε ένα παιχνίδι να είναι και δύο παιδιά μπορεί και τρία, αλλά συνήθως αυτός είναι ο αριθμός από δύο μέχρι τρία. Πάντα υπάρχει καθοδήγηση από τη Νηπιαγωγό αλλά εντάξει υπάρχουν και παιχνίδια που κάποια παιδάκια ξέρουν να χειρίζονται λίγο το ποντίκι, διαφορετικά πάντα με καθοδήγηση. Τα περισσότερα παιδιά έχουν επαφή από το σπίτι ξέρουν τι είναι υπολογιστής, τι είναι το ταμπλετ, ξέρουν κάποια πράγματα. Τα παιδιά τα γοητεύει πάρα πολύ ο υπολογιστής, οποιοδήποτε παιχνίδι οποιοδήποτε λογισμικό.

18. Μπορείς τώρα να μου περιγράψεις αναλυτικά μια δραστηριότητα του τελευταίου εξαμήνου στην οποία χρησιμοποιήθηκε ΤΠΕ;

Την Τεχνολογία τη χρησιμοποιήσαμε πάρα πολύ, ας πούμε μετά τον Ιανουάριο και ενώ διαπραγματευόμασταν το θέμα χρόνος, εποχές, μέρες, μήνες μας βοήθησε. Χρησιμοποιήσαμε τον υπολογιστή για πάρα πολλά πράγματα. Από το να δούμε τους πλανήτες, την κίνηση της Γης και να δείξουμε στα παιδιά πως έρχονται οι εποχές, πώς γίνονται οι εποχές. Στο YouTube μικρά βιντεάκια όπου υπάρχουν στο Internet και βοηθάνε πάρα πολύ τα παιδιά, σχεδιάσαμε τις εποχές και τις εκτυπώσαμε για να τις βάλουμε σε μια σειρά, χρησιμοποιήσαμε αρκετά σε αυτό το θέμα τουλάχιστον τον υπολογιστή. Γράψαμε τα ονόματα των μηνών για να τα βάλουμε, για να κάνουμε πίνακες αναφοράς. Τα παιδιά βλέποντας λεξούλες γραμμένες ή λέγοντας του τα γραμματάκια μπορούν κάποιες λεξούλες να τις πληκτρολογήσουν φυσικά με τη δικιά μας τη βοήθεια πάντοτε. Από το ραδιοκασετόφωνο ακούσαμε τραγουδάκια σχετικά με το θέμα, κάναμε μουσικοκινητικά παιχνίδια.

19. Ποιος ήταν ο στόχος της δραστηριότητας αυτής;

Πάντα όλες οι δραστηριότητες έχουν κάποιο στόχο. Στόχος μας είναι να κατανοήσουν το θέμα, που διαπραγματευόμαστε.

20. Στη συγκεκριμένη δραστηριότητα βοήθησαν οι ΤΠΕ στην επίτευξη του στόχου;

Ναι, τα παιδιά δεν μπορούσαν ποτέ να κατανοήσουν ότι στο άλλο ημισφαίριο αυτή τη στιγμή υπάρχει καλοκαίρι, αν δεν μας βοηθούσε το Internet να κάνουμε ένα ταξίδι μέχρι την Αυστραλία και να δούμε ότι εκεί υπάρχει καλοκαίρι. Μέσα και από το Google Earth και από εικόνες που υπάρχουν, ότι κυκλοφορεί στο διαδίκτυο και μπορούμε εμείς να το κατεβάσουμε τα παιδάκια θα το δουν.

21. Πόσο συχνά χρησιμοποιείται ΤΠΕ σε δραστηριότητες;

Χρησιμοποιούμε τον υπολογιστή σχεδόν σε καθημερινή βάση αλλά άλλες φορές για ολοκληρωμένες δραστηριότητες και άλλοτε επικουρικά.

Ευχαριστώ!

Και εγώ!

6^η Συνέντευξη

Ψευδώνυμο: Ε6 Τόπος: Δημόσιο Νηπιαγωγείο Νομού Μαγνησίας Ημερομηνία: 29/2/2016

1. Φύλο: Γυναίκα

2. Χρόνια προϋπηρεσίας στην προσχολική εκπαίδευση: 19 χρόνια

3. Τι σπουδές έχεις λάβει;

Τετραετές Παιδαγωγικό Τμήμα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

4. Έχεις μήπως κάποιο άλλο πτυχίο ΑΕΙ/ΤΕΙ;

Άλλο πτυχίο όχι δεν έχω.

5. Έχετε κάποιο μεταπτυχιακό;

Ούτε μεταπτυχιακό.

6. Στο προπτυχιακό επίπεδο έχετε παρακολουθήσει μαθήματα ΤΠΕ/Πληροφορικής;

Όταν σπούδαζα όχι. Δεν έχω παρακολουθήσει.

7. Έχεις παρακολουθήσει κάποιο πρόγραμμα επιμόρφωσης σχετικά με τις ΤΠΕ;

Έχω κάνει επιμόρφωση πρώτου επιπέδου και βήτα επιπέδου. Και έχω πιστοποιηθεί και στα δύο.

8. Έχεις παρακολουθήσει μήπως συνέδρια ή ημερίδες ή σεμινάρια σχετικά με τις ΤΠΕ;

Όχι δεν έχω πάρει μέρος σε συνέδρια. Η μόνη μου γνώση είναι η πιστοποίηση των δύο επιπέδων.

9. Στο Νηπιαγωγείο τι διαθεσιμότητα ΤΠΕ υπάρχει όσον αφορά το υλικό;

Έχουμε έναν υπολογιστή στο σχολείο ο οποίος είναι κοινός και για τα δύο τμήματα μας, γιατί το ένα είναι κλασσικό και το άλλο ολοήμερο. Είναι σε έναν κοινόχρηστο χώρο, βέβαια γίνονται δραστηριότητες και από τις δύο τάξεις αλλά με συνεννόηση για να μην βγαίνουν τα παιδιά την ίδια ώρα ας πούμε. Έχει ηχεία ο υπολογιστής, εκτυπωτή έχει. Αυτό δεν έχει κάτι άλλο. Υπάρχει και άλλος υπολογιστής στο γραφείο μας που είναι καθαρά για τα διοικητικά θέματα.

Στο Νηπιαγωγείο υπάρχουν και ραδιοκασετόφωνο και τηλεόραση την οποία χρησιμοποιούμε για εκπαιδευτική χρήση, βλέπουμε κάποια εκπαιδευτικά προγράμματα σε dvd δηλαδή. Υπάρχει δηλαδή και dvd player.

Φωτογραφική μηχανή στο σχολείο δεν υπάρχει αλλά έχω τη δική μου ατομική και τη χρησιμοποιώ. Φέρνω τη δική μου.

10. Γνωρίζεις το λογισμικό συστήματος του υπολογιστή;

Στον υπολογιστή που χρησιμοποιούν τα παιδιά όπως και στον γραφείου είναι τα παλαιότερα είναι τα Windows XP. Βέβαια τώρα έχει γίνει κάποια κίνηση για να τον αλλάξουμε τον υπολογιστή και να βάλουμε τα καινούρια Windows, τα 7 νομίζω έχουμε τώρα σκοπό να βάλουμε. Απλά είναι πολύ παλαιότερα αυτά που έχουμε και δεν εξυπηρετούν πολύ καλά.

11. Τι λογισμικό εφαρμογών διαθέτει ο υπολογιστής;

Ο υπολογιστής που χρησιμοποιούμε με τα παιδιά έχει Word, έχει PowerPoint, υπάρχει και το Excel μέσα να μην έχωμε κάτι άλλο.

12. Τι εκπαιδευτικά λογισμικά είναι διαθέσιμα;

Έχουμε αρκετά λογισμικά και μετά την επιμόρφωση μου από το β επίπεδο έχω εγκαταστήσει και εγώ πολλά λογισμικά μέσα. Πέρα το Tux Paint, το Kid Inspiration, το Inspiration, το Hot Potatoes, το Natural Art, τα RAM KID πολλά, τα οποία μεν έχω κατεβάσει και τους τόμους του Kid Pedia που είναι μέσα και τα RAM KID, το οποίο έχει πιο πολλά παιχνίδια μέσα για τα παιδιά. Έχουμε, μισό να τα θυμηθώ λίγο τη Μυθοχώρα που τη χρησιμοποιούμε στη μυθολογία, Πέρης και Κάτια, Ταξίδι στη χώρα των γραμμάτων, Χαρούμενη Αριθμοχώρα, Μαθαίνω να κυκλοφορώ με ασφάλεια. Τώρα αυτά δεν θυμάμαι άλλα. Πάντως είναι πολλά τα λογισμικά που έχουμε μέσα στον υπολογιστή.

13. Πώς έγινε η προμήθεια τους;

Επειδή εγώ όταν πήγα στο Νηπιαγωγείο τους βρήκα εκεί τους υπολογιστές έχω την εντύπωση χωρίς να είμαι απόλυτα σίγουρη ότι έχει γίνει από χρήματα του σχολείου. Τα λογισμικά υπήρχαν κάποια αλλά τα περισσότερα τα τοποθέτησα εγώ. Υπήρχε το Tux Paint μέσα, το Kid Inspiration δεν υπήρχε. Κάποια RAM KID υπήρχανε, αλλά τα υπόλοιπα τα έκανα εγκατάσταση εγώ.

14. Τι σύνδεση δικτύου υπάρχει;

Με το Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο είμαστε συνδεδεμένοι.

15. Τι γραμμή διαθέτει;

Τώραααα, νομίζω ISTN χωρίς να είμαι σίγουρη.

16. Πώς χρησιμοποιείς τις ΤΠΕ στη διδασκαλία;

Ο υπολογιστής έχει ενταχθεί μέσα σε όλες τις δραστηριότητες. Ελεύθερες και οργανωμένες.

Έχουμε κάποια dvd εκπαιδευτικού περιεχομένου και χρησιμοποιούμε την τηλεόραση και το dvd player για να δούνε τα παιδιά κάποιο ντοκιμαντέρ αν μιλάμε για ζώα παραδείγματος χάρη μπορούμε να βάλουμε κάποιο ντοκιμαντέρ στο dvd ή αργότερα στις γιορτές Χριστούγεννα, Πάσχα να δούνε τα Πάθη του Χριστού, τη Γέννηση του Χριστού κάποια πράγματα τα οποία θα τους δώσουν και κάτι.

Το ραδιοκασετόφωνο το χρησιμοποιούμε, ακούμε μουσική, βέβαια έχουμε και από τον υπολογιστή από το YouTube να κατεβάσουμε κάποια τραγούδια να ακούνε αλλά χρησιμοποιούμε και το cd player για να ακούμε και μέσα στην τάξη ο καθένας ας πούμε διάφορα τραγουδάκια.

Τον εκτυπωτή τον χρησιμοποιούν και τα παιδιά. Εκτυπώνουν τα παιδιά.

Τη φωτογραφική μηχανή τη χειρίζομαι μόνο εγώ, επειδή είναι δική μου είναι ατομική. Δεν την χρησιμοποιούν τα παιδιά. Τώρα έχει μπει και αυτό, με την αλλαγή μηχανήματος υπολογιστή και στο γραφείο και στον εξωτερικό είπαμε να βάλουμε και μία φωτογραφική μηχανή για το σχολείο. Είμαστε δηλαδή σε στάδιο που τα έχουμε βάλει στο πρόγραμμα. Βγάζουμε και δραστηριότητες των παιδιών την ώρα που εργάζονται, και τα έργα τους, τα παιχνίδια που μπορούν να παίξουν, ένα χορευτικό το οποίο μπορούν να κάνουν, μια δραματοποίηση. Εξάλλου έχουμε και blog στο Νηπιαγωγείο οπότε πολλές φωτογραφίες και δραστηριότητες που κάνουμε τις περνάω μέσα στο Blog να βλέπουνε και οι γονείς, να ενημερώνονται. Γιορτές, εκδηλώσεις που κάνουμε τη χρησιμοποιούμε τη φωτογραφική μηχανή. Μπορείς να επισκεφτείς το blog.

17. Πώς χρησιμοποιείται το εκπαιδευτικό λογισμικό στη διδασκαλία;

Υπάρχουν και ελεύθερες δραστηριότητες που βάζουμε τα παιδιά από τη στιγμή που έχουν εξοικειωθεί με κάποια λογισμικά και μπορούν να τα χρησιμοποιούν μπορούμε να τα αφήνουμε και ελεύθερα να χρησιμοποιούν και μόνα τους δηλαδή στο Tux Paint για παράδειγμα μπορούν να μπουν και να ζωγραφίσουν μόνα τους. Βέβαια υπάρχουν και οργανωμένες δραστηριότητες οι οποίες γίνονται σε διάφορα λογισμικά και αυτά είναι καθαρά από εμάς τις Νηπιαγωγούς και είναι δραστηριότητες οι οποίες καλύπτουν όλες τις ενότητες του Αναλυτικού Προγράμματος, δηλαδή δραστηριότητες Γλώσσας, Μαθηματικών, Πληροφορικής μπαίνουμε στο Διαδίκτυο βρίσκουμε πληροφορίες, εκτυπώνουμε εικόνες που μας άρεσαν. Καλύπτουν όλες τις ενότητες. Χρησιμοποιούμε όλα τα λογισμικά που έχουμε και υπάρχουνε. Και στο Kid Inspiration, και στο Inspiration, και στο Natural Art και τα RAM KID τα παιχνίδια που αρέσουν πάρα πολύ στα παιδιά. Ο υπολογιστής έχει ενταχθεί μέσα σε όλες τις δραστηριότητες.

18. Μπορείς τώρα να μου περιγράψεις αναλυτικά μια δραστηριότητα του τελευταίου εξαμήνου στην οποία χρησιμοποιήθηκε ΤΠΕ;

Τώρα τελευταία μιλούσαμε για τους πλανήτες. Χρησιμοποιήσαμε και το Tux Paint, τα παιδιά να αποδώσουν γιατί έχει μέσα τους πλανήτες, στάμπες. Να φτιάξουνε τον ήλιο και να τους βάλουν στη σειρά μόνα τους. Να ψάξουν δηλαδή στη βιβλιοθήκη που έχει και στις στάμπες και να μπορέσουνε να τους τοποθετήσουνε. Άλλο ένα καλό παιχνίδι ήταν στο Kid Pedia, νομίζω του RAM KID, ήταν ο τόμος πλανήτη το διάστημα και υπήρχε ένα ωραίο παιχνίδι το οποίο ζητούσε από τα παιδιά να βάλουν στη σειρά τους πλανήτες ανάλογα με την απόσταση που έχουν από τον ήλιο ο καθένας. Και τα παιδιά πέρα από το ότι μίλησαμε, συζητήσαμε μέσα στην τάξη αυτό εδώ τους βοήθησε να τα εμπεδώσουνε καλύτερα. Γιατί το δουλεύανε και βλέπανε το χρωματισμό, το μέγεθος του κάθε πλανήτη και ξέρανε να τοποθετήσουν κάθε φορά τι απόσταση έχει ο καθένας από τον ήλιο.

19. Ποιος ήταν ο στόχος της δραστηριότητας αυτής;

Να γνωρίσουν το ηλιακό μας σύστημα και τα παιδιά να δούνε ο κάθε πλανήτης τι απόσταση έχει και πόσο μακριά είναι από τον Ήλιο. Δηλαδή, ο πλανήτης ο δικός μας ο πλανήτης Γη είναι ο τρίτος κατά σειρά που είναι κοντά στον ήλιο. Πρώτος είναι ο Ερμής, μετά είδαν ότι είναι η Αφροδίτη, μετά η Γη, ο Άρης και όλοι οι πλανήτες στη σειρά. Τους βοήθησε πάρα πολύ να γνωρίσουν το ηλιακό μας σύστημα συν κάποιες πληροφορίες που είχε μέσα ο τόμος αυτός KID media για το διάστημα και είχε και πληροφορίες για τους πλανήτες. Πέρα ότι τα συζητήσαμε τα άκουσαν και από εκεί. Το χρησιμοποίησαν σαν εποπτικό υλικό αυτό όχι να κάνουν κάποια δραστηριότητα τα παιδιά αλλά να ακούσουν κάποια πράγματα για τους πλανήτες.

20. Στη συγκεκριμένη δραστηριότητα βοήθησαν οι ΤΠΕ στην επίτευξη του στόχου;

Πέρα από τη τελευταία δραστηριότητα με τους πλανήτες. Πιστεύω ότι γενικά ο υπολογιστής τα βοηθάει πάρα πολύ αυτά που συζητάμε και αναλύουμε μέσα στην τάξη. Οι δραστηριότητες που κάνουμε.

21. Πόσο συχνά χρησιμοποιείται ΤΠΕ σε δραστηριότητες;

Το cd player το χρησιμοποιούμε καθημερινά, η υποδοχή των παιδιών γίνεται πάντα με μουσική. Όταν ξεκινήσουν τα παιδιά να έρχονται στο Νηπιαγωγείο έχουμε μουσική, παιδικά τραγούδια. Γενικά, τις ΤΠΕ εγώ τις έχω εντάξει 2 φορές την εβδομάδα, μπορεί και 3 σε οργανωμένες δραστηριότητες. Σε ελεύθερες παν τα παιδάκια όποτε θέλουν.

Ευχαριστώ πολύ για το χρόνο σας!

Και εγώ ευχαριστώ! Να σαι καλά!

7^η Συνέντευξη

Ψευδώνυμο: E7 Τόπος: Δημόσιο Νηπιαγωγείο Νομού Μαγνησίας Ημερομηνία: 1/3/2016

1. Φύλο: Γυναίκα

2. Χρόνια προϋπηρεσίας στην προσχολική εκπαίδευση: 20 χρόνια

3. Τι σπουδές έχεις λάβει;

Σχολή Νηπιαγωγών διετούς φοίτησης και έχω κάνει και εξομοίωση.

4. Έχεις μήπως κάποιο άλλο πτυχίο ΑΕΙ/ΤΕΙ;

Όχι, όχι, όχι δεν έχω κανένα.

5. Έχετε κάποιο μεταπτυχιακό;

Ούτε μεταπτυχιακό.

6. Στο προπτυχιακό επίπεδο έχετε παρακολουθήσει μαθήματα ΤΠΕ/Πληροφορικής;

Την εποχή που τελείωσα εγώ τίποτα.

7. Έχεις παρακολουθήσει κάποιο πρόγραμμα επιμόρφωσης σχετικά με τις ΤΠΕ;

Έχω κάνει επιμόρφωση επιπέδου πρώτου, κειμενογράφο και όλα αυτά και έχω κάνει και επιμόρφωση βήτα επιπέδου αλλά δεν έχω δώσει εξετάσεις ακόμα. Αυτά μαθαίνουμε τη χρήση λογισμικών και εκπαιδευτικών σεναρίων.

8. Έχεις παρακολουθήσει μήπως συνέδρια ή ημερίδες ή σεμινάρια σχετικά με τις ΤΠΕ;

Α, ναί ότι έχει στο Πανεπιστήμιο εδώ προσπαθώ να το παρακολουθώ.

9. Στο Νηπιαγωγείο τι διαθεσιμότητα ΤΠΕ υπάρχει όσον αφορά το υλικό;

Έχουμε έναν υπολογιστή στο σχολείο του Πανελληνίου σχολικού δικτύου που μας διέθεσαν πριν από αρκετά χρόνια, πριν δώδεκα χρόνια, το 2004 ο οποίος βρίσκεται στο γραφείο μαζί με τον εκτυπωτή, την κάμερα, τα ηχεία και έχουμε και έναν ακόμη υπολογιστή ο οποίος βρίσκεται στη γωνιά του υπολογιστή στην τάξη του Κλασσικού και υπήρχε και ένα laptop στην τάξη του Ολοήμερου, αλλά μας το έκλεψαν δυστυχώς πριν από λίγες ημέρες αλλά δεν έχει σύνδεση ιντερνέτ στο Ολοήμερο γιατί είναι ένα παλιό κτίριο, απλά το χρησιμοποιούσα εγώ με το φλασάκι, έβαζα κάποιο τραγούδι για αυτό το λόγο περισσότερο ως εποπτικό υλικό. Έχουμε προτζέκτορα, φωτογραφική μηχανή, τα πάντα. DVD player, βιντεοκάμερα και τηλεόραση δεν έχει το σχολείο.

10. Γνωρίζεις το λογισμικό συστήματος του υπολογιστή;
Τα Windows XP.

11. Τι λογισμικό εφαρμογών διαθέτει ο υπολογιστής;
Έχει ότι έχει σχέση με τα Windows XP. Τα έχει όλα.

12. Τι εκπαιδευτικά λογισμικά είναι διαθέσιμα;

Υπάρχει το TuxPaint, το Κυκλοφορώ αυτά είναι που δουλεύουν τα παιδιά. Έχουμε και το Hot Potatoes αλλά δεν το δουλεύουμε με τα παιδιά.

13. Πώς έγινε η προμήθεια τους;

Το λαπτοπ του Ολοήμερου ήταν δωρεά γονέα, ένας παλιός υπολογιστής. Ο υπολογιστής στη γωνιά του υπολογιστή είναι από δωρεά γονέων. Ο υπολογιστής στο γραφείο από το Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο. Όλα τα υπόλοιπα που διαθέτουν είναι παρμένα με χρήματα από Bazaar που διοργανώσαμε εμείς, με προσωπική δουλειά των Νηπιαγωγών και αγόρασαν οι γονείς τα μηχανήματα. Η προμήθεια των λογισμικών έγινε από αυτά τα DVD που έδωσαν σε εμένα στην επιμόρφωση β επιπέδου.

14. Τι σύνδεση δικτύου υπάρχει;

Με το Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο

15. Τι γραμμή διαθέτει;

ISTN.

16. Πώς χρησιμοποιείς τις ΤΠΕ στη διδασκαλία;

Ο υπολογιστής κυρίως για να δείξουμε εποπτικό υλικό, κυρίως. Και στις ελεύθερες δραστηριότητες στη τάξη του Κλασικού τα παιδιά στη γωνιά του Η/Υ παίζουν παιχνίδια στη KidEredia, στο Tuxpaint ζωγραφίζουν μέχρι εκεί. γιατί για το Ολοήμερο δεν ήταν εύχρηστο για να το χρησιμοποιήσουν τα παιδιά, δεν έχουμε και χώρο ως σχολείο να το χρησιμοποιήσουμε. Στις ελεύθερες δραστηριότητες κυρίως.

Και εδώ στο γραφείο από εμάς για διοικητικούς λόγους ή ως εποπτικό υλικό έρχονται τα παιδιά όλα μαζί εδώ.

Το ραδιοκασετόφωνο για να ακούσουμε παραμύθια, μουσική, ως εποπτικό μέσω περισσότερο. Είμαστε στη διαδικασία για να δημιουργήσουμε ακουστική βιβλιοθήκη.

Ο σαρωτής και ο εκτυπωτής για εμάς για διοικητικούς λόγους μόνο για εμάς, δεν έχει χρησιμοποιηθεί από τα παιδιά.

Φωτογραφική μηχανή απαθανατίζουμε στιγμές από κάποια δραματοποίηση, γνωρίζουν και τα παιδιά να τη χρησιμοποιούν. Αυτά τα περνάμε στον υπολογιστή και τα βάζουμε στην επιφάνεια εργασίας και τα παιδιά τα παρατηρούνε, ανάλογα τους στόχους βέβαια που έχουμε. Ότι κάνουμε από δραστηριότητες ή επισκέψεις το οτιδήποτε τα βάζουμε σε ένα DVD και στο τέλος το δίνουμε στους γονείς.

Ο προτζέκτορας σαν εποπτικό υλικό για να δείξουμε κάποιο παραμύθι, συνήθως στις γιορτές που κάνουμε κλειστές 28 Οκτωβρίου και 25 Μαρτίου δείχνουμε κάποιο υλικό στα παιδιά πίσω στον τοίχο γιατί όλα μαζί είναι 30 παιδιά, και τους δείχνουμε κάποιο PowerPoint κάτι τέτοιο, όχι παραμύθι.

17. Πώς χρησιμοποιείται το εκπαιδευτικό λογισμικό στη διδασκαλία;

Συνήθως στις ελεύθερες δραστηριότητες, δηλαδή το TuxPaint στις ελεύθερες όπου τα παιδιά θα ζωγραφίσουνε κάτι ή θα χρησιμοποιήσουνε τις σφραγίδες. Κάτι, κάτι θα κάνουνε. Δε το χρησιμοποιούμε ως μέσο στη διδασκαλία μας. Θα θέλαμε πάρα πολύ αλλά είναι οι χώροι τέτοιοι που δε μας βολεύουν.

18. Μπορείς τώρα να μου περιγράψεις αναλυτικά μια δραστηριότητα του τελευταίου εξαμήνου στην οποία χρησιμοποιήθηκε ΤΠΕ;

Στη θεματική μας σχετικά με το χειμώνα και πως παρατηρούμε τη φύση, χρησιμοποιήσαμε το jisko puzzle, είχαμε περάσει εγώ κάποιες φωτογραφίες και τα παιδιά προσπαθούσαν να φτιάξουν το puzzle. Σε ομάδες των δύο, μετά το φαγητό συνήθως. Αλλά όχι ως ομαδοσυνεργατική. Αποφασίζαν τα παιδιά ποιο παζλ θέλουν και το φτιάχνανε. Μέσα σε 2-3 μέρες έγινε αυτό.

Και σε μία ακόμη δραστηριότητα που κάναμε για τους σεισμούς όπου τα παιδιά μέσα από την KidEredia καλούνται να απαντήσουν σε διάφορες ερωτήσεις, ως μορφή αξιολόγησης κυρίως.

19. Ποιος ήταν ο στόχος της δραστηριότητας αυτής;

Στόχος ήταν να συνθέσουν ένα παζλ, αλλά σε διαφορετική μορφή, όχι όπως είναι τα συνηθισμένα παζλ που έχουμε στα κουτιά.

20. Στη συγκεκριμένη δραστηριότητα βοήθησαν οι ΤΠΕ στην επίτευξη του στόχου;

Βοήθησε, τα παιδιά τρελαίνονται για τον υπολογιστή. Θα μπορούσαμε τα παζλ να τα είχαμε κάτω αλλά σαν μια διαφορετική μορφή διδασκαλίας.

21. Πόσο συχνά χρησιμοποιείται ΤΠΕ σε δραστηριότητες;

Χρησιμοποιούμε συχνά ως εποπτικό υλικό ή ως αξιολόγηση. Δεν ξέρω έχουμε θέμα με το χώρο. Όχι όσο συχνά θα θέλαμε. Περίπου 1-2 φορές την εβδομάδα.

Να είστε καλά! Ευχαριστώ πολύ για το χρόνο σας!

Τίποτα κορίτσι μου!

8^η Συνέντευξη

Ψευδώνυμο: Ε8 Τόπος: Δημόσιο Νηπιαγωγείο Νομού Μαγνησίας Ημερομηνία: 2/3/2016

1. Φύλο: Γυναίκα

2. Χρόνια προϋπηρεσίας στην προσχολική εκπαίδευση: 17 χρόνια

3. Τι σπουδές έχεις λάβει;

Τετραετή Πανεπιστημιακό Τμήμα της Αθήνας.

4. Έχεις μήπως κάποιο άλλο πτυχίο ΑΕΙ/ΤΕΙ;

Όχι.

5. Έχετε κάποιο μεταπτυχιακό;

Ναι μεταπτυχιακό, είμαι στην πτυχιακή μου και εγώ καλή ώρα. Παιδαγωγικό Παιχνίδι και Παιδαγωγικό Υλικό.

6. Στο προπτυχιακό επίπεδο έχετε παρακολουθήσει μαθήματα ΤΠΕ/Πληροφορικής;

Όχι, δεν υπήρχαν. Στο μεταπτυχιακό ναι. Ήταν και η κατεύθυνση που πήρα.

7. Έχεις παρακολουθήσει κάποιο πρόγραμμα επιμόρφωσης σχετικά με τις ΤΠΕ;

Και τα δύο έχω παρακολουθήσει και πιστοποίηση πήρα και στα δύο επίπεδα.

8. Έχεις παρακολουθήσει μήπως συνέδρια ή ημερίδες ή σεμινάρια σχετικά με τις ΤΠΕ;

Σεμινάρια κυρίως στη χρήση των ΤΠΕ στην τάξη.

9. Στο Νηπιαγωγείο τι διαθεσιμότητα ΤΠΕ υπάρχει όσον αφορά το υλικό;

Έχουμε γωνιά υπολογιστή όπου μπορούν να παίζουν τα παιδιά στις ελεύθερες δραστηριότητες δυο δυο σε ζευγάρια, και τον χρησιμοποιούμε και ως εποπτικό υλικό αλλά και ως εργαλείο στα μαθήματα. Στο γραφείο έχω έναν ακόμη υπολογιστή ο οποίος είναι για διοικητικά θέματα και έχει σύνδεση στο Ιντερνετ γιατί στη γωνιά δεν έχει σύνδεση με ιντερνετ, γιατί είναι με καλώδιο και δε μας βολεύει καθόλου ο χώρος. Στη γωνιά ο υπολογιστής έχει ηχεία, εκτυπωτή, σαρωτή έχει ο άλλος στο γραφείο, φωτογραφική μηχανή έχουμε επίσης και ραδιοκασετόφωνο.

10. Γνωρίζεις το λογισμικό συστήματος του υπολογιστή;

Τα Windows XP.

11. Τι λογισμικό εφαρμογών διαθέτει ο υπολογιστής;

Τα έχει όλα. Word, PowerPoint.

12. Τι εκπαιδευτικά λογισμικά είναι διαθέσιμα;

Έχω αρκετά, από αυτά που μας έδωσαν στην επιμόρφωση. Τώρα όλα δε τα θυμάμαι. Θα σου πω ποια χρησιμοποιώ όμως G Compris, G So Puzzle, Hot Potatoes, Kid Spiration, τον ηλεκτρονικό ταχυδρόμο, τα CD Της Kidepedia και το TuxPaint. Αυτά.

13. Πώς έγινε η προμήθεια τους;

Ο υπολογιστής στη γωνιά των παιδιών είναι δωρεά και όλα τα εξαρτήματα είναι δωρεά από φίλους, από σουπερ μαρκετ. Ο υπολογιστής του γραφείου από τη Σχολική Επιτροπή.

14. Τι σύνδεση δικτύου υπάρχει;

Έλα μου ντε.

15. Τι γραμμή διαθέτει;

Γραμμή πρέπει να έχω ναι, τηλεφωνική.

16. Πώς χρησιμοποιείς τις ΤΠΕ στη διδασκαλία;

Ο υπολογιστής ας αρχίσουμε από τις ελεύθερες δραστηριότητες χρησιμοποιείται σε προγράμματα ζωγραφικής, μόνα τους ή με τα CD Της Kidepedia, κάποια είναι κατάλληλα για την ηλικία τους. Βέβαια, τα επιλέγω εγώ ποια είναι κατάλληλα και ποια όχι και τα συνδυάζω και με τη θεματική άμα συνδυάζονται. Δηλαδή π.χ. τα Χριστούγεννα, υπάρχει cd που αφορά τα Χριστούγεννα οπότε τους το βάζω στις ελεύθερες δραστηριότητες. Συνήθως, είναι κάτι απλό που μπορούν να χρησιμοποιήσουν μόνα τους και δυο δυο απασχολούνται στις ελεύθερες, είπαμε στη ζωγραφική.

Τώρα, στις οργανωμένες πολύ συχνά τον χρησιμοποιούμε ως εποπτικό υλικό, δηλαδή να τους δείξουμε Power Point με το θέμα που επεξεργαζόμαστε, εικόνες, ήχους, μουσική, τραγούδια. Όλα αυτά τα κάνουμε από τον υπολογιστή. Τώρα, σαν εργαλείο μάθησης να πω την αλήθεια δεν έχουν εξοικειωθεί πάρα πολύ τα παιδιά με τον υπολογιστή και αυτό γιατί παίρνει πάρα πολύ χρόνο, και πρέπει τα παιδιά να δουλέψουν σε ομάδες ή σε ζευγαράκια και αυτό μας παίρνει πάρα πολύ χρόνο και για αυτό είναι πολύ λίγες οι φορές που το χρησιμοποιούμε σαν εργαλείο μάθησης, σε δραστηριότητα ή να γράψουν στον υπολογιστή. Αυτό είναι το πιο εύκολο να πω την αλήθεια. Έχει γίνει αυτό αρκετές φορές να κάνουν μια δραστηριότητα στο Kidspiration ή στο άλλο τη ζωγραφική που μας έχει έρθει από το Υπουργείο, το Natural Art. Πάντως σαν εργαλείο μάθησης το χρησιμοποιούμε σπανιότερα από ότι σαν εποπτικό μέσον. Σαν εποπτικό μέσον κατά κόρον. Για αναζήτηση πληροφοριών πάμε στον άλλον τον υπολογιστή στο γραφείο, αλλά σπανιότερα γίνεται αυτό γιατί δεν ευνοεί και ο χώρος μας.

Το ραδιοκασετόφωνο το χρησιμοποιούμε, αλλά ακούμε τραγούδια μέσα από τον υπολογιστή συνήθως.

Τον εκτυπωτή τον χρησιμοποιώ εγώ, τα παιδιά όχι δεν τον χρησιμοποιούν.

Φωτογραφική μηχανή η οποία είναι δωρεά συναδέλφου τη χρησιμοποιούμε σαν αρχείο. Εγώ συνήθως αλλά και τα παιδιά έτυχε να τη χρησιμοποιήσουν. Ας πούμε όταν θέλαμε να γνωρίσουμε τη γειτονιά μας βγήκαμε έξω και είχαν αναλάβει 2-3 παιδιά να τραβήξουν φωτογραφίες. Αλλά και αυτό δε γίνεται συχνά, σπάνια γίνεται. Κάποιες από αυτές τις φωτογραφίες τις βάζουμε στην τάξη σε πίνακα αναφοράς, τις υπόλοιπες τις δίνουμε σε CD στους γονείς στο τέλος της χρονιάς.

Βιντεοσκοπήσεις κάνουμε με δικά μας μέσα με το κινητό, το ταμπλετ, τέτοια πράγματα.

17. Πώς χρησιμοποιείται το εκπαιδευτικό λογισμικό στη διδασκαλία;

Συνήθως στις ελεύθερες δραστηριότητες, αφού τα δείξουμε χρησιμοποιείται σε προγράμματα ζωγραφικής, μόνα τους με την Kidepedia, το TuxPaint, jikso puzzle. Το Kidspiration είναι οι οργανωμένες δραστηριότητες στο Νηπιαγωγείο.

18. Μπορείς τώρα να μου περιγράψεις αναλυτικά μια δραστηριότητα του τελευταίου εξαμήνου στην οποία χρησιμοποιήθηκε ΤΠΕ;

Ήταν τα μέσα μεταφοράς και δουλέψαμε στο Kidspiration που αντιστοιχεί το καθένα. Στον αέρα, στη στεριά ή στη θάλασσα. Και τοποθετούσαν το κάθε μέσο μεταφοράς στο ανάλογο περιβάλλον. Επίσης, τώρα θα πάω πολύ πίσω στο εξάμηνο όπου τα παιδιά αφού πρώτα με το χεράκι τους έμαθαν να γράφουν το όνομα τους μετά το έγραψαν και στον υπολογιστή και φτιάξαμε και ταμπλετίτσες που τα έχουμε και στις κρεμάστρες μας.

19. Ποιος ήταν ο στόχος της δραστηριότητας αυτής;

Ήταν η ταξινόμηση των μέσων μεταφορών ανάλογα σε ποιο αντιστοιχούν στον αέρα, στο νερό ή στη στεριά.

20. Στη συγκεκριμένη δραστηριότητα βοήθησαν οι ΤΠΕ στην επίτευξη του στόχου;

Βοήθησε, από την άποψη ότι είναι ελκυστική για τα παιδιά και θέλουν να το κάνουν σαν κίνητρο και έτσι βοήθησε εμάς γιατί το οργανώνεις εύκολα. Έχεις έτοιμες τις εικόνες, το πλαίσιο. Σου δίνει εργαλεία δηλαδή που μπορείς να χρησιμοποιήσεις

21. Πόσο συχνά χρησιμοποιείται ΤΠΕ σε δραστηριότητες;

Σε καθημερινή βάση στις ελεύθερες δραστηριότητες. Στις οργανωμένες δε μπορώ να σου πω γιατί μπορεί σε ένα μήνα να τον χρησιμοποιήσουμε 3 φορές και κάποιον άλλο μήνα καθόλου. Εξαρτάται το θέμα. Σαν εποπτικό μέσο σχεδόν κάθε μέρα, αλλά οργανωμένα 2-3 μέρες γιατί δεν μπορούν να περάσουν όλα τα παιδιά σε μια μέρα.

Ευχαριστώ πολύ για το χρόνο σας!

Εγώ ευχαριστώ!

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

004000125731